

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/22-09/15

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 30. ožujka 2022.

Hs**NP*021-03/22-09/15*65-22-02**Hs

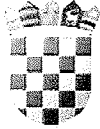
**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka ("Narodne novine", broj 42/18), dostavila Agencija za zaštitu osobnih podataka, aktom od 28. ožujka 2022. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

KLASA: 023-03/22-01/01
URBROJ: 567-01-22-03
Zagreb, 28. ožujka 2022.

Hs**NP*021-03/22-09/15*567-22-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno.	28-03-2022		
Klasifikacijska oznaka	021-03/22-09/15	Org. jed.	65
Uradni broj	567-22-01	Pril.	-
		Vr.	-

HRVATSKI SABOR

Trg sv. Marka 6
10 000 Zagreb

n/p Predsjednik Hrvatskog sabora
gospodin Gordan Jandroković

Predmet: Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2021. i izjava o fiskalnoj odgovornosti

Poštovani,

Na temelju članka 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18), Agencija za zaštitu osobnih podataka dostavlja Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2021. godine, KLASA: 023-03/22-01/01, URBROJ: 567-01-22-02.

Također, uz navedeno izvješće, a na temelju Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih prava (NN 95/2019), dostavljamo Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu, KLASA: 400-01/22-01/09, URBROJ: 567-01/05-22-03, uz koju prilažemo Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2021. KLASA: 400-01/22-01/09, URBROJ: 567-01/05-22-02 i Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koju su bila revidirana u 2021. godini.

S poštovanjem,

Ravnatelj

Zdravko Vukić, mag. oec.

Prilozi:

- kao u tekstu

Dostaviti:

- Naslovu: Via e-mail: predsjednik@sabor.hr; tajnik@sabor.hr
- Pismohrana Agencije za zaštitu osobnih podataka

Republika Hrvatska
Agencija za zaštitu osobnih podataka

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.

Sadržaj:

1. Uvod	4
2. Statistički pokazatelji za 2021. godinu	8
3. Nepravno postupanje	10
3.1. Upiti i predstavke	10
3.1.1. <i>Obrada osobnih podataka u kontekstu pandemije COVID-19</i>	11
3.1.2. <i>Primjena Zakona o pravu na pristup informacijama/zahtjev za ostvarivanje prava na pristup informacijama</i>	15
3.1.3. <i>Ostala mišljenja o obradi osobnih podataka</i>	18
3.2. Preporuke	22
3.2.1. <i>Preporuka o obradi osobnih podataka-korištenju aplikacija za nastavu na daljinu u vrijeme COVID pandemije</i>	23
3.2.2. <i>Preporuka o obradi osobnih podataka od strane političkih stranaka i drugih sudionika izborne promidžbe - lokalni izbori 2021.</i>	24
3.2.3. <i>Preporuka o poduzimanju zaštitnih mjera prilikom preuzimanja nalaza na portalu Zdravlje (e-Građani)</i>	24
3.2.4. <i>Preporuka vezano za isticanje OIB-a na pošiljkama koje se šalju korisnicima usluga</i>	25
3.2.5. <i>Preporuka vezano uz utvrđivanje liste prioriteta u Planu cijepljenja protiv bolesti COVID-19</i>	26
4. Nadzorne aktivnosti/postupanja	27
4.1. Izješćivanje Agencije o povredi osobnih podataka – „incidenti“ (čl. 33. Opće uredbe o zaštiti podataka)	28
4.2. Nadzorne aktivnosti prema čl.37. Uredbe o HVIS-u	32
4.3. Primjena ovlasti izdavanja naloga za otklanjanje nepravilnosti u zadanom roku	32
4.4. Evidencija obavijesti o imenovanjima službenika za zaštitu podataka	32
4.5. Primjeri iz nadzorne prakse	33
4.6. Savjeti i mišljenja za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka dani unutar nadzornih aktivnosti Agencije	36
5. Upravno postupanje	38
5.1. Provođenje upravnog postupka	38
5.2. Pokretanje postupka po pritužbama/zahtjevima za utvrđivanje povrede prava	39
5.2.1. <i>Utvrđena povreda prava</i>	39
5.2.2. <i>Nije utvrđena povreda prava</i>	42
5.3. Pokretanje postupaka po službenoj dužnosti	45
5.4. Izricanje korektivnih mjera u 2021. godini	46
5.4.1. <i>Upravne novčane kazne</i>	47
5.5. Upravni sporovi u 2021. godini	50
6. Suradnja i javno djelovanje	53
6.1. Suradnja na nacionalnoj razini	53
6.1.1. <i>Davanje stručnih mišljenja na zakonske i podzakonske akte</i>	53
6.1.2. <i>Sudjelovanje u izradi normativnih akata</i>	54
6.1.3. <i>EU Koordinacija</i>	54
6.2. EU i međunarodna suradnja	55
6.2.1. <i>Suradnja s tijelima Europske unije i nadzornim tijelima za zaštitu podataka u zemljama članicama EU</i>	55
6.2.2. <i>SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE – Savjetodavni odbor Konvencije 108</i>	66
6.3. Prijenosi osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije	66
6.4. Postupci vezano uz prethodno savjetovanje, kodekse ponašanja i certificiranje	69
6.5. EU i međunarodni projekti	69
6.5.1. <i>Projekt ARC-AWARENESS RAISING CAMPAING FOR SMEs Kampanja podizanja svijesti o zaštiti podataka za male i srednje poduzetnike</i>	69
6.5.2. <i>Projekt TWINNING - "Pružanje potpore u implementaciji moderniziranog zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka u Sjevernoj Makedoniji"</i>	71

6.5.3. Projekt PRO-RES	71
6.6. Komunikacijske aktivnosti	72
6.6.1. Edukacijske aktivnosti	72
6.6.2. Promotivne aktivnosti	73
6.6.3. Ostale komunikacijske aktivnosti	75
7. Ustroj i proračun	79
7.1. Organizacijska struktura	79
7.2. Proračun	80
8. Zaključak	84

Republika Hrvatska
Agencija za zaštitu osobnih podataka

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.

Ravnatelj

Zdravko Vukić, mag. oec.

KLASA: 023-03/22-01/01
URBROJ: 567-01-22-02
Zagreb, 28. ožujka 2022.

1. Uvod

Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) neovisno je nadzorno tijelo sukladno čl. 4. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, br. 42/18). i čl. 51. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ SL EU L119 (dalje u tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka), a koje je odgovorno za primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka te kako bi se zaštitila temeljna prava i slobode pojedinaca u pogledu obrade i olakšao slobodan protok osobnih podataka unutar Unije.

Ovlasti Agencije propisane su čl. 58. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Istražne ovlasti Agencije su:

- (a) narediti voditelju obrade i izvršitelju obrade, a prema potrebi i predstavniku voditelja obrade ili izvršitelja obrade, da mu pruže sve informacije potrebne za obavljanje svojih zadaća;
- (b) provoditi istrage u obliku revizije zaštite podataka;
- (c) provoditi preispitivanje certifikata izdanih u skladu s čl. 42. st. 7.;
- (d) obavijestiti voditelja obrade ili izvršitelja obrade o navodnom kršenju ove Uredbe;
- (e) ishoditi, od voditelja obrade i izvršitelja obrade, pristup svim osobnim podacima i svim informacijama potrebnim za obavljanje svojih zadaća;
- (f) ishoditi pristup svim prostorijama voditelja obrade i izvršitelja obrade, uključujući svu opremu i sredstva za obradu podataka, u skladu s pravom Unije ili postupovnim pravom Republike Hrvatske.

Korektivne ovlasti su:

- (a) izdavati upozorenja voditelju obrade ili izvršitelju obrade da bi namjeravani postupci obrade lako mogli prouzročiti kršenje odredaba ove Uredbe;
- (b) izdavati službene opomene voditelju obrade ili izvršitelju obrade ako se postupcima obrade krše odredbe ove Uredbe;
- (c) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da poštuje zahtjeve ispitanika za ostvarivanje njegovih prava u skladu s ovom Uredbom;
- (d) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da postupke obrade uskladi s odredbama ove Uredbe, prema potrebi na točno određen način i u točno zadanom roku;
- (e) narediti voditelju obrade da ispitanika obavijesti o povredi osobnih podataka;
- (f) privremeno ili konačno ograničiti, među ostalim zabraniti, obradu;
- (g) narediti ispravljanje ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade u skladu s čl. 16., 17. i 18. i izvješćivanje o takvim radnjama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni u skladu s čl. 17. st. 2. i čl. 19.;

- (h) povući certifikat ili certifikacijskom tijelu narediti da povuče certifikat izdan u skladu s čl. 42. i 43., ili certifikacijskom tijelu narediti da ne iza certifikat ako nisu ispunjeni zahtjevi za certificiranje ili ako oni više nisu ispunjeni;
- (i) izreći upravnu novčanu kaznu u skladu s čl. 79. uz mjere, ili umjesto mjera koje se navode u ovom stavku, ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja;
- (j) narediti suspenziju protoka podataka primatelju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji.

Savjetodavne ovlasti:

- (a) savjetovati voditelja obrade u skladu s prethodnim postupkom savjetovanja iz čl. 36.,
- (b) na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, izdati nacionalnom parlamentu, vladi države članice ili, u skladu s pravom države članice, drugim institucijama i tijelima te javnosti, mišljenje o svakom pitanju u vezi sa zaštitom osobnih podataka;
- (c) odobriti obradu iz čl. 36. st. 5., ako se pravom države članice takvo prethodno odobrenje zahtijeva;
- (d) izdati mišljenje i odobriti nacрте kodeksâ ponašanja u skladu s čl. 40. st. 5.;
- (e) akreditirati certifikacijska tijela u skladu s čl. 43.;
- (f) izdati certifikate i odobriti kriterije certificiranja u skladu s čl. 42. st. 5.;
- (g) donijeti standardne klauzule o zaštiti podataka iz čl. 28. st. 8. i čl. 46. st. 2. toč. (d);
- (h) odobriti ugovorne klauzule iz čl. 46. st. 3. toč. (a);
- (i) odobriti administrativne dogovore iz čl. 46. st. 3. toč. (b);
- (j) odobriti obvezujuća korporativna pravila u skladu s čl. 47.

Osim ovlasti i zadaća propisanih i utvrđenih Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija obavlja poslove neovisnog nadzornog tijela za praćenje primjene Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Isto tako, Agencija nadzire zakonitost obrade osobnih podataka iz čl. 15. Zakona o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela te zakonitost obrade iz čl. 4. Uredbe o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu.

Zadaća je Agencije svim pojedincima u Republici Hrvatskoj, bez obzira na njihovu nacionalnost ili boravište, osigurati zaštitu osobnih podataka kao temeljno ljudsko pravo utvrđeno Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i Ugovorom o financiranju Europske unije te povećati odgovornost svih sudionika u procesu obrade osobnih podataka vezano za primjenu propisa koji su obuhvaćeni zakonskim okvirom zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj uz odgovarajuću primjenu mjera informacijske sigurnosti.

Zaštita osobnih podataka zajamčena je Ustavom Republike Hrvatske koji u čl. 37. propisuje da se svakom jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka, a zabranjena je uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihovog prikupljanja.

Osim Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, zaštita osobnih podataka propisana je i u nizu drugih posebnih zakona, primjerice u Zakonu o pravu na pristup informacijama, Zakonu o radu, Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakonu o referendumu, Zakonu o lokalnim izborima i dr.

Agencija u svojem radu kao opći procesni zakon primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09,110/21) koji također kao jedno od osnovnih načela propisuje da se u postupku moraju zaštititi osobni i tajni podaci sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka odnosno tajnosti podataka.

2021. godina, kao i 2020. godina, obilježena je pandemijom COVID-19 što je utjecalo na rad Agencije u svim njezinim sferama djelatnosti, a posebice se to odrazilo na provođenje izravnih nadzornih aktivnosti, kao i na otežano provođenje ispitnog postupka kako bi se naposljetku mogla donijeti odluka je li obrada osobnih podataka u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka.

Pandemija COVID-19, osim što je utjecala na funkcioniranje Agencije kao institucije, svoj utjecaj ostavila je i u sferi stručnog djelovanja Agencije. Naime, Agencija je vezano uz navedenu tematiku izdala niz preporuka, stručnih mišljenja (preko 260 predmeta) i provela nadzorna postupanja koja su se odnosila na obradu osobnih podataka u kontekstu pandemije izazvane COVID-19.

Upravo pandemija izazvana COVID-19 ukazala je kako i na nacionalnoj, tako i na globalnoj razini, koliko je bitna zaštita osobnih podataka građana, posebice podataka o zdravlju te koliko je bitno da voditelji obrade i/ili izvršitelji obrade poštuju obveze iz Opće uredbe o zaštiti podataka pridržavajući se osnovnih načela u obradi osobnih podataka propisanih čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Rad Agencije ogleda se i u radu Europskog odbora za zaštitu podataka, čiji je član i ravnatelj Agencije. Stoga je Agencija kroz rad u podskupinama Odbora i plenarnim sastancima Odbora uključena u donošenje smjernica i mišljenja kojima se pojašnjavaju i tumače pojedine odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka te imaju za cilj pomoći voditeljima obrade u izvršavanju njihovih obveza iz Uredbe, a građanima razjasniti njihova prava. Neke od Smjernica koje su donesene u ovom izvještajnom razdoblju su: Smjernica o targetiranju na društvenim mrežama, Smjernica o ograničenjima primjene čl. 23. Opće uredbe o zaštiti podataka, Smjernice o voditeljima i izvršiteljima obrade i dr.

U ovom izvještajnom razdoblju ističemo rad Agencije u njezinoj savjetodavnoj i korektivnoj aktivnosti. Izvještajno razdoblje obilježila su tri projekta, kao i izricanje velikog broja

korektivnih mjera, od kojih ističemo i upravne novčane kazne koje ćemo detaljnije razložiti u nastavku ovog izvješća.

Naposljetku, Agencija ulaže velike napore da zaštita osobnih podataka, kao jedno od temeljnih ljudskih prava, postane opće prihvaćeno načelo rada svih koji prikupljaju, obrađuju i prenose osobne podatke te sustavno radi na educiranju svih obveznika primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. Isto tako, Agencija kontinuirano radi i na podizanju razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka građana, ali i njihovih zajamčenih prava, kako bi u konačnici znali kako zaštititi osobne podatke te kome i kada se trebaju obratiti kako bi ostvarili svoja prava i zaštitili svoju privatnost.

Agencija je u svom radu samostalna i neovisna i za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru te sukladno čl. 17. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, dostavlja Hrvatskome saboru Godišnje izvješće o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

2. Statistički pokazatelji za 2021. godinu

U 2021. godini Agencija je u radu imala ukupno 5325 predmeta, od kojih je za 2056 predmeta zbog njihove kompleksnosti nastavljen rad i u ovom izvještajnom razdoblju, dok je 3269 predmeta zaprimljeno ove godine što je povećanje broja od 3,17 % u odnosu na 2020. godinu, kada je zaprimljeno 3094 predmeta. Ukupno je riješeno 2971 predmet.

Predmeti se najvećim dijelom odnose na davanje stručnih mišljenja na upite fizičkih i pravnih osoba. Od toga je veći dio zahtjeva za davanje stručnog mišljenja bio zaprimljen od fizičkih osoba (1550), a manji dio od pravnih osoba i različitih tijela (681).

Također, Agencija u ovom izvještajnom razdoblju bilježi porast broja zaprimljenih zahtjeva za utvrđivanje povrede prava o kojima Agencija sukladno čl. 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka odlučuje rješenjem, a bilježi i povećan broj riješenih zahtjeva za utvrđivanje povrede prava, njih 214 u odnosu na 2020. godinu kada ih je bilo 152, što je porast od 40%.

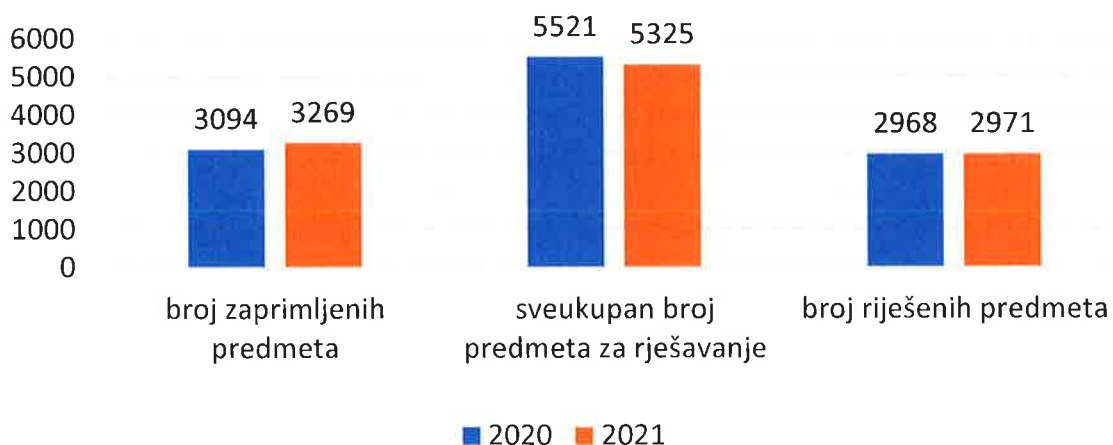
Potrebno je istaknuti da je Agencija sukladno svojim istražnim ovlastima provela 2207 nadzora koji obuhvaćaju nadzore na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane te po službenoj dužnosti, što je porast broja nadzornih aktivnosti u odnosu na 2020. godinu kada ih je bilo 1900.

Globalne posljedice uzrokovane pandemijom COVID-19 i ove godine su dosta otežale kretanje i provođenje nadzora/nadzornih aktivnosti na terenu, pa je tako od ukupnog broja nadzora/nadzornih aktivnosti (2207) 578 provedeno izravno, dok je 1629 nadzora/nadzornih aktivnosti provedeno neizravno.

Kao i ranijih godina, broj građana koji se svakodnevno javlja Agenciji znatno je veći u odnosu na broj otvorenih predmeta. Naime, Agencija ima otvorene telefone za građane na koji građani mogu dobiti savjet o obradi svojih osobnih podataka te uputu za daljnje postupanje u svezi obrade svojih osobnih podataka. Osim građana, Agencija zaprima velik broj upita službenika za zaštitu podataka kojima pomaže u tumačenju i primjeni Uredbe. U 2021. godini zabilježeno je ukupno preko 3500 poziva.

Dakle, Agencija tijekom i ovog izvještajnog razdoblja bilježi velik broj novo zaprimljenih predmeta što je posljedica pune primjene Opće uredbe o zaštiti podataka od 2018. godine, ali i sve veće svijesti građana o obradi njihovih osobnih podataka. To je svakako posebno vidljivo od 2020. godine kada je pandemija izazvana COVID -19 otvorila neka nova pitanja i stavila pred sva nadzorna tijela izazove vezano uz obradu „osjetljivih“ kategorija osobnih podataka (podataka o zdravlju), a rad od kuće i online nastava doveli su do korištenja različitih aplikacija koje su postavile pred ispitanike (građane) mnogobrojna pitanja, posebice ona vezana za sigurnost njihovih osobnih podataka.

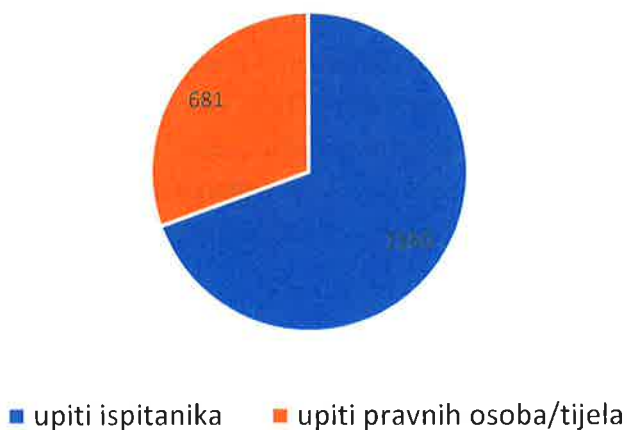
Ukupan broj zaprimljenih predmeta, predmeta za rješavanje i riješenih predmeta u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu

Ukupan broj zaprimljenih upita i zahtjeva za utvrđivanje povrede prava u 2021. godini

2021.	Broj predmeta zaprimljenih u 2021.	Ukupan broj u rješavanju 2021.	Broj završenih u 2021.	Broj prenesenih za postupanje u 2022.
Pritužbe /zahtjevi za utvrđivanje povrede prava	259	407	214	166
ukupan broj mišljenja/upiti	2231	3772	2114	1391

Prikaz zaprimljenih upita ispitanika i pravnih osoba/tijela u 2021

3. Nepravno postupanje

3.1. Upiti i predstavke

Najveći broj zaprimljenih upita i predstavki u 2021. godini u kojima građani traže mišljenje s aspekta propisa o zaštiti osobnih podataka, odnosi se na sektor financija odnosno obradu osobnih podataka od strane banaka, agencija za naplatu potraživanja te društva za osiguranje. U upitima koji se odnose na financijski sektor građane najčešće zanima na kojoj pravnoj osnovi banke, agencije za naplatu potraživanja te druge financijske institucije i društva prikupljaju i obrađuju njihove osobne podatke. Osim toga, građane zanima na kojoj pravnoj osnovi poslodavci obrađuju njihove podatke te imaju li pravo tražiti određeni opseg osobnih podataka. Također, velik broj upita odnosi se na obradu (objavu) osobnih podataka na internetu najčešće na društvenim mrežama (*Facebook, Instagram, YouTube* i dr.) te medijskim portalima u kojima građane zanima na koji način mogu ostvariti pravo na brisanje svojih osobnih podataka. U nastavku je tablični prikaz zastupljenih sektora u upitima i predstavkama ispitanika/građana, kao i neka dana mišljenja.

Sektorski prikaz zaprimljenih i rješavanih zahtjeva za mišljenjem fizičkih osoba/ispitanika u 2021. godine

Sektor	Ukupan broj u postupanju	Ukupan broj završenih
MEDIJI/ INTERNET/DRUŠTVENE MREŽE	629	264
MARKETING	352	151
RADNI ODNOSI	435	241
JAVNA UPRAVA	274	136
TELEKOMUNIKACIJE	170	120
VIDEONADZOR	279	128
ZDRAVSTVO	186	114
MEĐUVLASNIČKI ODNOSI	131	65
FINANCIJE	410	221
OBRAZOVANJE	118	57
OSTALO	389	201
UKUPNO	3373	1698

Isto tako, Agencija je zaprimila velik broj upita tijela javne vlasti u kojima se traži mišljenje Agencije s aspekta zaštite osobnih podataka prilikom primjene i postupanja sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama. Osim tijela javne vlasti, kako je i već navedeno Agencija zaprima i velik broj zahtjeva za mišljenjem od različitih pravnih osoba, službenika za zaštitu osobnih podataka i dr.

3.1.1. Obrada osobnih podataka u kontekstu pandemije COVID-19

Pandemija izazvana virusom COVID -19 stavila je i u 2021. godini mnoge izazove pred cijeli privatni i javni sektor. Otvorena su, kako na nacionalnoj, tako i na svjetskoj razini mnoga pitanja vezana uz temeljna ljudska prava, pa tako i u odnosu na pravo na zaštitu osobnih podataka. I u ovom izvještajnom razdoblju Agencija je izdala niz stručnih mišljenja i tumačenja vezano uz primjenu akata i uputa za postupanje koje su donesene od strane različitih tijela, a posebice Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. U nastavku iznosimo primjere danih mišljenja.

a) Uvođenje sigurnosne mjere testiranja na COVID-19 dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zaposlenika trgovačkih društava i ustanova (Odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske od 12. studenoga 2021.)

Agencija je zaprimila upit o sukladnosti uvođenja obveznog testiranja na virus SARS-CoV-2 s propisima o zaštiti osobnih podataka. Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske za dužnosnike, državne službenike i namještenike, službenike i namještenike u javnim službama, službenike i namještenike u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zaposlenike trgovačkih društava i ustanova, donio je Odluku 12. studenog 2021. godine te predmetna Odluka predstavlja zakoniti pravni temelj za obradu iz čl. 6. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, jer je obrada nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade (toč. c)), odnosno jer je obrada nužna za izvršavanje zadaće od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti voditelja obrade (toč. e)). Nadalje, u konkretnom slučaju, iznimke načelne zabrane obrade posebnih kategorija osobnih podataka iz čl. 9. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka predstavljale bi toč. b), g) ili i). Dakle, sukladno predmetnoj Odluci Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, uvid u EU COVID potvrdu odnosno drugi odgovarajući dokaz prilikom ulaska u službene prostorije je zakonit. Razumijeva se da uvid u EU COVID potvrdu može uključiti i provjeru njene valjanosti putem aplikacije CovidGO.

b) Obrada osobnih podataka u okviru privatnog sektora sukladno preporuci iz točke XI. Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske od 12. studenoga 2021. godine

Agencija je zaprimila upit o tumačenju Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske od 12. studenog 2021. u okviru provođenja testiranja zaposlenika na virus SARS-CoV-2 u privatnom sektoru. Navedena Odluka u toč. XI. sadrži preporuku svim drugim poslodavcima glede uvođenja mjere obveznog testiranja svojih zaposlenika i drugih osoba koje dolaze u njihove poslovne prostore. Utvrđeno je kako navedena preporuka iz toč. XI. predmetne Odluke može pomoći voditeljima obrade u dokazivanju legitimnog interesa za obradu osobnih podataka putem uvida u EU digitalnu COVID potvrdu odnosno drugi odgovarajući dokaz. Ako bi provođenjem testa ravnoteže poslodavac, kao voditelj obrade, dokazao legitiman interes za uvid u EU digitalnu COVID potvrdu odnosno drugi odgovarajući dokaz u svrhu uvođenja posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja svojih zaposlenika i drugih osoba koje dolaze u njegove poslovne prostore, isti bi mogao predstavljati zakoniti pravni temelj za navedenu

obradu iz čl. 6. st. 1. toč. f) Opće uredbe o zaštiti podataka. U konkretnom slučaju, iznimku načelne zabrane obrade posebnih kategorija osobnih podataka iz čl. 9. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka mogla bi predstavljati toč. b). Slijedom navedenog, mišljenja smo da preporuka iz toč. XI. predmetne Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske može predstavljati prethodno navedeno „odobrenje u okviru prava Unije ili prava države članice“. Međutim, naglašeno je kako bi svaka daljnja obrada (nakon uvida odnosno provjere valjanosti), koja uključuje primjerice kopiranje, skeniranje, fotografiranje i sl. EU digitalne COVID potvrde odnosno drugog odgovarajućeg dokaza, predstavljala prekomjernu obradu koja nije u skladu s propisima kojima je uređena zaštita osobnih podataka.

c) Zakonitost prikupljanja osobnih podataka klijenata u uslužnim djelatnostima

Agencija je zaprimila upit o zakonitosti prikupljanja osobnih podataka klijenata u uslužnim djelatnostima te je istaknuto kako je čl. 6. st. 1. toč. f) Opće uredbe o zaštiti podataka propisano da je obrada osobnih podataka zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je obrada nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete. U konkretnom slučaju, voditelj obrade prilikom procjene ravnoteže treba uzeti u obzir Preporuke za rad u uslužnim djelatnostima koje uvjetuju fizički kontakt Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo donesene u skladu s odlukama Stožera civilne zaštite RH.

Mišljenje je Agencije da voditelji obrade koji obavljaju uslužne djelatnosti mogu prikupljati osobne podatke svojih klijenata (ime i prezime, kontakt te vrijeme dolaska i odlaska) u svrhu dostave podataka epidemiološkoj službi radi izricanja epidemiološke mjere samoizolacije u slučaju relevantnog kontakta s COVID-19 pozitivnom osobom, temeljem legitimnog interesa propisanog čl. 6. st. 1. toč. f) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Agencija dodatno naglašava da su sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, uključujući mjeru samoizolacije, propisane čl. 47. st. 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18 i 47/20). Navedene sigurnosne mjere, sukladno st. 4. istoga članka, može odlukom narediti, pod uvjetima propisanim istim Zakonom, i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo. St. 7. istoga članka propisano je da se sigurnosne mjere iz st. 2. ovoga članka koje naređuje ministar i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske objavljuju u „Narodnim novinama“.

d) Obrada osobnih podataka prema Odluci o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja svih zaposlenika u djelatnostima socijalne skrbi na virus SARS-CoV-2

Agencija je zaprimila upit o sukladnosti uvođenja mjere obveznog testiranja svih zaposlenika u djelatnostima socijalne skrbi na virus SARS-CoV-2. U konkretnom slučaju, iznimka koja bi bila primjenjiva sadržana je u toč. (g) čl. 9. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka te u načelu predviđa potrebu da se takva obrada može provoditi samo u okviru prava Unije ili prava

države članice koje je razmjerno željenom cilju te kojim se poštuje bit prava na zaštitu podataka i osiguravaju prikladne i posebne mjere za zaštitu temeljnih prava i interesa ispitanika.

Slijedom navedenog, u primjeni je Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne Novine, br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20) kojim je u čl. 47. st. 1. i 2. propisano da se radi zaštite pučanstva Republike Hrvatske od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih zaraznih bolesti, poduzimaju mjere određene ovim Zakonom te međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. Također, istim člankom Zakona u st. 4. je propisano da kada je, sukladno čl. 2. st. 4. i 5. ovoga Zakona, proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, sigurnosne mjere iz st. 1. do 3. ovoga članka može odlukom narediti, u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Odluke Stožera donose se pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Hrvatske.

S tim u vezi, Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske je donio Odluku o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja svih zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi na virus SARS-CoV-2 od 28. rujna 2021. godine, kojom je, između ostalog u toč. III. propisano, da zaposlenici dokazuju da su testirani, odnosno da su cijepljeni ili preboljeli bolest uzrokovanu virusom COVID-19 predočenjem na uvid EU digitalne COVID potvrde ili odgovarajućeg drugog dokaza o preboljenju, testiranju ili cijepljenju (točka VI. Odluke) ovlaštenoj osobi poslodavca.

e) Djelatnost privatne zaštite – uvid u potvrdu za opravdanost ne nošenja maske za lice

Agencija je zaprimila upit o sukladnosti uvida zaštitara u prodajnom centru u potvrdu za opravdanost ne nošenja maske za lice. U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti, kao primjenjiva iznimka za obradu posebnih kategorija osobnih podataka (podataka koji se odnose na zdravlje) u načelu može se pronaći u toč. (i) čl. 9. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. U primjeni je Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20) kao posebni propis kojim se utvrđuju zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Navedeni Zakon u čl. 47. propisuje da, radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz st.1. ovoga članka, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ministar može narediti posebne sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti između ostalog, obvezu pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske.

Slijedom navedenog, Odlukom o nužnoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski (Narodne novine, br. 111/20) se za vrijeme trajanja proglašene epidemije bolesti COVID-19 uvodi nužna mjera obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski. Istom odlukom je propisano da se maske za lice ili medicinske maske ne moraju koristiti u slučajevima preporučenih izuzeća koja na svojim mrežnim stranicama objavljuje Hrvatski

zavod za javno zdravstvo (HZJZ). S tim u vezi, razumljivo je da bi određena osoba koja se poziva na primjenu određene iznimke vezane uz obvezno nošenje maske za lice ili medicinske maske odnosno, koja zbog zdravstvenog stanja istu ne može nositi, trebala moći isto na neki način i opravdati.

Dakle, vezano uz provedbu zadaća zaštitara u prodajnom centru i postupanje koje se u načelu sastoji isključivo od vizualnog zapažanja u određenu potvrdu koju je predočila osoba kako bi pokušala opravdati svoje ne nošenje maske za lice ili medicinske maske, gdje se isti dokument, kao i drugi eventualni podaci vezani uz navedenu osobu, ne evidentiraju, gdje nema primjene eventualnih daljnjih obveza odnosnih na voditelje obrade, osobito gdje nama bilo kakve pohrane osobnih podataka o osobi koja je predočila određeni dokument od strane samog zaštitara, Agencija može ukazati da se na takve aktivnosti u načelu ne primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka.

f) Evidencija mjerenja temperature zaposlenika

Agencija je zaprimila upit odnosan na evidenciju mjerenja temperature zaposlenika te sukladnost istog s propisima o zaštiti osobnih podataka. U konkretnom slučaju, kada govorimo o radnom odnosu, iznimka koja bi bila primjenjiva sadržana je u toč. (b) čl. 9. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Agencija ukazuje da se iz javno dostupnih uputa stručnih epidemioloških službi može razbrati jasna uputa da bi zaposlenici trebali izmjeriti temperaturu prije dolaska na radno mjesto te ukoliko se mjerenjem pokaže postojanje povišene tjelesne temperature ne dolaziti na radno mjesto i javiti se nadležnom obiteljskom liječniku. Također, mjerenje se može ponoviti na samom ulazu u prostorije poslodavca, koje pojedini poslodavac može organizirati u skladu s uputama epidemioloških službi. Međutim, Agencija ističe da se evidentiranje temperature zaposlenika kroz određeno vremensko razdoblje smatra upitnim s aspekta usklađenosti s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, bilježenje odnosno evidentiranje takvih zdravstvenih podataka zaposlenika ne bi bilo nužno, ni proporcionalno u odnosu na svrhu obrade – onemogućavanje dolaska radnika s povišenom temperaturom na radno mjesto radi suzbijanja širenja bolesti.

g) Prikupljanje osobnih podataka učenika od strane škola u vrijeme epidemije COVID-19

Agencija za zaštitu osobnih podataka zaprimila je brojne upite roditelja vezano uz prikupljanje osobnih podataka učenika od strane škola zbog epidemije COVID-19, odnosno je li prikupljanje i obrada osobnih podataka zakonski utemeljena. Roditelje se traži da dostave osobne podatke djeteta (ime i prezime, OIB, adresu te podatke o obiteljskom liječniku/pedijatru), kao i ime i prezime oba roditelja/zakonskih zastupnika te njihove email adrese i telefonske kontakte. Čl. 67. st. 1. toč. 5. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08 do 64/20) propisano je da je školska ustanova dužna brinuti se o zdravstvenom stanju učenika i o tome obavještavati liječnike primarne zdravstvene zaštite i roditelje.

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. 79/07 do 47/20) propisuje čl. 4. st. 1. Zakona da su Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi

obvezni osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje, kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ zatražio je podatke zbog sigurnijeg odvijanja nastave u osnovnim i srednjim školama grada Zagreba tijekom trajanja epidemije COVID-19, a sve sukladno preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Prema navodima Zavoda traženi podaci su podaci koji se ne šalju izvan škole do trenutka saznanja da je u školi COVID pozitivan učenik. U slučaju pojave COVID pozitivne osobe, liječnici Zavoda traže listu kako bi se kontaktirali roditelji i kako bi se ostalima koji su bili u kontaktu izrekla mjera samoizolacije. Dakle, utvrđeno je kako Zavod u konkretnom slučaju ima pravni temelj za obradu osobnih podataka ispitanika sukladno čl. 6. st. 1. toč. e) Opće uredbe budući da je isto propisano Zakonom.

S obzirom na svrhu obrade osobnih podataka utvrđenu Zakonom, mišljenje je Agencije da se u konkretnom slučaju radi o obradi nužnih osobnih podataka koji su školama potrebni za izvršavanje zadaće od javnog interesa i poštovanje pravnih obveza koje proizlaze iz posebnih propisa.

3.1.2. Primjena Zakona o pravu na pristup informacijama/zahhtjev za ostvarivanje prava na pristup informacijama

U 2021. godini Agencija je, kao i prethodnih godina, zaprimila određen broj upita (oko 70) koji se odnose na pravo na pristup informacijama u kojima tijela javne vlasti traže mišljenje o primjeni propisa o zaštiti osobnih podataka prilikom rješavanja zahtjeva za pravo na pristup informacijama, imajući u vidu čl. 15. Zakona o pravu na pristup informacijama koji propisuje da tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informacijama, između ostalog, ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka. Prije svega je potrebno napomenuti kako pravo na zaštitu osobnih podataka nije apsolutno pravo te je tijelo javne vlasti (čl. 5. st. 1. toč. 2. Zakona o pravu na pristup informacijama) po primitku zahtjeva za pristup informaciji, sukladno čl. 16. Zakona o pravu na pristup informacijama dužno provesti test razmjernosti i javnog interesa te utvrditi prevladava li u konkretnom slučaju potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes. Ako u pojedinom slučaju prevladava javni interes, informacija se treba učiniti dostupnom.

Stoga, Agencija kontinuirano upozorava i educira kako područje zaštite osobnih podataka ne bi trebalo koristiti za nedavanje osobnih podataka, a koji se sukladno posebnim propisima trebaju učiniti dostupnim, osobito kada za to postoji uporište u propisu koji omogućuje razvoj transparentne i otvorene javne vlasti, odgovornosti javnog sektora, suzbijanju korupcije i povjerenje građana u vlast. Stoga je načelno potrebno omogućiti pristup osobnim podacima o primjerice, plaćama zaposlenika u javnom sektoru, izabranim kandidatima na javnom natječaju, fizičkih osoba kojima su isplaćena sredstva za pružanje određene usluge (temeljem ugovorene ili propisane obveze ili ako osobe ostvaruju pravo na određenu naknadu u sklopu obavljanja svoje gospodarske djelatnosti primjerice subvencije, poticajima koji se isplaćuju poljoprivrednicima, obrtnicima i sl). Nastavno navodimo neke od značajnih primjera.

a) Davanje na korištenje informacija o zaposlenicima u tijelu javne vlasti

S aspekta propisa o zaštiti osobnih podataka dano je mišljenje da bi u svrhu transparentnosti raspolaganja proračunskim sredstvima, osobito uzimajući u obzir da informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne su javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa (čl. 16. st. 3. Zakona o pravu na pristup informacijama), bilo dopušteno dati podatak o plaći koji se odnosi na bruto iznos plaće dok davanje podataka o neto iznosu plaća, koji uključuje osobne podatke/osobne korekcije (primjerice; osobni odbitak, invalidnost, kreditna zaduženja, razne članarine, radni staž i sl.) predstavlja osobni podatak koji bi trebalo na odgovarajući način zaštititi. Također, dopušteno je omogućiti pristup i drugim bruto primicima s obzirom da se radi o podacima za koje bi svaka druga osoba imala pravo saznanja jer su osobe o čijim se podacima radi bile plaćene za svoj rad te se tako radi o potrošnji javnih sredstava, a koje bi radi transparentnog rada tijela javne vlasti trebale biti dostupne.

Agencija je mišljenja da davanjem imena i prezimena te radnog mjesta zaposlenika zaposlenih u tijelima javne vlasti ne bi došlo do zadiranja u privatnost istih, s obzirom da isti sudjeluju u radu javnopravnog tijela koje se financira iz javnih sredstava što nužno stvara potrebu transparentnosti rada javnopravnog tijela, a samim time i pružanje informacija/podataka koje posjeduje to tijelo. Dakle, vezano za davanje na korištenje osobnih podataka u navedenom smislu, potrebno je naglasiti da su isti usko vezani uz rad pojedinog zaposlenika i takvo davanje ne bi predstavljalo veće zadiranje u osobne podatke pojedinca koje bi nerazmjerno ugrozilo njihovo pravo na privatnost.

Isto tako, Agencija je mišljenja kako omogućavanje pristupa podacima o imenima i prezimenima članova povjerenstva tijela javne vlasti koje je provodilo postupak vrednovanja zahtjeva za dodjelu potpora za samozapošljavanje u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka. Iako su imena i prezimena osoba zaposlenih osobni podaci tih pojedinaca, navedeno pravo zaštite osobnih podataka nije apsolutno pravo i načelno davanje na korištenje trećima takvih podataka (imena i prezimena i radno mjesto) ne predstavlja povredu prava u smislu propisa kojima je regulirana zaštita osobnih podataka, pod uvjetom da se radi o osobama zaposlenim u tijelu javne vlasti čija se plaća isplaćuje iz javnih sredstava.

b) Davanje na korištenje podataka o zakupu

U odnosu na davanje na korištenje ugovora o zakupu fizičkih osoba (uključujući obrtnike, osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost) koji su zakupci poslovnih prostora i javnih površina kojima upravlja grad, navodimo da s obzirom da se radi o javnom vlasništvu u primjeni je čl. 16. Zakon o pravu na pristup informacijama kao poseban zakon kojim je propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa te se podaci smiju dati svima, pa tako i gradskom vijećniku pri tome vodeći brigu o obradi podataka u nužnom opsegu. Uzimajući u obzir opseg osobnih podataka koje se nalaze u predmetnim ugovorima bilo bi dopušteno dati na korištenje samo nužan/relevantan opseg kao što su ime i prezime zakupca, ugovorena cijena i rokovi zakupa za pojedinu nekretninu ili javnu površinu, dok bi se ostali osobni podaci

koji ulaze u užu sferu privatnost pojedinca primjerice privatna adresa, OIB, broj računa i sl. trebali na adekvatan način zaštititi.

c) Davanje kopija računa plaćenih cestarina, ispunjenih putnih naloga i dostava računa ispostavljenih tijelu javne vlasti od strane obrta

U konkretnom slučaju, s aspekta zaštite osobnih podataka imajući u vidu citirane odredbe posebnog zakona, Zakona o pravu na pristup informacijama, dano je mišljenje kako bi u svrhu transparentnosti raspolaganja proračunskim sredstvima tijela javne vlasti, a koje je ujedno i jedinica lokalne samouprave, bilo dopušteno korisniku prava na pristup informacijama dati podatke o bruto iznosu ili podatke o ukupnom iznosu koji je isplaćen u svrhe putnih troškova. Isto tako, u odnosu na davanje/omogućavanje pristupa računima ispostavljenim gradu od strane obrtnika za određeno vremensko razdoblje, dano je mišljenje da je s aspekta zaštite osobnih podataka dopušteno dati pristup samo nužnom opsegu osobnih podataka sukladno „načelu smanjenja količine podataka“ iz čl. 5. st. 1. toč. c) Opće uredbe o zaštiti podataka, primjerice: ime, prezime i iznos isplate, dok je druge osobne podatke primjerice: OIB, broj računa i privatna adresa obrtnika, potrebno na odgovarajući način zaštititi/zatamniti.

d) Davanje na korištenje zapisnika sa sjednica tijela javne vlasti (škola)

Tijelo javne vlasti (škola) tražilo je Agenciju mišljenje u odnosu na zaštitu osobnih podataka, a vezano uz traženje zapisnika sa sjednice od strane roditelja djeteta koje pohađa navedenu školu. Ujedno je traženo i mišljenje Agencije vezano uz davanje dokumentacije koja u sebi sadrži osobne podatke malodobnog učenika (polaznika škole) njegovim roditeljima. Vezano za davanje na korištenje zapisnika sa sjednica potrebno je naglasiti kako je u konkretnom slučaju u primjeni čl. 10. st. 1. toč. 12. Zakona o pravu na pristup informacijama. Agencija je stajališta da se zapisnici sa sjednica mogu učiniti dostupnim/dati na korištenje te da pri tome voditelj obrade treba postupati odgovorno i savjesno te u odnosu na zaštitu osobnih podataka voditi računa o opsegu osobnih podataka koji se čini dostupnim, a sve kako bi se zaštitili osobni podaci sadržani u zapisnicima i drugim dokumentima koji nisu nužni i kako bi se osigurala povjerljivost njihove obrade.

Vezano za pristup dosjeu učenika i učeničkoj mapi od strane roditelja, potrebno je istaknuti kako u takvim slučajevima kada roditelj traži informacije o obradi osobnih podataka svog malodobnog djeteta tada je u primjeni čl. 15. Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, ima pravo zatražiti od voditelja obrade (škole) potvrdu obrađuju li se njegovi osobni podaci te pristup i informacije o osobnim podacima koje škola obrađuje o ispitaniku (djetetu). Zaključno, Agencija je ukazala školi kako je potrebno uzeti u obzir da se u opisanom slučaju radi o malodobnoj djeci i njihovim osobnim podacima, stoga je u tom slučaju potrebno obazrivo postupati s njihovim osobnim podacima iz razloga što ista, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka, uživaju posebnu zaštitu kao najranjivija skupina u društvu.

e) Informacije o trošenju proračunskih sredstava tijela javne vlasti (grad)

Agencija je dala mišljenje jedinici lokalne samouprave (grad) u odnosu na javnu objavu informacije o trošenju proračunskih sredstava, a koje u sebi sadrže i osobne podatke fizičkih osoba putem aplikacije. U navedenom slučaju je, osim Zakona o pravu na pristup informacijama, u primjeni i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi kao poseban zakon kojim je u čl. 68. navedeno kako su općina, grad i županija dužne javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava na svojim mrežnim stranicama tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive. Navedena objava informacija obavlja se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna te uputa i drugih akata ministarstva nadležnog za financije. Navedena odredba predstavlja pravnu osnovu za obradu, odnosno objavu osobnih podataka sukladno čl. 6. Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka, kojim u konkretnom slučaju grad izvršava zadaće od javnog interesa ili službene ovlasti kao voditelj obrade.

U navedenom slučaju je potrebno uzeti u obzir činjenicu da se sredstva isplaćuju po raznim osnovama, bilo da su fizičke osobe dobavljači, korisnici državnih poticaja, subvencija ili pak građani kojima se isplaćuje socijalna naknada, stipendija, druge vrste pomoći i sl. Stoga je u konkretnom slučaju, grad kao voditelj obrade dužan primjenom načela „smanjenja količine podataka“ voditi brigu o opsegu osobnih podataka koji bi sukladno posebnom zakonu (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Zakon o pravu na pristup informacijama) trebali biti javno dostupni. Nadalje, u odnosu na činjenje javno dostupnim informacijama koje u sebi sadrže osobne podatke, a odnose se prvenstveno na korisnike gradskog proračuna koji kao građani ili zaposlenici ostvaruju neko osobno pravo npr. zaposlenici tijela javne vlasti koja primaju plaću i druge dodatke na plaću, korisnici socijalnih naknada po raznim osnovama, primatelji stipendija i drugih pomoći, isplate po sudskim sporovima i dr., Agencija je mišljenja kako je u svrhu transparentnosti trošenja sredstava iz gradskog proračuna dovoljno iste prikazivati u ukupno utrošenom/isplaćenom iznosu po pojedinim stavkama tijela javne vlasti. Naime, svrsishodno je i potrebno osigurati uvid u cjelinu utrošenih sredstava koji predstavljaju rashod u pojedinom proračunskom razredu, podskupini, odjeljku i dr., primjerice ukupan iznos isplaćenih plaća, doprinosa, božićnica, stipendija, socijalne pomoći i sl. bez navođenja imena i prezimena svakog korisnika. Tako primjerice, navođenje imena svakog zaposlenika u javnom sektoru i sredstva koja su mu isplaćena po pojedinim stavkama za njegov rad više ne bi predstavljala nužnu informaciju kojoj je svrha transparentnost rada pojedinog tijela, već zadiranje u privatnost pojedinca.

3.1.3. Ostala mišljenja o obradi osobnih podataka

U nastavku iznosimo određene odgovore/mišljenja koji su dani u odnosu na obradu osobnih podataka u različitim djelatnostima/sektorima. Tako je bitno napomenuti kako se već ranije sektorski iskazana mišljenja/odgovori na upite građana odnose na obradu podataka i u javnom i privatnom sektoru.

a) Traženje na uvid osobnih podataka prilikom preuzimanja robe/pošiljke

Agencija je zaprimila upite građana vezane uz uvid u osobni dokument-osobnu iskaznicu od strane djelatnika trgovine prilikom preuzimanja robe/pošiljke kupljene putem Interneta.

Na postavljeni upit dano je mišljenje kako se postupanje trgovca s aspekta pravnog okvira zaštite osobnih podataka smatra obradom osobnih podataka kupaca za koju mora postojati pravna osnova. U ovom slučaju obrada osobnih podataka kupaca nužna je za izvršavanje ugovora u kojem je ispitanik/kupac stranka te u tom smislu pravnu osnovu za obradu osobnih podataka nalazimo u čl. 6. st. 1. toč. b) Opće uredbe o zaštiti podataka. Također, što se tiče traženja na uvid osobne iskaznice prilikom preuzimanja pošiljke, radi se o utvrđivanju identiteta kupca, odnosno osobe koja preuzima pošiljku, a samim time i poduzimanju odgovarajućih mjera kako ne bi došlo do zamjene identiteta osobe kupca. Slijedom navedenog, Agencija je stava kako je postupanje trgovca u skladu s načelima obrade osobnih podataka iz čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, naročito uzimajući u obzir načelo smanjenja količine podataka te stoga u konkretnom slučaju smatramo kako je postupanje predmetnog trgovca u skladu s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka.

b) Obrada osobnih podataka radnika

Agencija je zaprimila upit vezan uz obradu osobnih podataka radnika od strane poslodavca, točnije jesu li radnici dužni nositi pločicu s imenom i prezimenom te jesu li na zahtjev stranke dužni istoj dati svoje podatke o imenu i prezimenu.

Temeljem zaprimljenog upita uzimajući u obzir odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, dano je mišljenje kako se osobni podaci zaposlenika smiju obrađivati samo ako je takva obrada osobnih podataka propisana zakonom ili ako se radi o podacima koji su u neposrednoj vezi s radnim odnosom (koji su nužni za ispunjenje svrhe iz radnog odnosa tj. ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa). Budući da sama djelatnost neke pravne osobe podrazumijeva prikupljanje i obradu osobnih podataka zaposlenika radi ispunjavanja prava i obveza iz radnog odnosa, istaknuto je kako je sukladno čl. 13. Opće uredbe o zaštiti podataka poslodavac dužan prije prikupljanja osobnih podataka informirati zaposlenika o svrsi i pravnom temelju prikupljanja i daljnje obrade njihovih osobnih podataka.

Primjenom načela razmjernosti i smanjenja količine podataka u postupku obrade osobnih podataka poslodavac je dužan voditi brigu o opsegu osobnih podataka koji se obrađuje na način da se u svrhu zaštite privatnosti zaposlenika ističu/obrađuju samo oni osobni podaci koji su nužni za identifikaciju zaposlenika. U vezi s time, načelno navodimo kako bi u opisanom slučaju na pločicama zaposlenika bilo dovoljno istaknuti primjerice samo ime i/ili broj pod kojim se zaposlenik u društvu vodi kod poslodavca. Isto tako, vezano za davanje informacija o imenu ili prezimenu zaposlenika stranci, s tim u vezi navodimo kako o istome treba odlučiti sam poslodavac uzimajući u obzir kako se u tom slučaju radi o pitanju u sferi provođenja poslovne politike poslodavca. Dakle, takav način postupanja sa strankama trebao bi biti propisan internim procedurama poslodavca.

c) Objava osobnih podataka od strane državnih institucija

Agencija je zaprimila predstavku u kojoj je izražena zabrinutost zbog javne dostupnosti osobnih podataka koje je učinio javno dostupnim Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava (dalje u tekstu: ESLJP).

U konkretnom slučaju vezano za obradu točnije objavu osobnih podataka fizičkih osoba u presudama ESLJP navodimo kako je u primjeni Poslovnika Europskog suda za ljudska prava (Poslovnika suda) u kojemu je u Pravilu 47. točnije st. 4. prvenstveno navedeno da podnositelji koji ne žele da se njihov identitet otkrije, moraju to navesti i dostaviti izjavu s obrazloženjem razloga za odstupanje od uobičajenog pravila o javnosti podataka i postupka pred Sudom. Predsjednik vijeća može odobriti anonimnost u iznimnim i propisno opravdanim slučajevima. Nadalje, u Pravilu 57. je navedeno kako Sud donosi sve odluke na engleskom ili francuskom, osim ako odluči da se neka odluka donese na oba službena jezika. Donesene odluke dostupne su javnosti. Iz navedenog Poslovnika proizlazi pravna osnovanost za obradu osobnih podataka, pa tako i javnu objavu osobnih podataka svih podnositelja zahtjeva koji se obrate sudu u skladu s gore navedenim pravilima.

Nadalje, vezano za javnu objavu prijevoda presuda ESLJP pravni temelj iz čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka predstavlja Uredba o Uredu zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava, točnije sukladno čl. 5. navedene Uredbe obavljanje poslova usmjerenih na upoznavanje države s Konvencijom i sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava. Tako je vezano za objavu osobnih podataka fizičkih osoba u primjeni čl. 11. navedene Uredbe, u kojemu je određeno da se na web-stranici Ureda objavljuju prijevodi svih presuda i odluka Europskog suda za ljudska prava koje se odnose na Republiku Hrvatsku.

Stoga, u konkretnom slučaju Ured zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava izvršava svoju ovlast objave prijevoda odluka Europskog suda za ljudska prava u punom obliku te isti nije u mogućnosti prilikom objave prijevoda presuda na odgovarajući način zaštititi osobne podatke. Naime, stranke koje se svojim zahtjevima obraćaju Europskom sudu za ljudska prava, odnosno podnositelji koje ne žele da se njihov identitet otkrije, moraju to navesti i dostaviti izjavu s obrazloženjem razloga za odstupanje od uobičajenog pravila o javnosti podataka i postupka pred navedenim sudom i na taj način ostvariti svoje pravo.

d) Davanje podataka o primanju kreditnim institucijama

Agenciji se obratilo više građana vezano uz traženje kreditnih institucija točnije kartičarskih kuća da im se dostave ažurirani osobni podaci, među ostalima i platna lista. Kako bi se odgovorilo građanima na njihov upit zatraženo je pojašnjenje kreditne institucije kao voditelja obrade o pravnoj osnovi i svrsi traženja podataka o primanju/platnih lista. Kartičarska kuća pojasnila je kako osobne podatke prikuplja i dalje obrađuje izvršavajući svoje pravne obveze propisane posebnim zakonom (Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranju terorizma), dakle izvršavajući svoje pravne obveze, a sve sukladno čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka. Između ostaloga, čl. 37. st. 2. toč. 4. Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranje terorizma propisano je da je obveznik primjene navedenog Zakona dužan redovito

provjeravati i ažurirati prikupljene dokumente i podatke o stranci, stvarnome vlasniku stranke i profilu rizičnosti stranke te provjeravati podatke je li stranka ili stvarni vlasnik stranke postao ili prestao biti politički izložena osoba.

Dakle, s aspekta propisa o zaštiti osobnih podataka takvo prikupljanje i obrada osobnih podataka je zakonita, međutim voditelj obrade dužan je pridržavati se načela „smanjenja količine podataka“. Ako voditelj obrade zahtijeva dostavu određenih dokumenata koji sadrže veći opseg osobnih podataka od onog koji je nužan za ostvarivanje konkretne svrhe, dužni su, prethodno informirati klijente o nužnom opsegu osobnih podataka koji su potrebni te ih uputiti da sve ostale osobne podatke koji se nalaze u traženim dokumentima odnosno dokazima o primanjima (a koji nisu nužni za ostvarivanje konkretne svrhe) na odgovarajući način mogu zaštititi (primjerice zatamniti).

e) Zahtjev vijećnika za dostavom informacije u pisanom obliku koja bi sadržavala određene osobne podatke

Agencija je zaprimila mnoštvo upita od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o tome smiju li dostavljati vijećnicima informacije i dokumente koji sadrže osobne podatke. Prava vijećnika regulirana su Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) te Statutom. Ukoliko je Statutom propisano da, između ostalog navedenog, vijećnik ima pravo tražiti i dobiti podatke potrebne za obavljanje dužnosti vijećnika od upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno ukoliko su traženi podaci potrebni odnosno nužni za obavljanje dužnosti vijećnika, za iste postoji obveza dostave vijećniku jer se radi o obradi koja je nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade (čl. 6. st. 1. toč. c) Opće uredbe o zaštiti podataka).

Međutim, Agencija ističe da ukoliko je u konkretnom slučaju riječ o zahtjevu za pristupom informacijama, tada se primjenjuju odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama.

f) Obrada osobnih podataka suvlasnika od strane upravitelja zgrade

Agencija je zaprimila upit o obradi osobnih podataka suvlasnika od strane upravitelja zgrade te ističe kako je u primjeni Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14), koji u čl. 85. st. 1. i 2. propisuje da cijelom nekretninom na kojoj je na jednom ili više suvlasničkih dijelova osnovano vlasništvo određenoga posebnog dijela upravljaju suvlasnici po općim pravilima o upravljanju suvlasničkom stvari, ako ovim Zakonom nije što drugo određeno. Suvlasnici su dužni sudjelovati u upravljanju nekretninom, odrediti osobu koja će obavljati poslove zajedničkoga upravitelja i osnovati zajedničku pričuvu.

S tim uvezi, u čl. 90. st. 1., 2. i 3. istog Zakona propisano je da je zajednička pričuva iz čl. 85. st. 2. ovoga Zakona namjenski vezana zajednička imovina svih koji su suvlasnici nekretnine, namijenjena za pokriće troškova održavanja i poboljšavanja nekretnine te za otplaćivanje

zajma za pokriće tih troškova. Zajedničku pričuvu tvore novčani doprinosi koje su suvlasnici uplatili na temelju odluke donesene većinom suvlasničkih dijelova, odnosno odluke koju je na zahtjev nekoga suvlasnika donio sud s obzirom na predvidive troškove i uzimajući u obzir imovinsko stanje svih suvlasnika. Zajedničkom pričuvom upravljaju suvlasnici, odnosno upravitelj nekretnine kao imovinom odvojenom od imovine bilo kojega suvlasnika, uloženom na način da donosi plodove. Nadalje, u čl. 93. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima je izrijeком propisano da je upravitelj dužan, između ostalog, položiti svakom suvlasniku uredan račun o poslovanju u prethodnoj kalendarskoj godini i staviti mu na prikladan način na uvid isprave na kojima se temelji, i to najkasnije do 30. lipnja svake godine.

Slijedom navedenog, može se razabrati jasna dužnost upravitelja prema svakom od suvlasnika nekretnine. Međutim, kako bi isti ispunio navedenu obvezu koja proizlazi iz Zakona nije nužno da pojedinom suvlasniku otkriva/dostavlja primjerice, IBAN njegovih susjeda ili bilo kojeg drugog uplatitelja (uz ime i prezime/naziv uplatitelja/pravne ili fizičke osobe kojoj je izvršena isplata, datum i mjesto uplate/isplate te iznos uplate/isplate), a za koji se u načelu može razabrati da nije nužan za pružanje informacija o stanju zajedničkog računa odnosno poslovanju u prethodnoj godini.

g) Dostava zdravstvene dokumentacije pacijenta na zahtjev suda

Agencija je zaprimila upit o sukladnosti dostave zdravstvene dokumentacije pacijenta na zahtjev suda s propisima o zaštiti osobnih podataka. U konkretnom slučaju u primjeni je Zakon o liječništvu (Narodne novine, br. 121/03 i 117/08). Čl. 23. st. 1. navedenog Zakona propisano je da je liječnik obvezan voditi točnu, iscrpnu i datiranu medicinsku dokumentaciju u skladu s propisima o evidencijama na području zdravstva, koja u svakom trenutku može pružiti dostatne podatke o zdravstvenom stanju pacijenta i njegovu liječenju. Liječnik je obvezan tu dokumentaciju na zahtjev predočiti ministarstvu nadležnom za zdravstvo, tijelima državne uprave u skladu s posebnim propisima, Hrvatskoj liječničkoj komori ili sudbenoj vlasti.

Iz navedenog proizlazi da postoji pravni temelj za dostavu traženih podataka sudu, jer je takva obrada zakonita temeljem čl. 6. st. 1. toč c) Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (obrada je nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade), dok je primjenjiva iznimka načelne zabrane obrade posebnih kategorija osobnih podataka (ovdje dostave zdravstvenih podataka sudu) u čl. 9. st. 2. toč. f) Opće uredbe o zaštiti podataka (obrada je nužna za uspostavu, ostvarivanje ili obranu pravnih zahtjeva ili kad god sudovi djeluju u sudbenom svojstvu).

3.2. Preporuke

Tijekom 2021. godine Agencija je u svojim postupanjima, između ostalog, sukladno čl. 57. st. 1. toč. d) Opće uredbe o zaštiti podataka odnosno sukladno svojim savjetodavnim ovlastima izdala i sektorske preporuke koje su imale za cilj promicanje osvjешtenosti voditelja obrade i izvršitelja obrade u području zaštite osobnih podataka, odnosno potrebu da se voditeljima obrade ukaže na obveznu primjenu i poštivanje Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe u svim segmentima obrade osobnih podataka. U nastavku donosimo pregled značajnijih preporuka koje su donesene u ovom izvještajnom razdoblju.

3.2.1. Preporuka o obradi osobnih podataka-korištenju aplikacija za nastavu na daljinu u vrijeme COVID pandemije

Agencija je potaknuta upitima građana i sveopće javnosti vezanim za obradu osobnih podataka učenika, studenata, nastavnog osoblja te roditelja malodobnih učenika prilikom organizacije i provođenje nastave na daljinu putem pojedinih računalnih programa/alata koji se koriste u obrazovnom sustavu u vrijeme pojave pandemije COVID-19, a u svrhu suzbijanja širenja virusa COVID-19, donijela preporuku koju je uputila Ministarstvu znanosti i obrazovanja kao resornom tijelu u području obrazovanja, u svrhu da se s navedenom preporukom upoznaju sve obrazovno-odgojne institucije na koje se tematika odnosi. U svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka, a kako bi se spriječila moguća zlouporaba osobnih podataka korisnika računalnih programa/alata/usluga namijenjenih za provođenje nastave na daljinu koji se koriste u obrazovnom sustavu uslijed pojave pandemije COVID-19, Agencija je u predmetnoj preporuci istaknula da osobe čiji se osobni podaci prikupljaju (korisnici računalnih programa/usluga) budu upoznati prije svega s prikupljanjem i daljnjom obradom njihovih osobnih podataka, a onda i sa samim načinom funkcioniranja predmetnih računalnih programa. S obzirom da se radi o obradi osobnih podataka, Agencija je skrenula pažnju na obveznu primjenu propisa kojima je regulirana zaštita osobnih podataka, što znači da korisnici računalnih programa prilikom obrade njihovih osobnih podataka u svrhu korištenja istih moraju uporabom jasnog, jednostavnog i razumljivog načina biti upoznati s pravnom osnovom obrade njihovih osobnih podataka, a tako i samom svrhom obrade (čl. 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka). Budući da se konkretnom slučaju radi o obradi osobnih podataka učenika kao malodobne djece, skrenuta je pozornost na potrebu posebne zaštite njihovih osobnih podataka, s obzirom na to da mogu biti manje svjesna rizika i posljedica te manje upoznata s mjerama zaštite i svojim pravima pri obradi osobnih podataka. Dakle i sama Opća uredba o zaštiti podataka pridaje posebnu pozornost zaštiti osobnih podataka djece kako je to navedeno i u Uvodnoj izjavi 38 cit:“ *Djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka budući mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava u vezi s obradom osobnih podataka*“.

U predmetnoj preporuci je naglašena potreba educiranja i osvještavanja kako roditelja, tako i učenika, studenta i nastavnog osoblja o načinu korištenja predmetnih računalnih programa sve kako bi se otklonila/eliminirala nesigurnost te ostvarilo povjerenje u korištenje nove tehnologije uslijed pojave pandemije COVID-19. Što se tiče zaštite osobnih podataka i sigurnosti njihove obrade istaknuto je da se kod odabira samih računalnih programa vode odgovarajućim tehničkim mjerama koje pružaju pojedini računalni programi, a sve kako bi se u konkretnom slučaju osigurala najveća moguća razina sigurnosti prilikom obrade osobnih podataka. Dakle, potrebno je provjeriti koje sustave zaštite osobnih podataka pružaju računalni programi, odnosno zadovoljavaju li određene tehničke standarde koji bi mogli spriječiti moguće rizike zlouporabe osobnih podataka, posebice neovlašteno otkrivanje ili neovlašteni pristup osobnim podacima koji su preneseni, pohranjeni ili na drugi način obrađivani. Upravo takvo stvaranje sigurnosti i povjerljivosti osobnih podataka ključne su za sprječavanje štetnih posljedica za ispitanike-korisnike računalnih programa.

3.2.2. Preporuka o obradi osobnih podataka od strane političkih stranaka i drugih sudionika izborne promidžbe - lokalni izbori 2021.

Agencija je temeljem čl. 57. st. 1. Opća uredba o zaštiti podataka, dala smjernice i preporuke prije održavanja lokalnih izbora. U preporuci Agencije istaknuto je da politička stranka, kandidat ili koji drugi sudionik izborne promidžbe, kao voditelj obrade odgovara za usklađenost te ju mora biti u mogućnosti dokazati (načelo pouzdanosti). Istaknuto je da za svako prikupljanje i obradu osobnih podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka potrebno utvrditi postojanje pravne osnove za zakonitost obrade iz čl. 6. st. 1. Opće Uredbe o zaštiti podataka. Agencija je istaknula kako su vezano uz obradu osobnih podataka za vrijeme provedbe lokalnih izbora u primjeni posebni zakoni - Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakon o lokalnim izborima, koji predstavljaju pravnu osnovu za obradu osobnih podataka svih sudionika izbora u smislu čl. 6. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. U navedenoj preporuci istaknuto je da se političke stranke, kandidati ili drugi sudionici izborne promidžbe za potrebe oglašavanja i slanja personaliziranih poruka biračima, u pravilu mogu oslanjati na privolu ispitanika ili na legitimni interes. Legitiman interes bi na primjer mogao postojati u slučaju relevantnog i odgovarajućeg odnosa birača i voditelja obrade u situacijama poput one kada je birač član političke stranke i/ili njezin donator. Ako se osobni podaci obrađuju u svrhu izravnog marketinga, ispitanik bi trebao imati pravo prigovora na takvu obradu, uključujući izradu profila u mjeri u kojoj je povezana s takvim izravnim marketingom, bilo u odnosu na početnu ili daljnju obradu, u bilo koje vrijeme i besplatno. To bi se pravo ispitaniku trebalo izričito dati na znanje i predstaviti mu se jasno i odvojeno od svih drugih informacija. To znači da bi svaka marketinška poruka trebala sadržavati i obavijest ispitaniku da se u svakom trenutku može usprotiviti daljnjem dobivanju takvih poruka. Ako se ispitanik protivi obradi za potrebe izravnog marketinga, osobni podaci više se ne smiju obrađivati u takve svrhe.

Nastavno na navedeno, Agencija je naposljetku istaknula svim političkim strankama i drugim sudionicima izborne promidžbe da svoje poruke građanima/biračima upućuju koristeći manje invazivne metode glede privatnosti ispitanika i njihovih osobnih podataka (primjerice putem sredstava javnog priopćavanja, javnih tribina, dijeljenjem ne personaliziranih letaka, brošura i ostalih materijala u kojima izlažu i obrazlažu svoj program), tj. da se u izlaganju svojih programa što više obraćaju građanima/biračima na načine koji ne uključuju nužno i obradu njihovih osobnih podataka, kao što je to kod primjerice slanja personaliziranih brošura, pisama, letaka i inih materijala (uključivo i slanja SMS, MMS poruka ili poruka e-pošte) koji su naslovljeni na točno određenog građanina/birača sa navođenjem njegovih osobnih podataka (za koju obradu je potreban zakoniti pravni temelj iz čl. 6. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka).

3.2.3. Preporuka o poduzimanju zaštitnih mjera prilikom preuzimanja nalaza na portalu Zdravlje (e-Građani)

Agencija je potaknuta predstavkom građana vezanim za obradu osobnih podataka putem portala Zdravlje u odnosu na mogućnost preuzimanja mikrobioloških nalaza, nadležnom

voditelju obrade izdala preporuku glede obveze i nužnosti poduzimanja odgovarajućih zaštitnih mjera u smislu čl. 25. i 32. Opće uredbe o zaštiti podataka, a u svrhu unapređenja zaštite osobnih podataka te kako bi se spriječila moguća zlouporaba osobnih podataka ispitanika i kako bi se odgovarajući voditelj obrade prilikom obrade osobnih podataka pridržavao obveza koje proizlaze iz propisa o zaštiti osobnih podataka. U preporuci je naglašeno kako je voditelj obrade, nakon što obrada započne, obvezan kontinuirano održavati tehničku i integriranu zaštitu podataka, odnosno kontinuirano i učinkovito provoditi načela kako bi zaštitio prava, biti u tijeku s najnovijim dostignućima, ponovno procijeniti razinu rizika itd. Priroda, opseg i kontekst postupaka obrade, kao i rizik, mogu se tijekom obrade promijeniti, što znači da voditelj obrade mora ponovno ocijeniti svoje postupke obrade, tako što će provoditi redovita preispitivanja i procjene učinkovitosti mjera i zaštitnih mjera koje je odabrao.

3.2.4. Preporuka vezano za isticanje OIB-a na pošiljkama koje se šalju korisnicima usluga

Agencija je došla do saznanja kako društvo, koje se između ostaloga bavi uslugom očitavanja energije i vode u stambenim zgradama, na vanjskoj strani omotnice pismena (računa) uz osobne podatke kao što su ime i prezime, adresa stanovanja, ističe i podatak o osobnom identifikacijskom broju (OIB) osobe kojoj je upućeno pismo. Prije svega je potrebno napomenuti kako je isticanje OIB-a korisnika na računima zakonska obveza društava koja obavljaju određenu uslugu (sadržaj računa propisan je Općim poreznim zakonom, Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnikom o porezu na dohodak).

Međutim, Općom uredbom o zaštiti podataka propisano je kako zaštita prava i sloboda pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka zahtijeva da se poduzmu odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere radi osiguravanja poštovanja uvjeta Uredbe. Radi dokazivanja sukladnosti s Uredbom, voditelj obrade trebao bi uvesti interne politike i provesti mjere koje osobito ispunjavaju načela tehničke i integrirane zaštite podataka. Takve mjere mogle bi se, među ostalim, sastojati od smanjenja količine obrade osobnih podataka, pseudonimizacije osobnih podataka, transparentnosti u vezi s funkcijama i obradom osobnih podataka, omogućavanja ispitaniku da prati obradu podataka, omogućavanja voditelju obrade da stvara i poboljšava sigurnosne značajke. Prilikom razvijanja, osmišljavanja, odabira i upotrebe aplikacija, usluga i proizvoda koji se temelje na obradi osobnih podataka ili obrađuju osobne podatke kako bi ispunili svoju zadaću, proizvođače proizvoda, usluga i aplikacija trebalo bi poticati da uzmu u obzir pravo na zaštitu podataka prilikom razvijanja i osmišljavanja takvih proizvoda, usluga i aplikacija i da uzimajući u obzir najnovija dostignuća osiguraju da voditelji obrade i izvršitelji obrade mogu ispuniti svoje obveze u pogledu zaštite podataka.

Imajući u vidu odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u svrhu unaprjeđenja zaštite osobnih podataka, Agencija je dala preporuku da se prilikom slanja pismena pored imena i prezimena te adrese stanovanja ne stavlja podatak o osobnom identifikacijskom broju (OIB) na vanjskom dijelu/prozorčiću kuverte korisnika.

Dakle, obavještanje klijenata moguće je postići manje invazivnom metodom, kojom bi društvo ispunilo svoje zakonske obveze, a s druge strane na taj bi se način poduzele sve mjere

zaštite kako bi osobni podaci, a tako i privatnost određene osobe bila na odgovarajući način zaštićena sukladno propisima kojima je regulirana zaštita osobnih podataka.

3.2.5. Preporuka vezano uz utvrđivanje liste prioriteta u Planu cijepljenja protiv bolesti COVID-19

Agencija je zaprimila predstavku građana vezanu za prikupljanje podataka o broju zainteresiranih djelatnika za cijepljenje, zaposlenih u pravnim subjektima unutar resora znanosti i obrazovanja, a koje traži Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Naime, iz dopisa koji je poslan pravnim subjektima od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, bilo je razvidno da se traži dostava podataka zaposlenika zainteresiranih za cijepljenje i to na način da se popuni dostavljena Excel tablica koja sadrži sljedeći opseg osobnih podataka zaposlenika: ime, prezime, datum rođenja, OIB, MBO, broj mobitela, adresa e-pošte. U danoj preporuci Ministarstvu znanosti i obrazovanja istaknuto je kako u svakom slučaju za obradu osobnih podataka, pa tako i u konkretnom slučaju za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka zaposlenika, mora postojati zakonita svrha i pravna osnova iz čl. 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka, pa tako i u konkretnom slučaju za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka zaposlenika, mora postojati zakonita svrha i pravna osnova iz čl. 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka. U konkretnom slučaju proizlazi kako se obrada osobnih podataka zaposlenika temelji na privoli kao pravnoj osnovi iz čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka te je s tim u vezi potrebno uzeti u obzir u obzir uvjete privole, naročito da je ista dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim on izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka koji se na njega odnose (čl. 4. st. 1. toč. 11. Opće uredbe o zaštiti podataka). Sukladno čl. 7. Opće uredbe o zaštiti podataka, kada se obrada temelji na privoli, voditelj obrade mora moći dokazati da je ispitanik dao privolu za obradu svojih osobnih podataka, a ispitanik ima pravo u svakom trenutku povući svoju privolu. Nadalje, istaknuto je kako je dužnost voditelja obrade da ispitanicima (u konkretnom slučaju zaposlenicima) sukladno čl. 13. Opće uredbe o zaštiti podataka, ukoliko se osobni podaci prikupljaju od ispitanika, pruži sve informacije o obradi njihovih osobnih podataka u sažetom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz upotrebu jasnog i jednostavnog jezika te ih upoznati s njihovim pravima koja im pripadaju sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka. Posebno je naglašeno kako je prilikom obrade osobnih podataka potrebno uzeti načela obrade osobnih podataka iz čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, a naročito načelo smanjenja količine podataka te prikupljati i dalje obrađivati isključivo nužan opseg osobnih podataka u konkretnu svrhu.

4. Nadzorne aktivnosti/postupanja

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti. Agencija za zaštitu osobnih podataka provodi izravne i neizravne nadzorne aktivnosti/postupanja. Izravni nadzori obično uključuju pribavljanje dokaza i nedvojbeno utvrđivanje činjenica o obradi osobnih podataka i/ili provođenju zaštite istih, u pravilu izravno kod voditelja ili izvršitelja obrade.

Neizravni nadzori uključuju pribavljanje očitovanja voditelja ili izvršitelja obrade u odnosu na pravni temelj i ostale elemente određene obrade osobnih podataka ili činjenica koje su povezane s konkretnom obradom osobnih podataka, pretrage javno dostupnih registara ili informacija dostupnih putem Interneta i drugih izvora te pribavljanje dokaza i nedvojbeno utvrđivanje činjenica o obradi osobnih podataka i/ili provođenju zaštite istih putem Interneta i drugih izvora.

Tijekom nadzornih aktivnosti utvrđuju se sve činjenice o nadziranoj obradi osobnih podataka te se analizira usklađenost predmetne obrade sa zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka, pri čemu je također važno i prepoznati nove pojavnosti u odnosu na kršenja prava na zaštitu osobnih podataka ili sigurnosne ugroze istih, a kako bi se moglo proaktivno pristupiti preventivnom djelovanju uključivo i kroz izradu i izdavanje preporuka za unaprjeđenje zaštite osobnih podataka ili ciljano educiranje zainteresirane javnosti.

Ukoliko se analizom dostupnih informacija preuzetih iz različitih izvora utvrdi da kod nekog konkretnog voditelja ili izvršitelja obrade u odnosu na obradu osobnih podataka postoji mogućnost ili vjerojatnost obrade osobnih podataka koja nije u skladu sa zakonodavnim okvirom zaštite osobnih podataka, tada se planira i provodi određeni pojedinačni ili grupni (sektorski) nadzor po službenoj dužnosti.

U 2021. godini zaprimljeno je u rad 416 predmeta za provođenje nadzora/nadzornih aktivnosti od čega je 212 predmeta riješeno u 2021. godini, dok je 204 predmeta nastavljeno s radom u 2022.

Statistički prikaz nadzornih aktivnosti u 2021. godini

Nadzori/nadzorne aktivnosti	2020.	2021.
na zahtjev ispitanika	305	249
na prijedlog treće strane	25	20
po službenoj dužnosti	1570	1938
SVEUKUPNO	1900	2207

Ukupan broj nadzora/nadzornih aktivnosti u 2021. iznosi 2207, što je povećanje u odnosu na 1900 nadzora/nadzornih aktivnosti u 2020. Globalne posljedice uzrokovane pandemijom COVID-19 i ove godine su dosta otežala kretanje i provođenje nadzora/nadzornih aktivnosti na terenu, pa je tako od ukupnog broja nadzora/nadzornih aktivnosti (2207) 578 provedeno izravno, dok je 1629 nadzora/nadzornih aktivnosti provedeno neizravno.

Sektorski prikaz nadzornih aktivnosti u 2021. godini

nadzori po sektorima	broj nadzora
financije	53
javna uprava (ppi i sl.)	15
marketing	9
mediji/društvene mreže/internet	23
obrazovanje	1292
radni odnosi	3
telekomunikacije	36
videonadzor	730
zdravstvo	7
ostalo	39
sveukupno	2207

Agencija između ostalih obveza, kontinuirano promiče osviještenost voditelja obrade i izvršitelja obrade o njihovim obvezama iz Opće uredbe o zaštiti podataka te je tako tijekom 2021. provedeno sveobuhvatno nadzorno postupanje u sektoru obrazovanja, čime su obuhvaćene ukupno 892 osnovne škole i 400 srednjih škola. Nadzorno postupanje je provedeno u odnosu na obvezu škola kao voditelja obrade o informiranju ispitanika o obradi njihovih osobnih podataka (bilo putem npr. Obavijest o korištenju „kolačića“, Pravila privatnosti i dr.), kao i obvezi iz odredbe č. 25. i 32. Opće uredbe o zaštiti podataka kojima je propisano provođenje odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka koje imaju za cilj osigurati sigurnost i povjerljivost obrade osobnih podataka, odnosno sprječavanje neovlaštenog pristupa ili neovlaštenog raspolaganja osobnim podacima kao i tehničkoj opremi kojom se koristi.

4.1. Izvješćivanje Agencije o povredi osobnih podataka – „incidenti“ (čl. 33. Opće uredbe o zaštiti podataka)

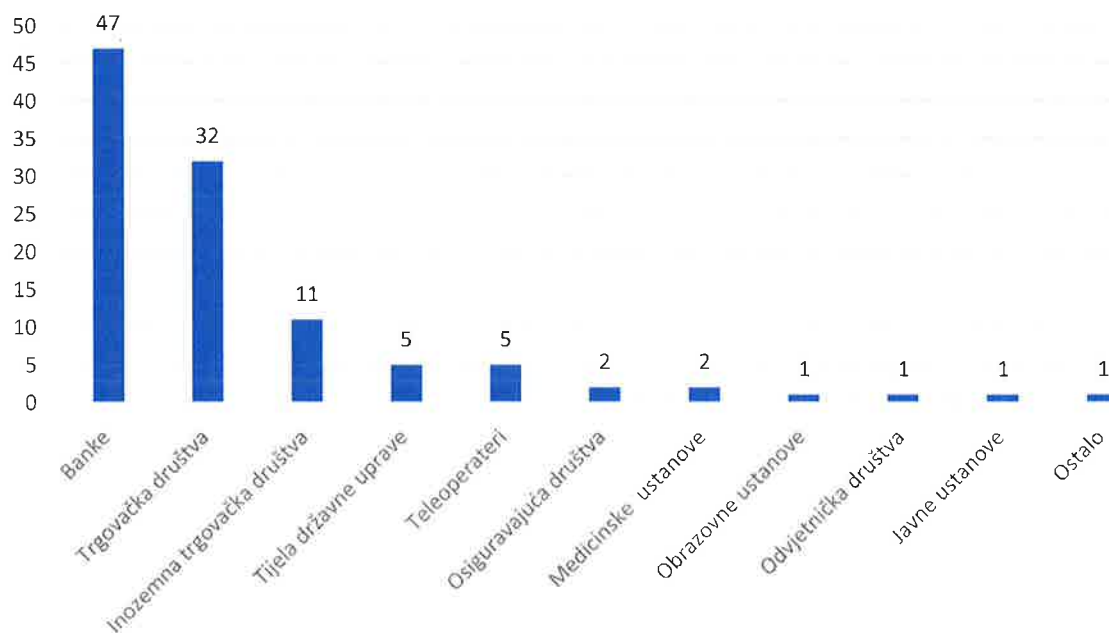
U slučaju povrede osobnih podataka voditelj obrade je bez nepotrebnog odgađanja i ako je izvedivo, najkasnije 72 sata nakon saznanja o toj povredi u obvezi izvijestiti Agenciju (osim ako nije vjerojatno da će povreda osobnih podataka prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca).

Tako je tijekom 2021. zaprimljeno 108 Izvješća o povredi osobnih podataka - incidenata (prema čl. 33. Opće uredbe o zaštiti podataka), a 37 predmeta preneseno je za rad u 2022.

Izvješća su zaprimana u predmetnom vremenskom periodu po mjesecima kako slijedi, uz usporedbu s istim vremenskim razdobljem u 2020. godini:

mjesec	2020.	2021.
siječanj	6	10
veljača	10	12
ožujak	8	11
travanj	5	12
svibanj	4	2
lipanj	7	8
srpanj	6	11
kolovoz	29	10
rujan	9	7
listopad	5	9
studeni	11	9
prosinac	7	7
sveukupno	107	108

Struktura voditelja obrade kod kojih su zabilježeni incidenti/povrede osobnih podataka

Za istaknuti je da se u odnosu na inozemna trgovačka društva koja su prijavila povredu osobnih podataka (kojom povredom su obuhvaćeni i ispitanici iz Republike Hrvatske) u većem dijelu slučajeva radi o kompromitaciji osobnih podataka koje su ispitanici dali prilikom kupovine predmeta putem web shopova trgovačkih društava, koja imaju poslovni nastan van Europskog gospodarskog prostora.

Uzroci nastupa povreda koje su prijavljivane Agenciji su:

Uzroci nastupa povreda	Broj povreda
Dostava osobnih podataka neovlaštenim osobama	49
Maliciozni softver ("ransomware" i dr.) – kriptiranje podataka (i dr.)	33
Greška u softveru - dostupnost osobnih podataka neovlaštenim osobama	8
Javna objava osobnih podataka	6
Neovlaštena obrada osobnih podataka	5
Krađa /gubitak uređaja/medija s osobnim podacima	3
Gubitak dokumentacije koja sadrži osobne podatke	1
Usljed neadekvatnih tehničkih mjera dostupnost prekomjernog opsega osobnih podataka	1
Ostalo (prijavljeni događaji ne ukazuju nastup incidenta/povrede osobnih podataka)	2
SVEUKUPNO	108

Gore navedenim povredama obuhvaćeni su osobni podaci od 19 026 ispitanika, dok je uslijed specifičnosti određenih prijavljenih događaja mogućnost povrede osobnih podataka još dodatnih 35 429 ispitanika. Glavnina se odnosi na uzrok – korištenje malicioznog software-a (31 740), dostupnost prekomjernog opsega osobnih podataka uslijed neadekvatnih tehničkih mjera (16 360) i možebitna dostupnost osobnih podataka neovlaštenim osobama uslijed greške u softveru (3 725).

Ujedno je za napomenuti kako je obveza voditelja obrade o izvješćivanju Agencije, najkasnije u roku od 72 sata od saznanja za nastup povrede. Agencija je zaprimila i dio Izvješća o povredama osobnih podataka za koje je naknadnim postupanjem utvrđeno da povredom nisu bili obuhvaćeni osobni podaci ili je utvrđeno da nije vjerojatno da će povreda osobnih podataka prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca.

U nastavku navodimo primjere postupanja Agencije u odnosu na izvješćivanje o povredi osobnih podataka tzv. „incidente“.

Primjer a)

Agencija je zaprimila Izvješće o povredi osobnih podataka u kojem se navodi da je zaposlenik voditelja obrade izgubio službeni mobilni uređaj u kojem su se nalazili njegovi kontakt podaci osoba te da je kod tele operatera blokirana SIM kartica i da su promijenjene lozinke za pristup pretincima e-pošte.

Kako je iz zaprimljenih informacija proizlazilo da povreda nema obilježja ugroze koja bi prouzročila rizik za prava i slobode pojedinca, niti ima obilježja povrede osobnih podataka odnosnih na voditelja obrade, Agencija ne nalazi elemente koji bi ukazivali da postoji potreba za daljnjim nadzornim postupanjem.

Primjer b)

Agencija je zaprimila Izvješće o povredi osobnih podataka u kojemu voditelj obrade navodi kako su zaprimili podnesak ispitanice koja ukazuje da je od strane njihovog djelatnika došlo do neovlaštenog ustupanja medicinske dokumentacije ispitanice trećim osobama, a dokumentacija je i objavljena na jednom korisničkom profilu na društvenoj mreži.

Sukladno odredbama čl. 36. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija je provela nadzor kod voditelja obrade te je uvidom u zapise sustava (tzv. logove) o pristupu osobnim podacima ispitanice i usporedbom vremena pristupa evidenciji koja sadržava nalaz koji je vidljiv na objavljenj fotografiji, bilo razvidno da je istima pristupano putem korisničkog računa ovlaštenog djelatnika voditelja obrade.

Shodno navedenom, kako je Agencija pri provedbi nadležnog nadzornog postupanja došla do saznanja koje upućuje na moguće počinjenje kaznenog djela „Nedozvoljena uporaba osobnih podataka“ iz čl. 146. st. 3. Kaznenog zakona, temeljem čl. 38. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, o istome je žurno izviještena nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva unutarnjih poslova.

Primjer c)

Agencija je zaprimila Izvješće o povredi osobnih podataka u kojemu se navodi da je kod voditelja obrade došlo do sigurnosnog incidenta, na način da su nepoznati počinitelji/napadači ostvarili pristup kompromitiranim javno dostupnim poslužiteljima i ostvarili pristup UI aplikaciji, a da su poslužitelji kompromitirani iskorištavanjem ranjivosti za koju je javno dostupan „exploit“ koji omogućava iskorištavanje ranjivosti.

Sukladno odredbama čl. 36. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija je provela nadzor kod predmetnog voditelja obrade te je utvrđeno da je za praćenje stanja poslužitelja na kojima su se nalazili osobnih podaci ispitanika zahvaćeni incidentom te za postavljanje sigurnosnih nadogradnji na iste, u dijelu održavanja operativnog sustava i baza podataka bio zadužen voditelj obrade, a izvršitelj obrade je zadužen za održavanje softvera web aplikacije koji je u konkretnom slučaju koristio softver treće strane (UI koju koristi web aplikacija) i koji nije imao sigurnosnu nadogradnju te su napadači iskoristili ranjivost iste, zaobišli kredencijale i ostvarili pristup poslužitelju. Na kompromitiranom poslužitelju bila je dostupna dokumentacija koja se odnosila na 28 085 korisnika.

Slijedom navedenog, utvrđeno je da izvršitelj obrade nije provodio odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se osigurala odgovarajuća razina sigurnosti s obzirom na rizik, odnosno da je došlo do kršenja odredaba čl. 32. st. 1. toč. b) i d) i st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka od strane izvršitelja obrade te su utvrđeni elementi i okolnosti za izricanje upravne novčane kazne. (vidi str. 48)

4.2. Nadzorne aktivnosti prema čl.37. Uredbe o HVIS-u

Agencija provodi nadzor zakonitosti obrade osobnih podataka u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (HVIS) sukladno čl. 37. Uredbe o hrvatskom viznom informacijskom sustavu (Narodne novine br. 36/13 i 105/17).

U odnosu na obveze Agencije sukladno gore navedenom članku, a imajući u vidu aktualnu pandemiju COVID-19 virusa i ograničenu mogućnost kretanja i provedbe nadzora u diplomatsko konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske, Agencija je započela nadzorno postupanje u svezi s ranije iskazanim preporukama Agencije sadržanim u zapisnicima o provedenim nadzorima u diplomatsko konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske, posebice s aspekta provođenja tehničkih i organizacijskih mjera zaštite odnosnih na obradu osobnih podataka.

4.3. Primjena ovlasti izdavanja naloga za otklanjanje nepravilnosti u zadanom roku

Agencija je u 2021. godini prilikom provedbi nadzora i nadzornih aktivnosti nad obradom i provođenjem zaštite osobnih podataka, sukladno Zakonom propisanim ovlastima Agencije, sveukupno iskazala primjedbe i naložila otklanjanje nedostataka/nepravilnosti u 531 nadzoru/nadzornom postupanju.

4.4. Evidencija obavijesti o imenovanjima službenika za zaštitu podataka

Voditelj obrade i izvršitelj obrade u obvezi su imenovati službenika za zaštitu podataka ukoliko obradu provodi tijelo javne vlasti ili javno tijelo (osim za sudove koji djeluju u okviru svoje sudske nadležnosti). Osnovne djelatnosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade sastoje se od postupaka obrade koji zbog svoje prirode, opsega i/ili svrha iziskuju redovito i sustavno praćenje ispitanika u velikoj mjeri ili osnovne djelatnosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade sastoje se od opsežne obrade posebnih kategorija podataka i osobnih podataka u vezi s kaznenim osudama i kažnjivim djelima (čl. 37 Opće uredbe o zaštiti podataka).

Voditelj obrade ili izvršitelj obrade u obvezi su objaviti kontaktne podatke službenika za zaštitu podataka i priopćiti ih nadzornom tijelu.

Shodno navedenom, Agenciji je od strane voditelja obrade/izvršitelja obrade u 2021. dostavljeno 1295 obavijesti o imenovanju službenika za zaštitu podataka.

U odnosu na navedenu tematiku Agencija je elektroničkim putem zaprimila 104 upita, a najčešća pitanja bila su vezana za način prijave službenika za zaštitu podataka, zatim na razliku i obveze službenika za zaštitu podataka u odnosu na voditelja/izvršitelja obrade, zatim na razlike između Izvješća o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka i Izvješća o imenovanju povjerenika za informiranje, kao i na razliku službenika za zaštitu podataka i

osobe koja je sukladno čl. 29. Zakona o radu ovlaštena nadzirati prikupljaju li se, obrađuju, koriste i dostavljaju osobni podaci trećim osobama u skladu sa zakonom.

4.5. Primjeri iz nadzorne prakse

Sukladno odredbama čl. 36. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, ovlašteni službenici Agencije samostalno, a u određenim slučajevima i uz sudjelovanje predstavnika gostujućeg nadzornog tijela, mogu provesti najavljeni ili nenajavljeni nadzor. O provedbi nenajavljenog nadzora, nadzirana osoba odnosno voditelj obrade ili izvršitelj obrade obavještavaju se na mjestu i u trenutku provedbe nadzora.

Primjer a)

Agencija je zaprimila podnesak u kojem podnositelj prijavljuje voditelja obrade radi snimanja radnika na njihovom poslu i ujedno uvida u zahvat videonadzornih kamera na dva monitora, a da nikome nisu dali da se potpiše ugovor o pravu snimanja i pregleda snimaka.

Agencija je po službenoj dužnosti provela nadzorne aktivnosti kod voditelja obrade u odnosu na videonadzorni sustav postavljen na lokaciji navedenoj u podnesku građana. Iz prikupljene potkrijepe, proizlazi da voditelj obrade ima uspostavljen videonadzorni sustav u svrhu zaštite i sigurnosti robe, koja se nalazi u logističko-distributivnom centru, kao i općenito imovine, a koji pokriva više prostora/objekata na navedenoj lokaciji voditelja obrade te da u svezi navedenog ima sačinjene potrebne interne akte/dokumentaciju odnosno na tehničke i organizacijske mjere kojima je dokazalo svrhu, pravnu osnovu i sigurnost obrade.

Obzirom da je videonadzorni sustav kao nadzorni uređaj, odnosno sredstvo zaštite na radu, dodatno definiran i čl. 43. Zakona o zaštiti na radu, podnositelj podneska dodatno je upućen da se u odnosu na pitanje suglasnosti radničkog vijeća/ sindikalnog povjerenika s pravima i obvezama radničkog vijeća obrati nadležnoj inspekciji zaštite na radu pri Državnom inspektoratu Republike Hrvatske.

Primjer b)

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanjem povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem podnositeljica zahtjeva navodi kako je ona vlasnik stana u zgradi koja je podijeljena, etažirana i legalizirana na četiri dijela te da je jedan stanar ugradio tri kamere bez suglasnosti drugih stanara tako da se zajednički prostor uvijek gleda i da se ona ne osjeća sigurnom. Zahtjevu su priložene i fotografije mjesta postave kamera. Agencija je također zaprimila zahtjev za utvrđivanjem povrede prava na zaštitu osobnih podataka brata podnositeljice zahtjeva koji dopunjuje njezin zahtjev i navodi da je njihov brat postavio videonadzorni sustav bez pribavljene suglasnosti suvlasnika koji čine najmanje 2/3 suvlasničkih dijelova odnosno protivno odredbama Zakona te da je riječ o nekretnini/stambenoj zgradi koja ima četiri suvlasnika i da kamere zahvaćaju zajedničke dijelove imovine. Zahtjevu je priložena i preslika elaborata posebnih dijelova nekretnine izrađenog od strane ovlaštene arhitekture.

U nadzornom postupanju, Agencija je utvrdila da je stanar uspostavio videonadzorni sustav koji čine tri videonadzorne kamere postavljene na zgradi. Uvidom u opseg zahvata postavljenih kamera, utvrđeno je da jedna kamera obuhvatom zahvaća okućnicu/dvorište zgrade, a da druga i treća kamera obuhvatom zahvaćaju okućnicu/dvorište zgrade, a dijelom zahvata i javnu površinu/prometnicu. Ujedno, Agencija je izvršila uvid i provjeru u zemljišnim evidencijama, kao i provjeru dokumentacije za utvrđenje posebnih dijelova nekretnine/stambene zgrade, a u cilju utvrđenja suvlasničkih, odnosno zajedničkih dijelova predmetne zgrade.

Agencija je prilikom rješavanja ovog predmeta cijenila kao odlučnu činjenicu da se u konkretnom slučaju radi o videonadzornom sustavu (kamere) koje su postavljene na stambeni objekt u suvlasništvu više osoba, da sastavni dio iste parcele čine terasa i dvorište/okućnica kao zajednički dijelovi, a koje opsegom snimanja zahvaćaju kamere te je stoga u primjeni čl.31. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, koji propisuje da je za uspostavu videonadzornog sustava u stambenim zgradama potrebna suglasnost suvlasnika koji čine najmanje 2/3 suvlasničkih dijelova. Također, u postupku je utvrđeno i da dvije kamere imaju u svom opsegu zahvata dijelom i javnu površinu što je protivno odredbama čl. 32. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Primjer c)

Agencija za zaštitu osobnih podataka zaprimila je zahtjev za utvrđivanjem povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem podnositelj zahtjeva navodi kako njegov susjed provodi neovlašteno snimanje, na način da je instalirao kameru okrenutu prema njegovom dvorištu te da potajno snima sve osobe koje se tamo nalaze. Agencija je provela nadzor na adresi susjeda podnositelja zahtjeva te je utvrđeno da je isti postavio kameru na vanjsku stranu prozora u potkrovlju usmjerenu prema jugu, ali da ista nije priključena na uređaj za pohranu snimaka/snimač i da kamera nije u funkciji te nema mogućnost priključivanja na dodatni uređaj za pohranu, tj. nije utvrđeno postojanje videonadzora u smislu čl. 25. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Primjer d)

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanjem povrede prava za zaštitu osobnih podataka u kojem podnositeljica zahtjeva navodi kako je jedan od stanara u zgradi postavio tri kamere na zajednički stambeni objekt, od kojih je jedna kamera usmjerena na zajednički prolaz i snima sve stanare bez njihove suglasnosti, da nema dokaz da je on vlasnik te stambene jedinice te smatra da je neovlašteno i bez suglasnosti postavljanje kamere kažnjivo djelo narušavanja njene privatnosti. Podnositeljica zahtjeva uz zahtjev prilaže fotografije s prikazom mjesta postave sporne kamere, uz presliku dokumentacije o vlasništvu.

Nadzornim postupanjem utvrđeno je kako je stanar na koga se pritužba odnosi, na dijelu stambenog objekta u njegovom vlasništvu, uspostavio videonadzorni sustav, koji se sastoji od tri kamere i uređaja za pohranu snimaka/snimača. Utvrđeno je da obuhvat prve kamere zahvaća prostor vlasništvo stanara, a da je obuhvat u smjeru javne prometnice ograničen

softverskom maskom privatnosti. Obuhvat druge kamere, također zahvaća prostor u vlasništvu stanara, a dio zahvata izvan njegovog vlasništva ograničen je softverskom maskom privatnosti. Utvrđeno je da i obuhvat treće kamere zahvaća samo prostor koji je u njegovom vlasništvu te je voditelj obrade postavio obavijest o obradi osobnih podataka putem videonadzornog sustava, a koja sadrži sve relevantne informacije propisane čl. 27. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. Utvrđeno je da je zahvat videonadzornog sustava ograničen na prostor koji je u vlasništvu stanara, odnosno ne zahvaća se zajednički prostor zgrade, prostor u vlasništvu drugih osoba, kao niti javna površina.

Primjer e)

Agencija je zaprimila Izvješće o povredi osobnih podataka u kojem voditelj obrade obavještava da je tijekom lipnja 2021. prilikom slanja ponovnih izvoda o prometu po računu, obzirom da su ranije poslani izvodi klijentima sadržavali sistemsku grešku – upisan naziv jednog (istog) trgovačkog društva na svakom izvodu, uslijed druge sistemske pogreške, izvode klijenata (uključivo i obrte) uputio na adrese e-pošte za dostavu općih informacija voditelja obrade, a na adrese e-pošte za dostavu izvoda. Ujedno voditelj obrade navodi da nije vjerojatno da će nastati štetne posljedice za klijente i ispitanike u odnosu na predmetnu povredu osobnih podataka, posebice uzimajući u obzir da su osobe zaposlenici klijenata obvezni na čuvanje povjerljivih podataka u kontekstu poslovne tajne i zaštite osobnih podataka zaposlenika, a u određenom dijelu radilo se i o istim adresama e-pošte.

U skladu s odredbom čl. 36. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka glede prijavljene povrede osobnih podataka provedene su nadzorne aktivnosti, kojima je utvrđeno da je prijavljena povreda nastupila prilikom početka korištenja novog programskog rješenja, odnosno prilikom podizanja nove verzije aplikacije Oracle 19c sa Oracle 12 kada je došlo do sistemske pogreške odnosno pivot naredba koja upravlja dijelom za dostavu izvoda nije imala jednak odgovor na Oracle 12 kao na Oracle 19c. Uslijed opisanog dolazi do ispisivanja naziva društva i adrese jednog društva na svim pojedinačnim izvodima, ali su klijenti zaprimili ispravne stavke unutar izvoda uključujući i ispravan OIB klijenta, osim što je kao primatelj izvoda ispisano jedno društvo.

Kako se radilo o poslovnim podacima nije utvrđena povreda osobnih podataka, već je do povrede osobnih podataka došlo u daljnjem koraku prilikom ispravke navedene pogreške kada se prilikom programiranja naredbi ponovljeni izvodi šalju klijentima na kontakt adresu elektroničke pošte za dostavu općenitih informacija od strane voditelja obrade, a ne na kontakt adresu elektroničke pošte koja je dana voditelju obrade za dostavu izvoda odnosno za platni promet. Utvrđeno je da aplikativno rješenje, koje se koristi za slanje izvoda, nije imalo funkcionalnost ponovnog slanja već poslanih izvoda te je stoga sačinjena skripta za slanje ponovnih izvoda s ispravnim podacima, ali je pogreškom programera unesena naredba da se izvod šalje na adresu e-pošte klijenta za dostavu općenitih informacija voditelja obrade. Izvršena je analiza izuzete dokumentacije voditelja obrade u svezi utvrđenja uzroka nastupa opisane povrede.

Tijekom nadzornog postupanja u svezi obveze voditelja da primjeni odgovarajuće organizacijske i tehničke mjere za sigurnost obrade osobnih podataka izvršena je provjera internih akata voditelja obrade, posebice procedura odnosnih na programsku podršku, procedura za upravljanje izdanjima, procedura za upravljanje zahtjevima za promjenom aplikativne podrške, politika testiranja, ugradnje dodatnih kontrola sa svrhom sprječavanja grešaka kod generiranja i slanja, funkcionalnost ponavljanja izvoda i drugih relevantnih akata u svezi poslovnih procesa unutar kojih je došlo do pogreške koja je uzrokovala događanje predmetne povrede osobnih podataka.

U odnosu na ispunjenje obveze voditelja obrade o izvještavanju ispitanika o povredi osobnih podataka izvršena je provjera internih akata voditelja obrade o istome, kao i provjera izvršenja navedene obveze.

Nadzornim postupanjem utvrđeno je da izvodi koji su sadržavali i osobne podatke fizičkih osoba nisu bili proslijeđeni trećim stranama, već su proslijeđeni na adresu elektroničke pošte koju je klijent (pravna osoba) dao voditelju obrade za dostavljanje općenitih informacija od strane istog.

Po utvrđenju svih relevantnih okolnosti nastupa opisane povrede voditelj obrade je poduzeo odgovarajuće mjere automatizacije poslovnog procesa koji je uzrokovao nastup predmetne povrede osobnih podataka.

Postupanje u odnosu na navedenu prijavljenu povredu osobnih podataka nastavljeno je u 2022.

4.6. Savjeti i mišljenja za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka dani unutar nadzornih aktivnosti Agencije

Unutar nadzornih aktivnosti u širem smislu, pored provedbe nadzora nad obradom osobnih podataka Agencija daje i savjete u svezi s uspostavom novih evidencija aktivnosti obrade, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije, prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka te predlaže poboljšanje tih mjera i daje prijedloge i preporuke za unaprjeđivanje zaštite osobnih podataka, tj. operativno primjenjuje savjetodavnu komponentu unutar ovlasti koje ima kao nadzorno tijelo.

U nastavku je prikazan primjer u kojima su službenici Agencije uputili voditelje/izvršitelje obrade u postupanje za uklanjanje uočenih nedostataka i/ili nepravilnosti ili potencijalnih rizika odnosno dali prijedloge za poboljšanje ili preporuke za unaprjeđenje mjera zaštite osobnih podataka, uključivo i kroz pojašnjenje odredaba zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka i adekvatne primjene istih:

Primjer a)

Agencija je sukladno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedi Opće uredbe o zaštiti podataka provela nadležno postupanje u svezi saznanja o možebitnoj obradi

osobnih podataka protivno zakonodavnom okviru zaštite osobnih podataka od strane voditelja obrade, a sukladno saznanjima prikupljenih iz članaka objavljenih na više internetskih portala, kao i temeljem upita novinara u kojima se ukazuje da su uz javne ceste postavljene videonadzorne kamere i provodi se videonadzor istih, a da o predmetnoj obradi osobnih podataka nisu izvješteni ispitanici sukladno odredbama Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Iz utvrđenja u nadležnom postupanju proizlazi da postavljene kamere nemaju programsku mogućnost stvaranja ni pohrane snimaka u smislu odredbi o videonadzoru iz čl. 25. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, ali je razvidno da je pod određenim okolnostima moguće da se provodi obrada osobnih podataka u vidu sačinjavanja i daljnje obrade fotografija koje sadržavaju prikaze vozila te ukoliko bi fotografija sadržavala i prikaz registarske oznake vozila kojeg je vlasnik fizička osoba (možebitno da je u kadru uz teretno vozilo zahvaćeno i osobno vozilo i dr.) – odnosno možebitno se obrađuju i osobni podaci. Stoga je potrebno postupati sukladno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, posebice u vidu implementiranja odredbi iz čl. 12. odnosnih na primjenu odgovarajuće mjere kako bi se ispitaniku pružile sve informacije iz čl. 13. i 14. i sve komunikacije iz čl. od 15. do 22. i čl. 34. u vezi s obradom u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz uporabu jasnog i jednostavnog jezika, osobito za svaku informaciju koja je posebno namijenjena djetetu. Informacije se pružaju u pisanom obliku ili drugim sredstvima, među ostalim, ako je prikladno, elektroničkim putem.

Iz svih gore navedenih razloga te uzimajući u obzir činjenicu da nije moguće sa sigurnošću zaključiti u kojoj mjeri i pod kojim uvjetima se obrađuju osobni podaci ispitanika, ali je razvidno da ta mogućnost postoji, Agencija je izdala preporuku temeljem čl. 57. Opće uredbe o zaštiti podataka. Tako je navedeno da voditelj obrade implementira i primjenjuje odgovarajuće mjere kako bi se ispitaniku pružile sve informacije iz čl. 13. i 14. i sve komunikacije iz čl. od 15. do 22. i čl. 34. (Opće uredbe o zaštiti podataka) u vezi s obradom u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz uporabu jasnog i jednostavnog jezika (u pisanom obliku ili drugim sredstvima, među ostalim, ako je prikladno, elektroničkim putem). Time bi se ujedno povećala transparentnost obrade podataka, a i ispitanici bi se informirali da voditelj obrade u potpunosti poštuje obveze iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

5. Upravno postupanje

5.1. Provođenje upravnog postupka

Sukladno čl. 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, svatko tko smatra da mu je povrijeđeno pravo na zaštitu osobnih podataka zajamčeno navedenim Zakonom i Općom uredbom o zaštiti podataka može podnijeti zahtjev za utvrđivanja povrede prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka. O povredi prava Agencija odlučuje rješenjem, koje je upravni akt protiv kojeg žalba nije dopuštena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom sukladno Zakonu o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09, dalje u tekstu: ZUP), kao općem procesnom zakonu.

Upravni postupak za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka pokreće se na zahtjev stranke i po službenoj dužnosti. Sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku i propisima o zaštiti osobnih podataka (neovisno o tome je li postupak pokrenut po zahtjevu za zaštitu prava ili po službenoj dužnosti), Agencija provodi propisane pravne radnje u okviru svoje nadležnosti i sukladno danim ovlastima u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti vezanih uz konkretan slučaj (utvrđivanju činjenica temeljem zatraženih očitovanja stranaka u ispitnom postupku ili obavljanjem neposrednih nadzornih aktivnosti) te pribavljanja svih relevantnih dokaza koji su odlučni za donošenje zakonitog rješenja.

Upravna postupanja Agencije usredotočena su na utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja te se i odluke/rješenja donose u odnosu na konkretan slučaj. Prema ZUP-u razlikujemo provođenje postupka po zahtjevu stranke za utvrđivanje povrede prava (koji može podnijeti svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno propisima o zaštiti osobnih podataka) i postupanje po službenoj dužnosti (*ex officio*). Neovisno o tome je li upravni postupak pokrenut po zahtjevu za zaštitu prava ili po službenoj dužnosti, postoji obveza voditelja postupka ispitati sve okolnosti konkretnog slučaja odnosno provesti sve radnje kojima se utvrđuje potpuno i točno činjenično stanje koje je nužno za donošenje zakonite odluke. Budući da se upravni postupak vodi protiv dviju ili više suprotstavljenih stranaka za vođenje istog, potrebno je određeno vremensko razdoblje kako bi se poduzele sve nužne radnje u postupku, a koje često ovise o operativnosti i suradivanju stranaka sa Agencijom. Važno je naglasiti da Opća uredba o zaštiti podataka (čl. 78.) propisuje duže vremensko razdoblje (tri mjeseca) za vođenje takvih postupaka u odnosu na nacionalni procesni zakon (Zakon o općem upravnom postupku).

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja u rješavanju bilo je evidentirano ukupno 407 zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka. Od ukupnog broja, 259 zaprimljeno je u ovom izvještajnom razdoblju, dok je iz prošlog izvještajnog razdoblja preneseno u rješavanje 148 zahtjeva. Od ukupnog broja evidentiranih predmeta riješeno je 214 predmeta, što je porast broja riješenih predmeta (40%) u odnosu na 2020. godini kada su riješena 152 predmeta.

Tablični prikaz rješenja prema načinu rješavanja predmeta

Ukupan broj završenih rješenja u 2021.	Usvojeni zahtjevi	Djelomično usvojeni zahtjevi	Odbijeni zahtjevi	Obustavljen postupak	Odbačen zahtjev	Prekid postupka
214	60	16	110	21	5	2

Iz gore navedenog tabličnog prikaza s obzirom na način rješavanja/donošenja odluka Agencija je donijela 60 rješenja u kojima je usvojen zahtjev u cijelosti, 16 rješenja u kojima je zahtjevu djelomično udovoljeno, 110 rješenja u kojima je zahtjev odbijen kao neosnovan, 21 rješenja u kojima je postupak obustavljen zbog ne postojanja daljnjih pretpostavki za vođenje postupka ili zbog odustanka stranaka od zahtjeva te 5 rješenja kojima je zahtjev odbačen zbog nenadležnosti. Razlog nešto većem broju odbijajućih rješenja nalazi se u činjenici da ispitanici/građani ne dostavljaju zatražene dokaze, a Agencija bez dostave svih relevantnih činjenica i dokaza ne može riješiti zahtjev te je sukladno čl. 47. st. 4 Zakonu o općem upravnom postupku takav zahtjev potrebno odbiti kao neosnovan.

Tablični prikaz donesenih rješenja po zahtjevu stranaka i po službenoj dužnosti

Ukupan broj rješenja	Broj rješenja donesenih po pritužbi/zahtjevu	Broj rješenja donesenih po službenoj dužnosti
214	197	17

5.2. Pokretanje postupka po pritužbama/zahtjevima za utvrđivanje povrede prava

U nastavku su navedeni primjeri nekih od relevantnih slučajeva koji se odnose na utvrđene povrede prava te oni u kojima nije došlo do povrede prava na zaštitu osobnih podataka, a odnose se na pritužbe koje su podnijeli ispitanici putem zahtjeva za utvrđenje povrede prava iz čl. 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

5.2.1. Utvrđena povreda prava**a) Pravo na pristup osobnim podacima**

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka roditelja maloljetne djevojčice koji navode kako su ponukani sumnjom na vršnjačko nasilje nad njihovom kćeri u više navrata tražili od osnovne škole da im se na temelju čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka dostavi preslika dijelova pedagoške i srodne dokumentacije

koja se odnosi na njihovu kćer i njih same odnosno dijelovi dokumentacije koji sadrže njihove osobne podatke. U nastavku zahtjeva podnositelji ističu kako je škola odgovorila na njihov zahtjev, a u kojemu su samo paušalno naveli osobne podatke koje obrađuju bez dostave traženih preslika dijelova dokumentacije koja sadrži osobne podatke. Nakon provedenog ispitnog postupka i prikupljenih relevantnih dokaza, Agencija je utvrdila da je škola postupila sukladno čl. 15. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, točnije dala informacije o obradi osobnih podataka djevojčice kako to nalaže čl. 15. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, međutim škola nije postupila u skladu sa čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka. Stoga je Agencija donijela rješenje kojim je zahtjev roditelja maloljetne djevojčice osnovan te je naloženo školi da omogući ostvarivanje prava pristupa traženoj dokumentaciji odnosno osobnim podacima maloljetne djevojčice sukladno čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka te da tom prilikom zaštiti osobne podatke drugih osoba iz zatražene dokumentacije imajući u vidu da davanje kopija ne smije negativno utjecati na prava trećih osoba (čl. 15. st. 4. Opće uredbe o zaštiti podataka).

b) Objava osobnih podataka na internetskim stranicama

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava u kojem se navodi kako je jedna zdravstvena ustanova (ujedno i korisnica državnih i lokalnih proračunskih sredstava) na svojim službenim internetskim stranicama objavila dokument u kojemu je navedeno ime i prezime ispitanika (dalje u tekstu: podnositelj zahtjeva) uz naznaku da on protiv zdravstvene ustanove vodi sudski postupak. Ujedno je napomenuto da je URL poveznica na sporni dokument dostupna upisivanjem imena i prezimena podnositelja zahtjeva u internetski pretraživač, odnosno *Google* tražilicu. U tijeku ispitnog postupka utvrđeno je da je navedeni dokument (točnije bilješke uz financijski izvještaj) objavljen sukladno posebnim propisima - Zakonu o proračunu i Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21, dalje u tekstu: Pravilnik). Naime, sukladno čl. 13. i 14. navedenog Pravilnika bilješke su dopuna financijskom izvještaju i dio obveznih bilješki je popis sudskih sporova u tijeku. Međutim, navedenim posebnim Zakonom i na temelju njega donesenom Pravilniku nije navedeno da popis sporova mora sadržavati ime i prezime osobe/osoba protiv kojih proračunski korisnik vodi spor već je propisano da popis treba sadržavati sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava.

Završetkom ispitnog postupka, utvrđeno je da je zdravstvena ustanova kao voditelj obrade imala pravnu osnovu za objavu navedenog dokumenta, međutim, nije imala zakonitu svrhu i pravnu osnovu za objavu osobnih podataka podnositelja zahtjeva s kojim zdravstvena ustanova vodi sudski spor. Dakle, u konkretnom slučaju došlo je do objave osobnih podataka podnositelja zahtjeva bez zakonite osnove i bez poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite protivno čl. 5., 6. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka te je naloženo uklanjanje osobnih podataka podnositelja zahtjeva iz objavljenog dokumenta i zdravstvenoj ustanovi, kao voditelju obrade, poduzimanje odgovarajućih zaštitnih mjera kako upisivanjem imena i prezimena podnositelja zahtjeva u *Google* tražilicu kao rezultat pretrage ne bi bili dostupni

osobni podaci podnositelja zahtjeva odnosno poveznica na kojoj su bili objavljeni osobni podaci podnositelja zahtjeva.

c) Prosljeđivanje/davanje na korištenje osobnih podataka

U Agenciji je zaprimljen zahtjev za zaštitu prava u kojem podnositeljica navodi da je zdravstvena ustanova njezinu povijest bolesti umjesto na njezinu kućnu adresu poslala na adresu druge osobe sličnog imena i prezimena. Provodeći ispitni postupak zatraženo je očitovanje zdravstvene ustanove koja je u svojem očitovanju navela da je zaprimila pritužbu podnositeljice zahtjeva te joj se ispričala zbog učinjenog propusta. Isto tako, zdravstvena ustanova je navela da je došlo do omaške u slanju nalaza, odnosno predmetni nalaz koji se odnosio na podnositeljicu zahtjeva je omaškom poslan drugoj osobi zbog istog prezimena dvaju pacijentica, odnosno razlike u samo dva slova u imenu. Temeljem svih prikupljenih dokaza utvrđeno je da je zdravstvena ustanova postupila protivno osnovnim načelima obrade osobnih podataka propisanim čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka te je bez pravne osnove, kao i bez poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite, nalaz podnositeljice zahtjeva poslala drugoj osobi. S obzirom na sve okolnosti predmetnog slučaja, Agencija je donijela rješenje kojim je zahtjev podnositeljice osnovan te je zdravstvenoj ustanovi izrekla službenu opomenu (čl. 58.2.) zbog povrede odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

d) Obrada osobnih podataka bez pravne osnove

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem podnositelj zahtjeva navodi kako je društvo koje se bavi otkupom i naplatom potraživanja otkupilo navodni dug njegove kćeri te je na osnovi toga kontaktiraju na njen osobni broj mobitela. Međutim, ukoliko se ona ne javi na pozive, tada spomenuto društvo zove fiksni broj telefona registriran na podnositelja zahtjeva, a koji osobito naglašava kako telefonski broj nije registriran na njegovu kćer već na njega te ona predmetni broj telefona ne koristi niti ga je u mogućnosti koristiti, s obzirom da ne živi u kućanstvu podnositelja zahtjeva. Nadalje, podnositelj zahtjeva navodi da se takva situacija dogodila mnogo puta, kako on nije nikako povezan s navedenim društvom te da prema njemu ne postoji nikakav dug ili potraživanje.

U provedenom postupku od strane Agencije utvrđeno je kako je društvo od banke ustupom (cesijom) steklo tražbinu prema podnositeljevoj kćeri, a sve sukladno čl. 80. i 81. Zakona o obveznim odnosima. Društvo je od banke steklo tražbinu prema kćeri podnositelja te su društvu u tu svrhu zakonito i opravdano proslijeđeni njezini osobni podaci (između ostalog i njezina adresa prebivališta). U ovoj upravnoj stvari je nedvojbeno utvrđeno kako je broj fiksnog telefona u razdoblju kontaktiranja glasio na podnositelja zahtjeva, odnosno iz javno dostupnih izvora (telefonskog imenika) je razvidno da se isti smatra njegovim osobnim podatkom, uzimajući u obzir čl. 4.1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Isto tako, u tijeku postupka (iz dostavljene dokumentacije od strane voditelja obrade) je utvrđeno kako se u bazi podataka društva, između ostalog, pod kontakt podacima klijenta (kćer podnositelja zahtjeva) obrađuje broj fiksnog telefona podnositelja zahtjeva. Pri tome je također bitno naglasiti kako predmetni voditelj obrade u navedenoj bazi vezano za klijenta (kćer) obrađuje i drugi broj telefona.

Sukladno navedenom, u ovoj upravnoj stvari utvrđeno je da nisu bili ispunjeni uvjeti poštene i zakonite obrade uzimajući u obzir čl. 5.1. Opće uredbe o zaštiti podataka, s obzirom na to da društvo nije dokazalo pravnu osnovu za obradu osobnih podataka podnositelja zahtjeva, točnije broj telefona, a koje je u svrhu kontaktiranja kćeri podnositelja prikupio iz javno dostupnog izvora. S tim u vezi, utvrđeno je kako je neutemeljeno pozivanje voditelja obrade da je obrada podataka podnositelja zahtjeva nužna za izvršenje ugovora u kojem je ispitanik ugovorna strana, s obzirom da podnositelj zahtjeva u konkretnom slučaju nije ugovorna strana. Slijedom iznijetog, u tijeku postupka je utvrđeno kako osobni podaci podnositelja zahtjeva nisu obrađivani na pošten način uzimajući u obzir da je to općenit princip koji zahtjeva da se osobni podaci ne smiju obrađivati na način koji je neočekivan za ispitanika.

Za obradu osobnih podataka kćeri podnositelja zahtjeva temeljem posebnih propisa i ugovornog odnosa, postoji pravni temelj dok za obradu podataka podnositelja zahtjeva u konkretnom slučaju nema pravne osnove, tako da je utvrđeno da je obrada telefonskog broja kao osobnog podatka podnositelja zahtjeva u konkretnom slučaju nezakonita. Stoga je društvu naloženo brisanje osobnih podataka podnositelja zahtjeva i zabranjena je svaka daljnja obrada njegovih osobnih podataka bez odgovarajuće svrhe i pravne osnove iz čl. 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

5.2.2. Nije utvrđena povreda prava

a) Objava podataka (gospodarska djelatnost) na medijskim portalima

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava u kojemu podnositelj navodi kako smatra da je povrijeđeno njegovo pravo na zaštitu osobnih podataka objavom njegovog imena i prezimena, njegove slike, slike njegovog OPG-a te podataka s njegove stranice društvene mreže na dva medijska portala. U svojim očitovanjima mediji navode da podaci za koje podnositelj zahtjeva tvrdi da su njegovi, postoje očito na Internetu i to na način da ih je podnositelj zahtjeva postavio reklamirajući svoju gospodarsku djelatnost. Također, u očitovanju navode da je iz samog sadržaja teksta vidljivo da se radi o istraživačkom radu novinarke koja je prije provjere podataka oko teme upoznala podnositelja zahtjeva kao dionika teme te ga upitala za komentar.

Provedenim ispitnim postupkom utvrđeno je kako su navedeni mediji objavili osobne podatke podnositelja zahtjeva u kontekstu obavljanja njegove djelatnosti, a sve u svrhu upoznavanja šire javnosti s njegovim radom i ponašanjem odnosno reakcijom koju je doživjela novinarka istražujući slučaj odnosno navode o njegovoj djelatnosti. U konkretnoj upravnoj stvari utvrđeno je da su navedeni mediji raspolagali osobnim podacima podnositelja zahtjeva u skladu sa Zakonom o medijima (čl. 3.) te je opseg osobnih podataka objavljen u svrhu informiranja javnosti, a sve u skladu s čl. 5. stavkom 1. toč. c) i čl. 6. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Osobni podaci podnositelja koji su objavljeni ne zadiru u užu sferu privatnosti podnositelja, već su usko vezani za obavljanje njegove djelatnosti. S obzirom na to da je za objavu osobnih podataka podnositelja zahtjeva postojala pravna osnova i da je obrada (objava) osobnih podataka sukladna čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka odlučeno je zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka odbiti kao neosnovan.

b) Objava podataka (o isplaćenim sredstvima) u medijima

Agencija je zaprimila zahtjeve za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojemu podnositelji zahtjeva navode kako su u članku na internetskom portalu jednog medija neovlašteno objavljeni njihovi osobni podaci – ime i prezime te honorar koji su ostvarili za posao obavljen u sklopu projekta Škola za život. U provedenom postupku, utvrđeno je da je za objavu osobnih podataka u sklopu članka postojala pravna osnova iz čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka te da objavom navedenog opsega osobnih podataka nisu povrijeđena prava podnositelja zahtjeva. Odnosno navedena obrada nije bila prekomjerna, naročito uzimajući u obzir opseg objavljenih podataka te činjenicu da se u konkretnom slučaju radi o trošenju javnih sredstava za koje se zakonom podrazumijeva javni interes svih fizičkih i pravnih osoba da znaju na koji se način i u koju svrhu koriste javna sredstva.

Utvrđeno je kako nema povrede prava na zaštitu osobnih podataka ako u pogledu informacije prevladava opravdani javni interes nad zaštitom privatnosti u odnosu na djelatnost novinara ili na informaciju (čl. 8. Zakona o medijima), a upravo u ovom slučaju prevladava javni interes za informacijama jer je riječ o isplati sredstava vezano za rad u sklopu projekta „Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme” u kojemu je nositelj projekta Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a koji sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Isto tako, uzimajući u obzir načela obrade iz čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka, naročito načelo smanjenja količine podataka, potrebno je istaknuti kako je voditelj obrade obrađivao osobne podatke podnositelja zahtjeva u minimalnom opsegu (ime i prezime, trajanje, vrstu ugovora te ugovoreni iznos).

Potrebno je naglasiti kako pravo na zaštitu osobnih podataka nije apsolutno pravo te se isto može obrađivati pod uvjetima koji su definirani posebnim propisima (Zakon o medijima i Zakon o pravu na pristup informacijama). Stoga su zahtjevi za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka odbijeni kao neosnovani.

c) Pravo na pristup i brisanje osobnih podataka

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojem podnositelj zahtjeva navodi kako se pisanim putem obratio voditelju obrade njegovih osobnih podataka te je zatražio opoziv svih privola za obradu osobnih podataka, kao i dobivanje informacija o svrsi, korištenju i razmjeni njegovih osobnih podataka, a na koje zahtjeve predmetni voditelj obrade nije odgovorio.

U ovoj upravnoj stvari, Agencija je provela ispitni postupak te je utvrdila da je voditelj obrade odgovorio podnositelju zahtjeva u roku od mjesec dana čime je postupio u skladu sa rokovima iz čl. 12. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Nadalje, vezano uz opoziv privola koje je tražio podnositelja zahtjeva utvrđeno je da je voditelj obrade (koji je ujedno po svojem pravnom statusu udruga) informirao podnositelja zahtjeva da osobne podatke članova prikuplja temeljem čl. 12. Zakona o udrugama. U tom smislu, zahtjev za opozivom svih privola za obradu osobnih podataka nužno je vezan uz primjenu

Statuta udruge u kojem se navodi kako članstvo u udruzi prestaje dragovoljnim istupanjem iz članstva. Slijedom navedenoga, udruga je, informirala podnositelja zahtjeva kako će udruga, brisati iz članstva podnositelja zahtjeva i njegove osobne podatke iz svoje baze podataka te je Agenciji dostavila dokaz o istome. Naposljetku, iz svih prikupljenih dokaza i činjenica utvrđeno je kako je navedena udruga u potpunosti postupila po zahtjevu podnositelja poštujući relevantne odredbe i rokove iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

d) Prosljeđivanje osobnih podataka

Agencija je zaprimila zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka u kojemu podnositeljica zahtjeva ističe da je društvo za osiguranje putem elektroničke pošte obavijestilo njezinog supruga kako je sukladno polici osiguranja podnositeljica zahtjeva – kao ugovarateljica, dužna premiju u određenom iznosu. U nastavku zahtjeva se ističe kako je društvo za osiguranje navedene podatke o stanju dugovanja podnositeljice zahtjeva nezakonito ustupilo njezinom suprugu te da je tako došlo do povrede prava na zaštitu njezinih osobnih podataka.

U provedenom ispitnom postupku, utvrđeno je da je podnositeljica zahtjeva ugovorila policu osiguranja imovine sukladno Općim uvjetima za osiguranje, a po kojoj polici je osiguranik njezin suprug. Po predmetnoj polici osiguranja suprug je prijavio štetu na imovini te je donesena odluka o odštetnom zahtjevu (u skladu s Općim uvjetima i internim aktima društva). Naime, u tijeku postupka je utvrđeno kako su osobni podaci podnositeljice zahtjeva obrađivani isključivo u svrhu rješavanja odštetnog zahtjeva, odnosno izvršavanja ugovora o osiguranju. S obzirom da se je suprug podnositeljice zahtjeva pritužio na odluku društva, predmetno društvo je imalo obvezu detaljnije obrazložiti istu od onog koje je dano u odluci o odštetnom zahtjevu. Shodno tome, kako to navodi društvo, otkriveni su osobni podaci podnositeljice zahtjeva u obliku iznosa dužne premije, a sve uslijed pružanja adekvatnog obrazloženja odluke o odštetnom zahtjevu, odnosno zbog rješavanja pritužbe, a sve sa svrhom ispunjavanja ugovora o osiguranju.

Utvrđeno je kako su suprug, kao osiguranik te podnositeljica zahtjeva, kao ugovarateljica osiguranja, podnosili pritužbe na odluku o odštetnom zahtjevu putem iste adrese elektroničke pošte. Dakle, utvrđeno je kako su podnositeljica zahtjeva te njezin suprug oboje stvarni korisnici adrese elektroničke pošte te kako su se oboje obraćali društvu s iste adrese. Dakle, podnositeljica zahtjeva je korištenjem navedene adrese elektroničke pošte morala biti svjesna kako će obostranim korištenjem mail adrese svakodnevno dolaziti različite poruke na tu adresu, a koje u svakom slučaju mogu sadržavati osobne podatke ispitanika. Slijedom svega navedenoga, utvrđeno je da društvo ne može snositi odgovornost za ustupanje podataka o dugovanju za premiju osiguranja podnositeljice zahtjeva na adresu elektroničke pošte kojom se podjednako koriste bračni drugovi, odnosno u konkretnom slučaju i suprug podnositeljice zahtjeva te koju su oboje koristili kao sredstvo komunikacije sa društvom u povodu konkretne osigurnine. Stoga je zahtjev za utvrđivanje povrede prava podnositeljice odbijen kao neosnovan.

5.3. Pokretanje postupaka po službenoj dužnosti

Osim postupaka koji su pokrenuti temeljem podnesenih zahtjeva u smislu čl. 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija provodi postupke i po službenoj dužnosti temeljem saznanja o mogućoj povredi za koje je osim na vlastitu inicijativu saznala i putem anonimnih dojava građana, javno-pravnih tijela, iz medija i dr. Nakon završetka ispitnog donosi se upravni akt - rješenje u kojem se ako je potrebno, izriče jednu od korektivnih mjera iz čl. 58. st.2 Opće uredbe o zaštiti podataka. U nastavku su opisani primjeri donošenja rješenja po službenoj dužnosti.

a) Objava podataka maloljetnika na medijskom portalu i društvenoj mreži

Agencija je zaprimila na nadležno postupanje od strane Pravobraniteljice za djecu predstavku u kojoj se skreće pozornost na možebitnu povredu prava na zaštitu osobnih podataka maloljetnika, točnije djece pripadnika romske nacionalne manjine. Naime, u predstavi se navodi da je jedan medij, točnije portal putem svojih mrežnih stranica i *YouTube* kanala objavio video zapis trojice dječaka romske nacionalne pripadnosti uz naznaku da se radi o Romima koji su otuđili naočale iz trgovine.

Osim putem elektroničke publikacije, navedeno društvo je i putem društvene mreže/popularne mrežne usluge za razmjenu videozapisa (*YouTube*) objavilo spomenuti videozapis. Na objavljenom videozapisu nisu odgovarajuće zaštićena lica trojice dječaka (od kojih jedan nosi masku za lice) te se putem takve snimke neizravnim načinom zasigurno može utvrditi njihov identitet u smislu čl. 4. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. U tom smislu je utvrđeno kako medij nije vodio računa o potrebi da se kod objave videozapisa primjenom odgovarajućih tehničkih mjera zaštite osobni podaci (npr. zamagljivanje lica) osoba čiji identitet se može utvrditi izravno/neizravno putem objavljenog videozapisa.

Dakle, provedenim ispitnim postupkom utvrđeno je da je došlo do povrede čl. 6., 9., i 32. Opće uredbe o zaštiti podataka, budući da portal nije dokazao pravnu osnovu za objavu osobnih podataka djece pripadnika romske nacionalne manjine te je objavio njihove osobne podatke (lice) bez poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite. Agencija je osim nalažanja brisanja spornih osobnih podataka (bez intervencije u medijske slobode te daljnje egzistiranje članka bez spornih osobnih podataka) u konkretnom slučaju odlučila izdati i službenu opomenu društvu, tj. medijskom portalu kao voditelju obrade kako bi se istome skrenula pozornost na neprihvatljivost obrade osobnih podataka djece, čiji promicatelji zaštite bi upravo trebali biti mediji.

b) Informiranje ispitanika o obradi osobnih podataka

Agencija je zaprimila predstavku građana vezano uz aplikaciju (usluga digitalnog bankarstva) za plaćanje jedne financijske institucije. U predstavi se spori prikupljanje određenog opsega osobnih podataka, kao i netransparentnost u pružanju informacija o obradi osobnih podataka.

U konkretnom slučaju utvrđeno je kako nije sporno prikupljanje osobnih podataka klijenata/ispitanika banke u vezi s uslugom digitalnog bankarstva, a sve u okviru i temeljem općih uvjeta banke i suglasnosti samog klijenta/ispitanika. U tom smislu s aspekta pravnog

okvira zaštite osobnih podataka postoji zakonita svrha i pravni temelj za obradu osobnih podataka, u okviru izvršenja ugovornih prava i obveza između banke i klijenata, odnosno postupanja banke sukladno odredbama posebnih propisa iz područja platnog prometa. Međutim, u ovom slučaju utvrđeno je da nije ispunjen uvjet zakonite obrade osobnih podataka klijenata/ispitanika iz razloga nepoštivanja načela transparentnosti te je stoga financijskoj instituciji naloženo da putem obrasca za funkcioniranje sustava/aktiviranje usluge digitalnog bankarstva u smislu odredaba čl. 13. Opće uredbe o zaštiti podataka klijentima/ispitanicima pruži sve potrebne informacije o okolnostima obrade njihovih osobnih podataka u konkretnom slučaju, a sve kako bi se osigurala njihova poštena i transparentna obrada. U tom smislu klijenti/ispitanici bi na jasan, razumljiv i transparentan način trebali, uz ostalo, dobiti točnu informaciju o pravnoj osnovi prikupljanja/obrade osobnih podataka iz čl. 6. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Budući da detaljne informacije o samoj usluzi i obradi osobnih podataka navedeni voditelj obrade pruža ispitanicima putem Općih uvjeta za korištenje usluge digitalnog bankarstva, Općih uvjeta za korištenje On-line bankarstva i Informacija o obradi osobnih podataka, iste treba pružiti transparentnije, jasnije i razumljivije (informacije o obradi osobnih podataka), a sve kako to nalaže čl. 13. Opće uredbe o zaštiti podataka.

5.4. Izricanje korektivnih mjera u 2021. godini

Korektivne ovlasti Agencije propisane su čl. 58. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka koje se sastoje u izricanju različitih korektivnih mjera, koje prvenstveno ovise o utvrđenim povredama u obradi osobnih podataka.

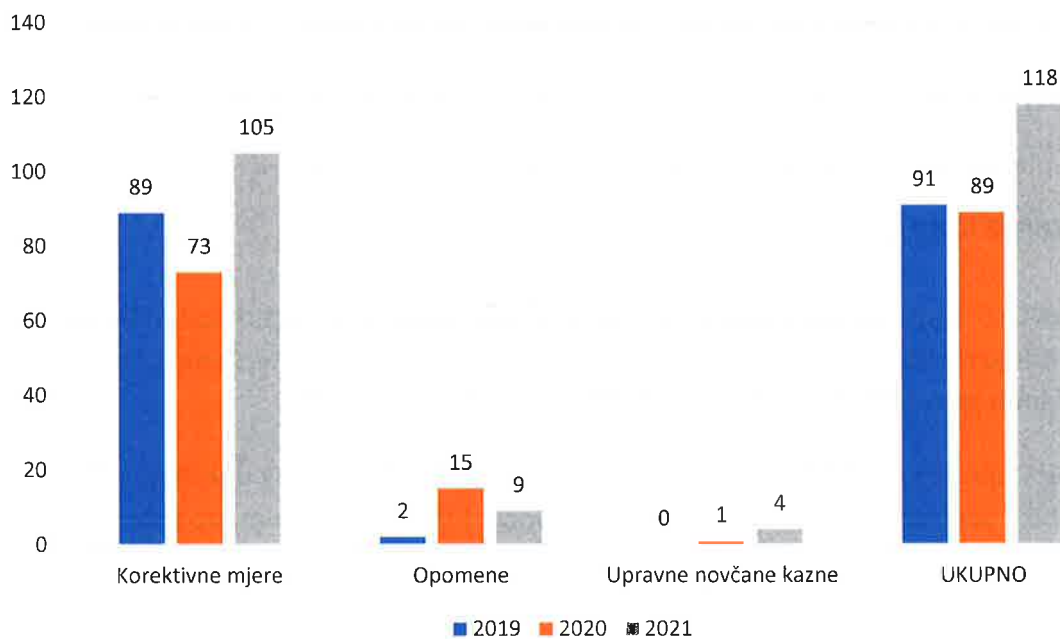
U provedenim upravnim postupcima, u kojima su usvojeni zahtjevi zbog utvrđenih povreda prava ispitanika voditeljima obrade, izrečeno je ukupno 118 korektivnih mjera koje imaju za cilj ispravljanje utvrđenih nepravilnosti u postupku. U ovom izvještajnom razdoblju izrečene korektivne mjere, točnije njih 105, odnosile su se na izdavanje naloga voditeljima obrade za usklađivanje postupanja s Općom uredbom o zaštiti podataka; naloga za omogućavanje ostvarivanja prava ispitanika zajamčenih Općom uredbom u propisanom roku u sažetom, transparentnom i lako dostupnom obliku; zabranu daljnje obrade osobnih podataka bez pravnog temelja; naloga za brisanje osobnih podataka objavljenih bez pravne osnove; naloga za poduzimanjem odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera zaštite koje su primjerene/adekvatne određenim postupcima obrade.

Nadalje, u postupcima u kojima su utvrđene teže povrede, prava osim gore opisanih korektivnih mjera u vidu naloga za zakonitim postupanjem, izrečena je i korektivna mjera službene opomene, ukupno njih 9 kao dodatno upozorenje o težim povredama prava. Agencija također ima ovlast izreći upravnu novčanu kaznu uz druge korektivne mjere ili umjesto drugih korektivnih mjera, ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja. U ovom izvještajnom razdoblju izrečene su 4 upravne novčane kazne.

Statistički prikaz korektivnih mjera u 2021. godini

KOREKTIVNE MJERE - UKUPAN BROJ	
UPRAVNE NOVČANE KAZNE	4
OPOMENE	9
OSTALE KOREKTIVNE MJERE	105
UKUPNO	118

Prikaz izrečenih korektivnih mjera u 2019.,2020. i 2021. godini

5.4.1. Upravne novčane kazne

U ovom izvještajnom razdoblju Agencija je izrekla četiri upravne novčane kazne u smislu čl. 58. st. 2. toč. i) Opće uredbe o zaštiti podataka. Upravne novčane kazne jedna su od korektivnih mjera koje se mogu izreći uz neku drugu korektivnu mjeru ili umjesto neke od drugih korektivnih mjera. Diskrecijsko je pravo nadzornog tijela da uzimajući u obzir sve parametre iz čl. 83. Opće uredbe o zaštiti podataka odluči o izricanju upravne novčane kazne, kao i o njezinom iznosu.

1. Upravna novčana kazna zbog neoznačavanja objekta pod videonadzorom

Agencija je tijekom rujna i listopada 2021. provela nadzorne aktivnosti po službenoj dužnosti spram poslovnih subjekata na području grada Zagreba, u svrhu praćenja primjene odredbi

Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka posebice u odnosu na obavještanje ispitanika o obradi osobnih podataka putem videonadzora.

Tijekom rujna 2021. ovlašteni službenici Agencije za zaštitu osobnih podataka pristupili su na poslovnu lokaciju u Zagrebu, u prostorije poslovne zgrade u vlasništvu voditelja obrade te je nadzornim postupanjem utvrđeno da se provodi obrada osobnih podataka putem videonadzornog sustava od strane predmetnog voditelja obrade bez da su na predmetnom objektu istaknute obavijesti o istome.

Kako voditelj obrade nije označio da je predmetni objekt, odnosno da su pojedine prostorije u njemu, kao i vanjske površine predmetnog objekta pod videonadzorom, a što je protivno čl. 27. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka istome je izrečena upravna novčana kazna u iznosu od 25.000,00 kuna, cijeneći sve okolnosti pojedinačnog slučaja, a osobito vodeći računa o kriterijima iz čl. 83. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.

2. Upravna novčana kazna zbog neoznačavanja objekta pod videonadzorom

Po službenoj dužnosti, odnosno prema godišnjem planu nadzornih aktivnosti po sektorima djelatnosti, Agencija je provela tijekom rujna i listopada 2021. više nenajavljenih izravnih nadzornih aktivnosti u poslovnim prostorima trgovačkih društava na području grada Zagreba, u svrhu praćenja primjene odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka posebice u odnosu na obavještanje ispitanika o obradi osobnih podataka putem videonadzora.

Ovlašteni službenici Agencije pristupili su na poslovnu lokaciju u Zagrebu, u prostorije poslovne zgrade u vlasništvu voditelja obrade te je nadzornim postupanjem utvrđeno da se provodi obrada osobnih podataka putem videonadzornog sustava od strane predmetnog voditelja obrade bez da su na predmetnom objektu istaknute obavijesti o istome.

Kako voditelj obrade nije označio da je predmetni objekt, odnosno da su pojedine prostorije u njemu, kao i vanjske površine predmetnog objekta pod videonadzorom, a što je protivno čl. 27. st. 1. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, istome je izrečena upravna novčana kazna u iznosu od 35.000,00 kuna, cijeneći sve okolnosti pojedinačnog slučaja, a osobito vodeći računa o kriterijima iz čl. 83. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.

3. Upravna novčana kazna zbog nepoduzimanja odgovarajućih tehničkih mjera zaštite od strane izvršitelja obrade

Agencija za zaštitu osobnih podataka zaprimila je Izvješće o povredi osobnih podataka prema čl. 33 Opće uredbe o zaštiti podataka u kojem voditelj obrade procjenjuje da je došlo do sigurnosnog incidenta, pri čemu su napadači ostvarili pristup na kompromitirane javno dostupne front-end poslužitelje, ušli kroz Telerik UI aplikaciju, tj. poslužitelji su kompromitirani iskorištavanjem ranjivosti (Remote Code Execution via insecure Deserialization in Telerik UI) za koju je javno dostupan „exploit“ koji omogućava iskorištavanje ranjivosti.

Napadači su između ostalog, dohvatili i glavnu konfiguracijsku datoteku u kojoj su pohranjeni višestruki parovi aplikativnih kredencijala (korisničkih imena i zaporki) te enkripcijskih ključeva koje su tijekom rada koristile aplikacije voditelja obrade. Ovi podaci su između ostalog uključivali i podatke za spajanje web aplikacije na MS SQL bazu podataka.

Identificirane su višestruke datoteke koje sadrže osobne podatke te su iste bile dostupne korisničkom računu pod kojim je pokrenut ISS web poslužitelj, odnosno korisničkom računu pod kojim je napadač bio u mogućnosti pokretati komande te dohvaćati datoteke. Forenzičkom analizom kompromitiranih poslužitelja od strane neovisne tvrtke nisu pronađeni dokazi o eks-filtraciji datoteka.

U postupku nadzora utvrđeno je da je za praćenje stanja poslužitelja na kojima su se nalazili osobni podaci ispitanika zahvaćeni predmetnim incidentom te postavljanje sigurnosnih nadogradnji na iste, bio zadužen voditelj obrade u dijelu održavanja operativnog sustava i baza podataka, a izvršitelj obrade za održavanje softvera web aplikacije koji je u konkretnom slučaju koristio softver treće strane Telerik UI koju koristi web aplikacija i koji nije imao sigurnosnu nadogradnju i napadači su iskoristivši ranjivost iste, zaobišli kredencijale (korisničko ime i zaporka) i ušli u poslužitelj.

Od ukupnog broja dokumenata na kompromitiranim poslužiteljima koji potencijalno sadrže osobne podatke za maksimalni broj korisnika, naknadnom provjerom svih dokumenata utvrđeno je da se odnose 28085 korisnika.

Slijedom navedenog, utvrđeno je da izvršitelj obrade nije provodio odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se osigurala odgovarajuća razina sigurnosti s obzirom na rizik, odnosno da je došlo do kršenja odredaba čl. 32. st. 1. toč. b) i d) i st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka od strane izvršitelja obrade te su utvrđeni elementi i okolnosti za izricanje upravne novčane kazne istome u iznosu od 230.000,00 kn.

4. Upravna novčana kazna zbog nepoduzimanja odgovarajućih tehničkih mjera od strane izvršitelja obrade koji obavlja zaštitarsku djelatnost

Agencija je zaprimila prijavu o povredi zaštite podataka prema čl. 33. Opće uredbe o zaštiti podataka kojom se Agenciju izvješćuje da je zaštitar zaštitarske tvrtke, koja temeljem ugovora obavlja poslove tehničke i fizičke zaštite u poslovnicu trgovačkog centra u jednom gradu, snimio mobilnim uređajem snimku video nadzora s ekrana (na kojoj snimci je razvidno da jedan kupac uzima dezinficijens ispred vrata od poslovnice, klekne jednim koljenom i prekriži se, na način svojstven uzimanju svete vode u crkvi) te podijelio snimku s trećom osobom, nakon čega je ista snimka dospjela na društvene medije, a zatim objavljena i u medijima.

Utvrđeno je da izvršitelj obrade nije provodio odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se osigurala odgovarajuća razina sigurnosti s obzirom na rizik, odnosno da je protivno odredbama čl. 32. st. 1. toč. b) i d) i st. 2. i 4. Opće uredbe o zaštiti podataka od strane izvršitelja obrade došlo do neovlaštene obrade osobnih podataka ispitanika njihovom javnom

objavom na društvenim mrežama i u medijima te su utvrđeni elementi i okolnosti za izricanje upravne novčane kazne istome u iznosu od 487.500,00 kn.

5.5. Upravni sporovi u 2021. godini

Sukladno čl. 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka rješenja koje donosi Agencija su upravni akti protiv kojih žalba nije dopuštena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Nadalje, čl. 12. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ br. 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17) regulirano je da upravne sporove rješavaju upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske, iz čega proizlazi da se preispitivanje zakonitosti pojedinačnih upravnih akata donesenih od strane Agencije odvija u dva stupnja, i to pred mjesno nadležnim upravnim sudovima povodom podnesene tužbe i pred Visokim upravnim sudom povodom uložene žalbe protiv odluke prvostupanjskog suda. Najviše upravnih sporova u ovom izvještajnom razdoblju pokrenuto je protiv rješenja koji se odnose na objavu osobnih podataka na internetu te na ostvarivanje prava na pristup osobnim podacima.

U postupcima vezanim uz vođenje upravnih sporova sukladno Zakonu o upravnim sporovima zaposlenici, kao stručne osobe/službenici bili su angažirani na zastupanju Agencije pred nadležnim upravnim sudovima (neposrednim prisustvovanjem značajnom broju sudskih ročišta, sastavljanju odgovora na podnesene tužbe i žalbe po nalogu suda, sastavljanju žalbi i pisanih odgovora na žalbe).

Brojčani prikaz sudskih podnesaka u ovom izvještajnom razdoblju razvidan je iz niže navedene tablice.

PODNESCI ZA SUD - UKUPAN BROJ	
ODGOVOR NA TUŽBU	26
ŽALBA	11
ODGOVOR NA ŽALBU	41

Prikaz upravnih sporova 2021. godine

Upravni sporovi u 2021.	Broj
podnesene upravne tužbe protiv Agencije u izvještajnom razdoblju	13
upravni sporovi iz prijašnjih godina	50
ukupno vođenih upravnih sporova u izvještajnom razdoblju	63

U ovom izvještajnom razdoblju pravomoćno je okončan veći broj upravnih sporova koji su pokrenuti prethodnih godina protiv odluka Agencije. Između ostalog, pravomoćno je u korist Agencije okončano 29 upravnih sporova, koji su se odnosili na osporavanje rješenja Agencije kojim je utvrđena povreda prava na zaštitu osobnih zbog onemogućavanja ostvarivanja prava pristupa osobnim podacima, odnosno kreditnoj dokumentaciji podnositelju zahtjeva od strane financijske institucije. Time je došlo do povrede čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka te je ujedno financijskoj instituciji nalaženo da omogući ostvarivanje prava pristupa kreditnoj dokumentaciji, odnosno osobnim podacima sukladno čl. 15. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Isto tako ističemo kako je u prošlom izvještajnom razdoblju presudom Upravnog suda i Visokog upravnog suda potvrđeno postupanje po čl. 43. st. 2. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i čl. 57. st. 4. Opće uredbe o zaštiti podataka. Predmetnim člankom Opće uredbe o zaštiti podataka propisano je ukoliko su zahtjevi ispitanika očito neutemeljeni ili pretjerani, osobito zbog učestalog ponavljanja, nadzorno tijelo može naplatiti razumnu naknadu na temelju administrativnih troškova ili odbiti postupiti po zahtjevu. Uzimajući u obzir navedene odredbe, Agencija je zbog učestalog ponavljanja i očite neutemeljenosti podnositelja zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka odbila postupiti te ga o istome obavijestila podneskom bez donošenja upravnog akta.

Dakle, po stavu suda nije bitan naziv akta već da podnositeljima daje mogućnost osporavati zakonitost akta, odnosno osporavati odluku Agencije koja je donesena sukladno čl. 43. st. 4. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i čl. 57. st. 4. Opće uredbe o zaštiti podataka. Sud je zauzeo stav da Agencija nije dužna donijeti upravni akt, već je dužna na prikladan način obavijestiti podnositelja zahtjeva o razlozima iz kojih neće postupiti po njegovom zahtjevu. Sud je naglasio da je Opća uredba o zaštiti podataka *lex specialis* u odnosu na druge propise zakonskog ranga i ima zakonsku pravnu snagu sukladno pravnoj stečevini Europske unije.

Od upravnih sporova u ovom izvještajnom razdoblju koji su pravomoćno okončani presudom Upravnog suda ili Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u slučaju žalbenog postupka, niže navodimo neke primjere.

Objava osobnih podataka u medijima

Rješenjem Agencije utvrđena je povreda prava na brisanje osobnih podataka podnositeljice zahtjeva za utvrđivanje povrede prava sukladno čl. 17. Opće uredbe o zaštiti podataka budući da medijski portal na kojem je objavljen članak, a koji sadrži osobne podatke podnositeljice (u opsegu: ime, prezime, dob i dužnost te činjenicu vođenja sudskog postupka) nije udovoljio njezinom zahtjevu za brisanjem. Naime, podnositeljica zahtjeva ima pravo na brisanje jer obrada (objava) njezinih podataka (kaznena osuda-rehabilitacija) nije više nužna u odnosu na svrhu u koju su podaci objavljeni te je predmetnim rješenjem naloženo portalu brisanje osobnih podataka iz medijskog članka.

Portal, kao voditelj obrade, pred sudom je osporavao zakonitost rješenja Agencije tvrdeći da je obrada nužna u svrhu ostvarivanja prava na izražavanje i informiranje te je sud nakon provedenog postupka presudom odbio zahtjev portala kao tužitelja da se poništi rješenje.

Presudom Upravnog suda zauzet je stav da je bitno kod objave podataka, budući da se radi o dva suprotstavljena prava i interesa, provesti test razmjernosti kako bi se utvrdilo preteže li pravo na informiranje ili pravo na zaštitu osobnih podataka. U konkretnom slučaju, prema stajalištu suda preteže pravo na zaštitu osobnih podataka jer se podnositeljica zahtjeva smatra rehabilitiranom osobom u smislu posebnog zakona. Stoga, tužitelj tj. portal kao voditelj obrade, mora udovoljiti zahtjevu podnositeljice za brisanjem njezinih osobnih podataka, ako ne postoje izuzeci od primjene prava na brisanje propisani čl. 17. st. 3. Opće uredbe o zaštiti podataka, odnosno da se osobni podaci brišu ako obrada podataka nije više nužna s obzirom na svrhu u koju su objavljeni, a to je upravo objava podataka vezano uz kaznenu osudu nakon rehabilitacije.

Korištenje osobnih podataka bez pravne osnove

Agencija je donijela rješenje kojim je zahtjev za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka podnositeljice zahtjeva osnovan, budući su fakultet na kojem je studirala i profesorica na tom fakultetu obrađivali njezine osobne podatke bez pravne osnove i zakonite svrhe protivno čl. 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka. Točnije, utvrđeno je da je profesorica koristila pisani dio ispita podnositeljice zahtjeva u kaznenom postupku povodom privatne tužbe protiv oca podnositeljice zahtjeva. Također je utvrđeno da je fakultet dužan poduzimati mjere kako bi osigurao da svaki pojedinac koji djeluje pod odgovornošću voditelja, a koji ima pristup osobnim podacima, ne obrađuje podatke bez i izvan danih uputa voditelja obrade. Agencija je ujedno fakultetu izdala službenu opomenu zbog obrade osobnih podataka podnositeljice zahtjeva protivno čl. 5. st. 1. toč. f.) te čl. 6. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, a temeljem čl. 58. st. 2. točke b) Opće uredbe o zaštiti podataka. Presudama Upravnog suda i Visokog upravnog suda odbijen je tužbeni zahtjev profesorice za poništenje rješenja Agencije te je sud zauzeo stav da su tužiteljica i fakultet kao njezin poslodavac povrijedili pravo na zaštitu osobnih podataka podnositeljice zahtjeva obradom njezinih osobnih podataka), točnije koristeći njezin ispit u drugu svrhu (podnošenje privatne tužbe) za čiju obradu nije postojala niti je dokazana jedna od pravnih osnova iz čl. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

6. Suradnja i javno djelovanje

6.1. Suradnja na nacionalnoj razini

6.1.1. Davanje stručnih mišljenja na zakonske i podzakonske akte

Agencija je sukladno čl. 14. Zakona o provedbi Opće uredbe (Narodne novine, br. 42/18) izdavala stručna mišljenja na niz nacрта i konačnih prijedloga zakonskih i podzakonskih akata kako slijedi:

ZAKONI

Nacrt prijedloga zakona o registru osoba s invaliditetom

Nacrt prijedloga zakona o zaštiti potrošača

Konačni prijedlog zakona o zaštiti potrošača

Nacrt prijedloga zakona o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica

Nacrt prijedloga zakona o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga

Konačni prijedlog zakona o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga

Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o općem upravnom postupku, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona

Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu u postupku prethodnog usuglašavanja

Nacrt prijedloga zakona o elektroničkim komunikacijama

Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi

Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine, s Konačnim prijedlogom zakona

Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu

Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu

Nacrt prijedloga zakona o referendumu

Nacrt prijedloga Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji

PRAVILNICI

Prijedlog pravilnika o evidencijama u visokom obrazovanju

Nacrt pravilnika o izmjenama i dopuni Pravilnika o sestrinskoj dokumentaciji u bolničkim zdravstvenim ustanovama

Prijedlog pravilnika o boravku državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj

Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu prikupljanja podataka, tehničkim uređajima za prikupljanje podataka, sadržaju i korisnicima operativnih zbirki podataka koje vodi granična policija te rokovima čuvanja

Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o obrascima i evidenciji osobnih iskaznica te organizacijskim, tehničkim i sigurnosnim mjerama u postupku izdavanja osobnih iskaznica

6.1.2. Sudjelovanje u izradi normativnih akata

- Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama
- Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o registru osoba s invaliditetom
- Radna skupina za Izmjenu Pravilnika o načinu rada državnog registra o medicinski potpomognutoj oplodnji i dodjeli jedinstvenog identifikacijskog broja
- Nacionalna mreža suradnje u području izbora za Europski parlament
- Međuresorna radna skupina za izradu izmjena i dopuna Zakona o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija (Narodne novine, br. 68/18) kojim se u RH zakonodavstvo prenijela Direktive 2016/681 o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.
- Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o sprječavanju sukoba interesa
- Radna skupina za izradu Zakona o lobiranju

6.1.3. EU Koordinacija

Nacionalni sudovi država članica, na temelju čl. 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) upućuju Sudu Europske unije (Sud) zahtjeve za prethodnu odluku, kojima se pred Sudom pokreću tzv. prethodni postupci. U tim postupcima Sud, na zahtjev nacionalnog suda, daje tumačenje prava Europske unije i/ili ocjenu valjanosti akata institucija Europske unije. Odluke Suda o prethodnim postupcima obvezuju nacionalni sud koji je uputio zahtjev, kao i sve druge nacionalne sudove svih država članica, kad razmatraju jednaki problem. Kroz odluke Suda u prethodnim postupcima oblikovana su brojna temeljna pravna načela te one predstavljaju pravno obvezujući izvor prava.

U skladu s čl. 23. st. 2. Protokola o Statutu Suda, države članice mogu Sudu podnijeti pisana očitovanja na zahtjev za prethodnu odluku u roku od dva mjeseca od dostave obavijesti o zaprimanju zahtjeva. U pravilu, rok za dostavu očitovanja produžuje se za dodatnih 10 dana. U svojem očitovanju, države članice predlažu odgovor na prethodna pitanja koja je u zahtjevu postavio nacionalni sud.

Agencija za zaštitu osobnih podataka davala je mišljenje EU koordinaciji o potrebi uključivanja RH u postupak pred Sudom u svim prethodnim postupcima vezanim za zaštitu osobnih podataka. Tijekom 2021. godine, Agencija je EU koordinaciji uputila 12 mišljenja.

6.2. EU i međunarodna suradnja

Agencija za zaštitu osobnih podataka, u svojstvu nacionalnog nadzornog tijela odgovornog za zaštitu osobnih podataka, sustavno prati uređenje zaštite osobnih podataka u zemlji i inozemstvu te u tu svrhu surađuje s tijelima nadležnima za nadzor nad zaštitom osobnih podataka država članica Europske unije, ali i tijelima drugih zemalja izvan Europske unije. Agencija i dalje bilježi kontinuiranu suradnju s institucijama EU te međunarodnim organizacijama iz drugih zemalja - direktno ili putem domaćih nadležnih institucija. Međutim, navedena suradnja, u 2021. se, kao i u 2020. godini, zbog epidemioloških mjera u najvećoj mjeri odvijala putem dostupnih informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

6.2.1. Suradnja s tijelima Europske unije i nadzornim tijelima za zaštitu podataka u zemljama članicama EU

a) Europski odbor za zaštitu podataka

Europski odbor za zaštitu podataka (European Data Protection Board - EDPB), kao tijelo Unije koje ima pravnu osobnost, čine čelnici jednog nadzornog tijela iz svake države članice i Europski nadzornik za zaštitu podataka (European Data Protection Supervisor – EDPS).

Europski odbor za zaštitu podataka je tijekom 2021. godine održao 15 plenarnih sjednica. Tijekom izvještajnog razdoblja, EDPB je raspravio i usvojio brojne dokumente namijenjene prije svega voditeljima i izvršiteljima obrade, a u cilju olakšavanja primjene odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka. EDPB je također davao mišljenja o nacrtima provedbenih odluka Komisije o primjerenosti zaštite osobnih podataka u trećim zemljama, ali i o pojedinim zakonodavnim prijedlozima. Nadalje, EDPB je davao svoja mišljenja na nacрте odluka nadležnih nadzornih tijela za zaštitu podataka o obvezujućim korporativnim pravilima, o uvjetima za akreditaciju tijela za praćenje kodeksa ponašanja, o uvjetima za akreditaciju certifikacijskih tijela, o standardnim ugovornim klauzulama iz članka 28.8. Opće uredbe o zaštiti podataka itd. Navodimo najznačajnije od usvojenih dokumenata s datumima njihovog usvajanja:

- Smjernice 05/2021 o odnosu članka 3 i Poglavlja V Opće uredbe o zaštiti podataka (18.11.2021.)
- Smjernice 10/2020 o ograničenjima iz članka 23. Opće uredbe o zaštiti podataka (13.10.2021.)
- Smjernice 04/2021 o kodeksu ponašanja kao instrumentu za prijenos (7.7.2021.)
- Smjernice 07/2020 o konceptu voditelja i izvršitelja obrade (7.7.2021.)
- Smjernice 02/2021 o virtualnim zvukovnim asistentima (7.7.2021.)
- Preporuke 01/2020 o mjerama koje dopunjuju instrumente za prijenos u cilju osiguranja usklađenosti sa razinom zaštite osobnih podataka u EU (18.6.2021.)
- Preporuke 02/2021 o pravnom temelju za pohranu podataka o kreditnim karticama samo u svrhu olakšavanja budućih on-line transakcija (19.5.2021.)

- Smjernice 03/2021 o primjeni članka 65.1 Opće uredbe o zaštiti podataka (13.4.2021.)
- Smjernice 08/2020 o ciljanju korisnika društvenih mreža (13.4.2021.)
- Smjernice 09/2020 o relevantnom i obrazloženom prigovoru sukladno Općoj uredbi za zaštitu podataka (9.3.2021.)
- Smjernice 01/2020 o obradi osobnih podataka u kontekstu povezanih vozila i aplikacija povezanih s mobilnošću (9.3.2021.)
- Preporuke 01/2021. o primjerenosti sukladno direktivi o izvršavanju zakonodavstva (2.2.2021.)
- Smjernice 01/2021 o primjerima izvješćivanja nadzornog tijela o povredi osobnih podataka (19.1.2021.)
- Mišljenje 32/2021 odnosno na Nacrt provedbene odluke Komisije sukladno Uredbi (EU) 2016/679 o primjerenosti zaštiti osobnih podataka u Republici Koreji (24.9.2021.)
- Mišljenje 15/2021 odnosno na Nacrt provedbene odluke Komisije sukladno Direktivi (EU) 2016/680 o primjerenosti zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenom Kraljevstvu (13.4.2021.)
- Mišljenje 14/2021 odnosno na Nacrt provedbene odluke Komisije sukladno Uredbi (EU) 2016/679 o primjerenosti zaštiti osobnih podataka u Ujedinjenom Kraljevstvu (13.4.2021.)
- Zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka 05/2021 o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o harmoniziranim pravilima o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji) (18.6.2021.)
- Zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka 04/2021 o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za izdavanje, provjeru i prihvaćanje interoperabilnih potvrda o cijepljenju, testiranju i preboljenju radi olakšavanja slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 (Digitalna zelena potvrda) (31.3.2021.)
- Zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka 03/2021 o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskom upravljanju podacima (Akt o upravljanju podacima) (11.3.2021.)
- Zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka 2/2021 o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka u treće zemlje (14.1.2021.)
- Zajedničko mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka 2/2021 o standardnim ugovornim klauzulama između voditelja i izvršitelja obrade (14.1.2021.)

U nastavku navodimo značajne teme i zaključke za sastanaka Europskog odbora za zaštitu podataka

Stručna radna podskupina za međunarodne transfere
(International Transfer Subgroup – ITS)

Stručna radna podskupina za međunarodne transfere je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine održala ukupno 23 sastanaka.

Tijekom 2021. godine rad Podskupine je bio fokusiran na izradu Smjernica 04/2021 o kodeksima ponašanja kao instrumentu za prijenos. Podskupina je također radila na Smjernicama o certificiranju kao instrumentu za prijenos. Navedeni dokument je u završnoj fazi izrade. Podskupina je također u 2021. godini nastavila s radom na ažuriranju dokumenata WP 256 i WP 257 odnosnih na obvezujuća korporativna pravila. Podskupina je radila i na pripremi Smjernica 05/2021 o odnosu članka 3. i Poglavlja V Opće uredbe o zaštiti podataka. Osim toga, pripremila je mišljenja Europskog odbora za zaštitu podataka o primjerenosti zaštite u Ujedinjenom Kraljevstvu i Južnoj Koreji. Podskupina je također tijekom 2021. godine radila na unapređenju postupka odobravanja obvezujućih korporativnih pravila.

Tijekom 2021. godine Podskupina je pripremala nacрте EDPB-ovih mišljenja o nacrtima odluka nadležnih nadzornih tijela o obvezujućim korporativnim pravilima sljedećih društava – Otis (BCR-C), Carrier (BCR-C), COLT (BCR-C i BCR-P), Oregon Tool (BCR-C i BCR-P), Initiative Japan Group (BCR-C i BCR-P), CGI Group (BCR-C i BCR-P), Luxoft Group (BCR-C i BCR-P) te Kumon Group (BCR-C i BCR-P).

Podskupina za financijska pitanja (Financial Matters Subgroup)

Kroz 2021. godinu održano je 11 sastanaka kao dio aktivnosti Podskupine za financijska pitanja (FMES). Svi sastanci predmetne podskupine održavani su putem video-konferencijske veze. Na navedenim sastancima se kontinuirano obrađivalo više pitanja/tema/područja, poput Direktive o potrošačkim kreditima, AML/CFT legislative, AML pravne studije, zadržavanje podataka o kreditnoj kartici u okviru čega su usvojene "Preporuke 02/2021 o pravnoj osnovi za pohranu podataka o kreditnim karticama isključivo u svrhu olakšavanja daljnjih online transakcija". Raspravljalo se i o digitalnom euru te je nakon prezentacije o pitanju digitalnog eura dogovoreno da se zatraži mandat na temu. Naglašeno je da je vrijeme podnošenja zahtjeva bitno kako bi se osiguralo da se pri razvoju ove moguće digitalne valute uzme u obzir zaštita podataka „by design&default“. Sastavljeno je pismo koje je usvojeno kao „Pismo EDPB-a europskim institucijama o aspektima privatnosti i zaštite podataka mogućeg digitalnog eura“ te upućeno na više europskih institucija.

Podskupina za suradnju (Cooperation subgroup)

Podskupina za suradnju održala je ukupno 12 sastanaka u 2021. godini. Jedna od glavnih tema rasprave bio je relevantni i obrazloženi prigovor sukladno čl.4.1.toč 24) Općoj uredbi o zaštiti podataka, a koji znači prigovor na nacrt odluke, kao i na to je li došlo do kršenja ove Uredbe ili je li djelovanje predviđeno u vezi s voditeljem obrade ili izvršiteljem obrade u skladu s ovom Uredbom, koji jasno pokazuje važnost rizika koje predstavlja nacrt odluke u pogledu temeljnih prava i sloboda ispitanika i, ako je primjenjivo, slobodnog protoka osobnih podataka unutar Unije. Nadalje, raspravljano je i o rješavanju prekograničnih pritužbi protiv javnih tijela ili vlasti te statusu ograničenja aktivnosti nadzornih tijela koja su na snazi u njihovim nacionalnim zakonima. U 2021. godini usvojene su Smjernice 09/2020 o relevantnom i obrazloženom prigovoru u okviru Uredbe 2016/679.

Podskupina za granice, putovanja i provedbu zakona (Border, Travel And Law Enforcement Subgroup)

Podskupina (BTLE ESG) je tijekom 2021. godine održala ukupno sedam sastanaka te raspravljala i dala mišljenje o nacrtu odluke o primjerenosti za Južnu Koreju, u kojoj su se razmatrali opći aspekti Opće uredbe o zaštiti podataka, kao i aspekti pristupa javnih tijela osobnim podacima prenesenima iz Europskog gospodarskog prostora u Republiku Južnu Koreju za potrebe izvršavanja zakonodavstva i nacionalne sigurnosti, uključujući i pravne lijekove dostupne pojedincima u EGP-u.

Ujedno, raspravljano je i dano mišljenje o nacrtu odluke o primjerenosti za Ujedinjeno Kraljevstvo – jednu prema Općoj uredbi o zaštiti podataka (GDPR), a drugu za Direktivu (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka.

Također, raspravljalo se i dalo mišljenje u svezi Izvješća komisije Europskom parlamentu i Vijeću o zajedničkoj ocjeni Sporazuma između Europske unije i Australije o obradi i prijenosu podataka iz evidencije imena putnika (PNR) od strane zračnih prijevoznika Australskoj carinskoj i graničnoj službi.

Ujedno, razmatralo se i dano je mišljenje u odnosu na korištenje tehnologije prepoznavanja lica u području provođenja zakona, te se aktivno radilo na izradi mišljenja /smjernica u odnosu na odredbe čl. 37. Direktive (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka i odredbe čl. 48. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Stručna podskupina za ključne odredbe (Key Provisions Subgroup)

Podskupina za ključne odredbe je u 2021. godini održala ukupno 12 sastanaka te je najveći dio svog rada u 2021. godini posvetila Smjernici o pravima ispitanika, a posebice jednom od prava - prava na pristup osobnim podacima, koje se i najvećim dijelom pojašnjava kroz tekst Smjernice razrađujući detaljno pojedine odredbe čl. 15. Opće uredbe o zaštiti podataka. Ista je usvojena na Plenarnoj sjednici u siječnju 2022 godine.

Također se raspravljalo o Smjernici o voditeljima i izvršiteljima obrade, točnije o doradi iste u nekim segmentima nakon javne rasprave.

Podskupina je u 2021. godini također započela rad na Smjernici o legitimnom interesu kao pravnoj osnovi za obradu osobnih podataka te će se rad na istoj nastaviti i u 2022. godini.

Isto tako, potrebno je naglasiti da u 2022. godini Podskupina nastavlja svoj rad na Smjernici o pravima djece koja će uključivati razradu pravnih osnova te se vezano uz izradu iste raspravljalo o problematici utvrđivanja dobi djeteta za korištenje pojedinih usluga odnosno kako pojedini voditelji obrade utvrđuju dob djece. Također, kao priprema za navedenu

Smjernicu zatraženo je od država članica, odnosno nadzornih tijela da dobrovoljno sudjeluju u davanju informacija vezano uz obradu osobnih podataka djece u svojoj državi odnosno zakonodavstvu. Agencija je također sudjelovala odgovorivši na postavljena pitanja o zakonodavstvu i postupanjima vezano uz obradu osobnih podataka djece. Također, 2021. godine podskupina je raspravljala o nekim pitanjima koja se tiču drugih podskupina, odnosno o kojima se raspravlja i u drugim podskupinama (blockchain, kolačići i sl).

Podskupina za provedbu (Enforcement subgroup)

Kroz 2021. godinu održano je 14 sastanaka u okviru Podskupine za provedbu. Svi sastanci predmetne podskupine održani su putem video-konferencijske veze. Predstavnici Agencije su bili aktivno prisutni na svim sastancima. Podskupina je ove godine fokus stavila na slučajeve koji su uključivali obradu biometrijskih podataka. Podskupina je aktivno razmjenjivala praktične informacije, pitanja, znanja i iskustva iz područja primjene poglavlja 6, 7 i 8 Opće uredbe o zaštiti podataka, a koja se odnose na suradnju i konzistentnost u okviru praćenja istražnih aktivnosti te razvoja opće strategije provedbe. Pored navedenog, u okviru Podskupine raspravljalo se i o provođenju zajedničkih nadzornih aktivnosti. Prilikom provođenja zajedničkih istraga dolazi do praktičnog tumačenja odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka, a što uvelike pridonosi znanju za eventualne buduće slučajeve u kojima bi se mogla naći u situaciji vodećeg ili zainteresiranog nadzornog tijela prilikom provođenja zajedničkih istraga. Važno je za istaknuti da su donesene Smjernice 03/2021 o primjeni članka 65(1)(a) Opće uredbe o zaštiti podataka.

Tehnička podskupina (Technical Subgroup)

Tijekom 2021. godine Tehnička podskupina održala je ukupno 11 sastanaka te je predstavnik Agencije aktivno bio prisutan na sastancima podskupine za tehnologiju EDPB-a, koji su zbog pandemije COVID-19 održavani putem video-konferencijske veze i na kojima su članovi raspravljali i zajednički kreirali sadržaje mišljenja i smjernice za koje su dobili mandat na plenarnoj sjednici. Rad na nekima od njih je započeo u prethodnoj godini te su dovršeni u 2021. i to:

- Smjernice o virtualnom glasovnom asistentu su dovršene u 2021., nakon što su uzeti u obzir svi komentari članova i dopune zaprimljene tijekom 2020. godine, a odnosne na pitanja vezana uz moguću pravnu osnovu i prikupljanje osobnih podataka od slučajnih korisnika.
- Smjernice o Blockchain-u kojima je svrha informirati različite dionike zainteresirane za Blockchain o obradi osobnih podataka i kako primijeniti načela zaštite podataka u njihovoj obradi. Ove smjernice ne proučavaju Blockchain kao obradu osobnih podataka, već analiziraju međusobnu povezanost tehničkih karakteristika DLT-a (distributed ledger technology) i načela zaštite podataka.
- Smjernice za anonimizaciju/pseudonimizaciju, nakon dobivenog mandata u 2020., podskupina je dorađivala tijekom 2021. godine uz zaprimljene komentare svih članova da bi usuglašeni tekst konačno bio dovršen te je isti usvojen na jednoj od plenarnih sjednica.

- Podskupina je kreirala Izjavu o ePrivacy Uredbi temeljenu na postojećim mišljenjima i zauzetim gledištima EDPB-a i Radne skupine iz članka 29.

Podskupina je izradila pismo prema ENISA (The European Union Agency for Cybersecurity) kreirano uz suradnju sa EDPB podskupinom CEH (Compliance, e-Government and Health), a vezano uz činjenicu da je ENISA 22. prosinca 2020. objavila nacrt verzije kandidata za europsku shemu certificiranja kibernetičke sigurnosti za usluge u oblaku (EUCS) te da je nakon objave, ENISA pokrenula javno savjetovanje o nacrtu sheme. EDPB je odlučio pružiti povratne informacije o shemi kandidata za EUCS, točnije u odnosu na potencijalne sinergije između EUCS sheme s ciljem pružanja podrške korisnicima usluga u oblaku (CSC) i pružateljima usluga u oblaku (CSP) da budu u skladu s načelima i pravilima utvrđenim Općom uredbom o zaštiti podataka.

Podskupina je dobila mandat za izradu dokumenta koji pojašnjava pitanje teritorijalne nadležnosti nadzornih tijela za zaštitu podataka kada provode nacionalno pravo na temelju Direktive o e-privatnosti (ePrivacy territorial scope). Tijekom izrade članovi su razmijenili svoja mišljenja o referencama na Direktivu 95/46/EZ i relevantnoj sudskoj praksi Suda Europske unije te o važnosti nacionalnog prava.

Podskupina za usklađenost, e-Vladu i zdravstvo **(Compliance, e-Government and Health Subgroup - CEH)**

U 2021. godini održano je ukupno 12 sastanaka na daljinu te je predstavnik Agencije aktivno bio prisutan na navedenim sastancima. Glavne teme sastanaka odnosile su se na odobravanje nacrta nacionalnih kriterija za akreditaciju tijela za praćenje sukladnosti s kodeksom ponašanja i kriterija za certificiranje, odnosno za akreditaciju certifikacijskih tijela.

Stručna podskupina za upravne novčane kazne **(Taskforce On Calculating Administrative Fines)**

Tijekom 2021. godine nastavljen je intenzivan rad na izradi novih smjernica o upravnim novčanim kaznama. Trenutno već postoji jedna Smjernica o upravnim novčanim kaznama, međutim EDPB je odlučio da će se napraviti još jedna smjernica koja će biti više usredotočena na način izračuna pojedine upravne novčane kazne detaljno prateći sve parametre vezane uz određivanje upravnih novčanih kazni temeljem čl. 83. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Na svakom sastanku podskupine, države članice redovito su informirale ostale članice o novim kaznama koje su izrekle, a koje bi mogle biti s pravne strane intrigantne za rad svih nadzornih tijela, pa se na sastancima raspravljalo o činjeničnim utvrđenjima i korelaciji s izrečenim kaznama u odnosu na pojedine nacionalne predmete koji su od većeg značaja.

Stručna podskupina za savjetodavna i strateška pitanja **(Strategic advisory expert supgroup)**

Stručna radna podskupina za strateška i savjetodavna pitanja je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine održala ukupno 9 sastanaka te radila na temama Programa rada

EDPB-a 2021-22., doprinosa o pitanjima Zajedničkog mišljenja EDPB-EDPS-a o prijedlogu Uredbe o Europskom upravljanju podacima (Data Governance Act - DGA), doprinosa o pitanjima koja je postavila Radna skupina (Taskforce on supplementary measures) koji proizlaze iz revizije Preporuka 01/2020 o mjerama koje nadopunjuju instrumente za prijenos, kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka u EU nakon javnog savjetovanja. Raspravljalo se i o pitanjima odnosnim na postupak iz čl. 66. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka te pitanju suradnje između nadzornih tijela.

Podskupina za društvene medije (Social media subgroup)

Tijekom 2021. godine Podskupina za društvene medije održala je, uz aktivno prisustvo predstavnika Agencije, ukupno 6 sastanaka. U veljači 2021. godine Podskupina za društvene medije završila je s izradom Smjernica o ciljanju korisnika društvenih medija te su smjernice usvojene na plenarnoj sjednici Europskog odbora za zaštitu podataka u travnju.

Glavni cilj usvojenih Smjernica o ciljanju korisnika društvenih medija je pojasniti uloge i odgovornosti pružatelja usluga društvenih medija i pružatelja ciljanog sadržaja. Radi toga se u smjernicama navode potencijalni rizici za prava i slobode pojedinaca i glavni akteri i njihove uloge te se razmatraju primjena ključnih zahtjeva za zaštitu podataka (kao što su zakonitost i transparentnost, procjena učinka na zaštitu podataka) i ključni elementi dogovora između pružatelja usluga društvenih medija i pružatelja ciljanog sadržaja.

U nastavku godine, Podskupina za društvene medije fokusirala se na izradu Smjernica o zaštiti podataka na platformama društvenih medija: praktični savjeti, kao i na izradu Smjernica o korištenju društvenih mreža od strane javnih tijela. Očekuje se da će u 2022. Podskupina dovršiti rad na predmetnim smjernicama te da će se iste podnijeti EDPB-u na usvajanje.

Skupina stručnjaka za podršku (Support pool of experts)

Agencija je imenovala kontakt točku za Support pool of experts (SPE). Plan projekta SPE usvojen na plenarnoj sjednici 14. prosinca 2021. godine. Cilj SPE je pridonijeti visokoj i dosljednoj razini zaštite osobnih podataka diljem država članica Europskog gospodarskog prostora (EGP) putem:

- pružanje materijalne podrške članovima EDPB-a u obliku stručnosti koja je korisna za istrage i provedbene aktivnosti od značajnog zajedničkog interesa i time bolje promicanje zaštita ispitanika, kao i
- jačanje suradnje i solidarnosti između svih članova EDPB-a dijeljenjem, jačanjem i nadopunjavanjem snaga i rješavanjem operativnih potreba.

b) IMI - informatički sustav Europske komisije (Internal Market Information System -IMI)

Države članice Europske unije koriste zajednički informatički sustav Europske komisije – Internal Market Information System (IMI) koji od 25. svibnja 2018. godine služi za zaprimanje predmeta prekogranične nadležnosti postupanja institucija za zaštitu osobnih podataka, ali i

kao IT platforma Europskog odbora za zaštitu podataka. Agencija aktivno koristi spomenutu platformu za zaprimanje i slanje predmeta u okviru razmjene praktičnih iskustava primjene odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka u pojedinim nacionalnim zakonodavstvima. Slijedom navedenog, Agencija je aktivno sudjelovala u oko 50 upita zaprimljenih putem IMI sustava, a u kojima je pružila iskustva primjene odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka u vlastitom zakonodavstvu.

c) Schengenska evaluacija zemalja članica vezano uz zaštitu osobnih podataka

Tijekom 2021. godine djelatnik Agencije je sudjelovao kao Member State Lead Expert u nadzoru implementacije Schengenske stečevine (Schengen acquis) vezane uz zaštitu osobnih podataka u Lihtenštajnu (08. – 11.3.2021.), Nizozemskoj (18.–23.04.2021.) i Grčkoj (18.10. – 22.10.2021.), pri čemu su, s obzirom na aktualnu pandemiju COVID-19 virusa, predmetne evaluacije Lihtenštajna i Nizozemske provedene putem video-konferencije, dok je Grčka dopustila provedbu nadzora u punom opsegu dolaskom evaluatora u zemlju.

Svi nadzori su uspješno provedeni prema prethodno planiranoj agendi u opsegu koji je bio moguć te je o tome sastavljen nacrt izvješća koji uključuje poglavlja: zakonodavstvo, nadzorno tijelo za zaštitu podataka, prava ispitanika, Vizni Informacijski sustav, Schengenski Informacijski Sustav, informiranost javnosti i međunarodna suradnja.

d) Europski nadzornik za zaštitu osobnih podataka

Agencija i u 2021. nastavlja suradnju s Europskim nadzornikom za zaštitu osobnih podataka i to kroz redovno praćenje rada ove institucije u pojedinačnim postupanjima te kroz praćenje svih izdanih mišljenja.

Nadzorno-koordinacijska skupina za Schengenski informacijski sustav II – SIS II SCG (Schengen Information System Supervision Coordination Group)

Tijekom 2021. godine predstavnik Agencije je sudjelovao na sastanku SIS II SCG (Schengen Information System Supervision Coordination Group) na kojem je bilo riječi o statističkim pokazateljima u sustavu SIS II, doradama zakonodavnog okvira vezanog uz SIS II i Schengenskog evaluacijskog mehanizma.

Predstavnik Agencije također je održao kratku prezentaciju o implementaciji SIS sustava u Republici Hrvatskoj, s naglaskom na aktivno sudjelovanje Agencije, kako u procesu donošenja zakonodavnih akata vezanih uz SIS, tako uz provedbu nadležnih nadzornih aktivnosti.

European Asylum Dactyloscopy Database (EURODAC)

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 34. i 35. sjednici nadzorno- koordinacijske skupine za EURODAC (Supervision Coordination Subgroup Eurodac).

Eurodac je sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja azila i ilegalnih imigranata koji se nalaze unutar EU. Cilj ovog sustava je zemljama EU olakšati utvrđivanje nadležnosti za provjeru zahtjeva za azil, pomoću provjere mjesta registracije tražitelja azila. Također, tijelima kaznenog progona pod strogim uvjetima omogućava se pristup sustavu EURODAC za potrebe istrage, otkrivanja ili sprečavanja terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

Predstavnik Agencije sudjelovao je na 34. (17. lipnja 2021.) i 35. (24. studenog 2021.) sjednici EURODAC SCG-a (Supervision Coordination Group) koje su obuhvatile, između ostalog, teme: - usvajanje programa rada, - usvajanje bilješke sa prethodne sjednice EURODAC SCG-a, - rasprava s Komisijom i eu-Lisa-om (predstavnicima istih) o novinama odnosnim na EURODAC te pregledu aktivnosti i statističkim pokazateljima rada sustava u proteklom periodu, - suradnja sa Agencijom EU-a za temeljna prava (FRA - EU Agency for Fundamental Rights) vezano uz novi alat informiranja ispitanika o njihovim pravima: finalizacija projekta i mogućnosti buduće suradnje, - rasprava o mogućem strukturiranom načinu izvještavanja o nacionalnim revizijama kao točki Programa rada Eurodac SCG 2019-2021, - rasprava o mogućoj novoj točki u Programa rada Eurodac SCG, - izvješćivanje članova skupine o eventualnim novostima iz područja djelovanja podskupine u njihovim državama.

Nadzorno-koordinacijska skupina za Vizni informacijski sustav VIS SCG (Visa Information System Supervision Coordination Group)

Tijekom 2021. godine predstavnik Agencije aktivno je bio prisutan na sastancima VIS SCG (Visa Information System Supervision Coordination Group), a između obrađenih tema bitno je istaknuti sljedeće:

Rasprava s Komisijom i eu-Lisom o prijedlozima izmjene Uredbe o VIS-u, kao što je snižavanje dobi za uzimanje otisaka prstiju za djecu podnositelje zahtjeva s 12 godina na 6 godina i pohranjivanje kopije putne isprave podnositelja zahtjeva u VIS radi podrške postupcima povratka.

Predstavnica eu-LISA's je predstavila Grupi nedavna događanja u vezi s operativnim statusom VIS-a; da se upotreba VIS-a povećava i da se problem s nestalim slikama lica smanjio na vrlo male brojke (ukupno nedostaje 261 slika). Korištenje otiska prsta na granicama kao prve linije identifikacije je do 42%. Globalna stopa provjere značajno raste, iako se zbog Covid-19 upravljanje aplikacijama ne primjenjuje tako dobro kako se očekivalo.

Izvješće Komisije o digitalnoj vizi

Predsjedavajući podskupine je podsjetio da je Komisija pokrenula inicijativu za digitalizaciju viznog procesa. Promjene koje se razmatraju uključuju uvođenje digitalne vize koja bi zamijenila papirnatu naljepnicu za vizu, koja je trenutno u upotrebi i omogućavanje onima koji planiraju putovati u EU da podnesu zahtjev za vizu u potpunosti online. Bezpapirna i beskontaktna procedura za izdavanje vize uštedjet će vrijeme i novac putnicima i konzulatima. Olakšat će proces podnošenja zahtjeva za državljane trećih zemalja kojima je potrebna viza za putovanje u EU. Predsjedavajući je također podsjetio da je Komisija u travnju 2021. godine kontaktirala VIS SCG i zatražila od članova da popune upitnik u kojem će se dati mišljenja o

pitanjima zaštite podataka, vezanih uz digitalizaciju viza na temelju pitanja navedenih u konzultacijski papir.

Zajednički plan inspekcije

Predsjedavajući je podsjetio da se VIS SCG u okviru Programa rada 2019. – 2021. dogovorio da raspravi o prirodi, opsegu i sadržaju zajedničkog okvira provedbe nadzora sigurnosti unutar Grupe, uzimajući u obzir relevantno iskustvo sa Schengenskim informacijskim sustavom i sustavom Eurodac u tom kontekstu. Ovaj zajednički okvir mogao bi uključivati, kao minimum, popis relevantnih pitanja na koja će se morati odgovoriti tijekom inspekcije, postupak za razmjenu relevantnih informacija i praćenje inspekcija i rokove koje treba poštivati.

Nadzorno - koordinacijska skupina Carinskog informacijskog sustava (Customs Information System Supervision Coordination (CIS SCG)) je tijekom 2021. raspravljala o sadržaju upitnika koji će se koristiti za trening osoblja nacionalnih tijela koje imaju pristup Carinskom informacijskom sustavu, kao i načina primjene rezultata, a u vezi zaštite osobnih podataka. Ujedno se raspravljalo o izvješću OLAF-a u svezi CIS Direktive 517/97 i potrebe evaluacije iste.

Odbor za suradnju Europol-a (Europol cooperation board (ECB)) je u 2021. razmatrao postupanje EDPS u odnosu na konzultacije s Europolom oko razvoja i korištenja modela strojnog učenja (ML) za operativnu analizu, za što je EDPS izdao i mišljenje u kojemu se sagledalo više aspekata. Kao prvo, pruža li Uredba o Europolu odgovarajuću pravnu osnovu za obradu operativnih podataka uključenih u skupove podataka koji se dijele u kontekstu JIT-a za obuku, testiranje i validaciju modela strojnog učenja te jesu li podaci uključeni u skupove podataka koji se dijele s EUROPOL-om u skladu s posebnim odredbama Uredbe o Europolu, kao što su, na primjer, odluke o otvaranju Projekta analize na kojem su podaci pohranjeni ili kategorije osobnih podataka i kategorije ispitanika čiji se podaci mogu prikupljati i obrađivati prema Dodatku II B Uredbe o Europolu. Razmatrale su se i smjernice koje je EDPS dao u vezi s DPIA-om, koju EUROPOL treba provesti za razvoj modela strojnog učenja kako bi se posebno uskladili s načelom nužnosti i proporcionalnosti, načelom minimiziranja podataka i načelom zadržavanja podataka.

e) Radna skupina za zaštitu podataka

Radna skupina za zaštitu podataka u okviru Vijeća Europske unije (bavi se provedbom zakonodavstva i politika o zaštiti osobnih podataka u području izvršavanja zakonodavstva) provela je niz sastanaka tijekom 2021. godine te je Agencija u svojstvu člana sudjelovala na svim sastancima. Radna skupina je ove godine fokus stavila na evaluaciju primjene Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, a koja je u hrvatsko zakonodavstvo preuzeta Zakonom o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka u svrhe sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija (Narodne novine, br. 68/18). Agencija je iznijela

svoja zapažanja i iskustva u primjeni navedene Direktive te će nastaviti pratiti razmjenu praktičnih iskustava ostalih država putem sastanaka navedene Radne skupine.

f) Odbor iz članka 93. Opće uredbe o zaštiti podataka

Čl. 93. Opće uredbe o zaštiti podataka propisano je kako Komisiji pomaže odbor, a navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. U 2021. godini Odbor je održao niz sastanaka na kojima su usvojene dvije odluke o primjerenosti.

Europska komisija je 28. lipnja 2021. usvojila dvije odluke o primjerenosti za Ujedinjeno Kraljevstvo – jednu prema Općoj uredbi o zaštiti podataka, a drugu sukladno Direktivi (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka. Osobni podaci se sada mogu slobodno prenositi iz Europske unije u Ujedinjeno Kraljevstvo. Odluke o primjerenosti također olakšavaju ispravnu provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji sklopljenom između Europske unije i Ujedinjenog Kraljevstva, koji predviđa razmjenu osobnih podataka, na primjer, za suradnju u slučajevima pravne prirode. Sustav zaštite podataka Ujedinjenog Kraljevstva i dalje se temelji na istim pravilima koja su bila primjenjiva dok je Ujedinjeno Kraljevstvo bilo država članica Europske unije. Ujedinjeno Kraljevstvo je u svoj pravni sustav nakon Brexita u potpunosti ugradilo načela, prava i obveze Opće uredbe za zaštitu podataka i Direktive 2016/680.

Europska komisija je 17.12.2021. godine usvojila odluku o primjerenosti za Južnu Koreju. Europska unija ima koristi od jake zaštite prema korejskom zakonu kada se podaci državljana EU prenose u Republiku Koreju, uključujući dodatne zaštitne mjere koje su dogovorene u sklopu dijaloga o adekvatnosti. Adekvatnost ima širok opseg primjene, pokrivajući i komercijalne subjekte i javni sektor, uz određene iznimke. Ne samo da podržava europske poslovne subjekte koji prenose osobne podatke u Republiku Koreju, kao dio njihovih komercijalnih operacija, već također olakšava regulatornu suradnju između europskih i korejskih javnih tijela.

g) Stručna skupina Komisije koja služi kao podrška primjeni Uredbe (EU) 2016/679 i prenošenju Direktive (EU) 2016/680

U 2021. godini održana su dva sastanka na temu:

- pravo na zaštitu osobnih podataka u korelaciji s drugim pravima, posebice pravom na slobodu izražavanja-komparativni prikaz i praksa u državama članicama EU te
- nadzor osobnih podataka na sudskoj razini te u drugim pravosudnim tijelima-komparativni prikaz i praksa u državama članicama EU.

6.2.2. SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE – Savjetodavni odbor Konvencije 108

Savjetodavni odbor Konvencije o zaštiti osoba glede automatske obrade osobnih podataka (u daljnjem tekstu "Konvencija 108"), uspostavljen je na temelju čl. 18. Konvencije 108.

Od 28. do 30. lipnja 2021. održan je 41. sastanak Savjetodavnog odbora Konvencije 108, na kojemu je Sekretarijat informirao prisutne o sljedećem: o potpisima i ratifikacijama Protokola o izmjenama i dopunama Konvencije 108, o dokumentima koji se odnose na evaluacijski i prateći mehanizam prema Konvenciji 108+, o ubrzanom postupku kojim je Odbor usvojio svoje mišljenje, o Nacrtu drugog dodatnog protokola (verzija 2) uz Konvenciju o kibernetičkom kriminalu o poboljšanoj suradnji i otkrivanju elektroničkih dokaza, o nacrtu „Smjernica o digitalnom identitetu i zaštiti podataka“, o nacrtu „Smjernica o zaštiti pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka od strane i za političke kampanje“, o implikacijama mehanizama za međudržavnu razmjenu podataka za sprječavanje pranja novca/financiranja terorizma i porezne svrhe na zaštitu podataka, o „Programu rada 2022.-2025.

Od 17. do 19. studenog 2021. održan je 42. sastanak Savjetodavnog odbora Konvencije 108. Na navedenom sastanku predstavljeno je i raspravljano o mehanizmu evaluacije i revizije prema Konvenciji 108+, digitalnom identitetu, obradi osobnih podataka od strane i za političke kampanje, međudržavnoj razmjeni podataka za sprječavanje pranja novca/suzbijanje financiranja terorizma i porezne svrhe, o potrebi za Smjernicama o članku 11. modernizirane Konvencije 108, o ugovornim klauzulama u kontekstu prekograničnih tokova podataka, o suradnji s drugim tijelima i subjektima Vijeća Europe te o glavnim razvojem i aktivnostima u području zaštite podataka.

6.3. Prijenosi osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije

Svaki prijenos osobnih podataka koji se obrađuju ili su namijenjeni za obradu nakon prijensa u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju odvija se jedino ako, u skladu s drugim odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, voditelj obrade i izvršitelj obrade djeluju u skladu s uvjetima iz ovog poglavlja (poglavlje V. „Prijenosi osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama) koji vrijede i za daljnje prijense osobnih podataka iz treće zemlje ili međunarodne organizacije u još jednu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju. Sve odredbe iz ovog poglavlja (poglavlje V.) primjenjuju se kako bi se osiguralo da se ne ugrozi razina zaštite pojedinaca zajamčena Uredbom.

U svakom slučaju, prijensi u treće zemlje i međunarodne organizacije mogu se obavljati samo uz puno poštovanje Uredbe. Prijenos bi se trebao obavljati isključivo ako, u skladu s drugim odredbama Uredbe, voditelj obrade ili izvršitelj obrade ispunjavaju uvjete utvrđene u odredbama Uredbe vezanim za prijenos osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

Ako nije donesena odluka o primjerenosti, voditelj obrade ili izvršitelj obrade mogu prenijeti osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji samo ako je voditelj obrade predvidio odgovarajuće zaštitne mjere i pod uvjetom da su ispitanicima na raspolaganju provediva prava i učinkoviti pravni lijekovi.

Odgovarajuće zaštitne mjere, bez potrebe za ikakvim posebnim ovlaštenjem nadzornog tijela, mogu pružati:

- (a) pravno obvezujući i provedivi instrument između tijela javne vlasti ili javnih tijela;
- (b) obvezujuća korporativna pravila;
- (c) standardne klauzule o zaštiti podataka koje donosi Komisija u skladu s postupkom ispitivanja;
- (d) standardne klauzule o zaštiti podataka koje donosi nadzorno tijelo i koje Komisija odobrava u skladu s postupkom ispitivanja;
- (e) odobreni kodeks ponašanja zajedno s obvezujućim i provedivim obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u trećoj zemlji za primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, među ostalim u pogledu prava ispitanika; ili
- (f) odobreni mehanizam certificiranja zajedno s obvezujućim i provedivim obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u trećoj zemlji za primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera, između ostalog u pogledu prava ispitanika.

Pod uvjetom da to odobri nadležno nadzorno tijelo, odgovarajuće zaštitne mjere konkretno mogu pružiti i ugovorne klauzule između voditelja obrade ili izvršitelja obrade i voditelja obrade, izvršitelja obrade ili primatelja osobnih podataka u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji ili odredbe koje treba unijeti u administrativne dogovore između tijela javne vlasti ili javnih tijela i koja sadrže provediva i djelotvorna prava ispitanika.

Nadalje, Opća uredba o zaštiti podataka propisuje i odstupanja za posebne situacije koja omogućavaju prijenos osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije, unatoč činjenici da ne postoji odluka o primjerenosti ili odgovarajuće zaštitne mjere.

U slučaju kada se prijenos ne može temeljiti niti na odluci Komisije o primjerenosti zaštite, niti na odgovarajućim zaštitnim mjerama niti na odstupanjima za posebne situacije, prijenos u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju može se ostvariti samo ako se prijenos ne ponavlja, ako se odnosi samo na ograničen broj ispitanika, nužan je za potrebe uvjerljivih, legitimnih interesa voditelja obrade koji nisu podređeni interesima ili pravima i slobodama ispitanika, a voditelj obrade je procijenio sve okolnosti prijena podataka te je na temelju navedene procjene predvidio odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite osobnih podataka. Voditelj obrade mora obavijestiti nadležno nadzorno tijelo o tom prijenu.

Agencija je u 2021. godini zaprimila i odgovorila na ukupno 7 zahtjeva za davanje stručnih mišljenja o iznošenju podataka u inozemstvo, dok je u 2020. godini zaprimila i odgovorila na ukupno 20 takvih upita.

Razlog smanjenja broja zatraženih mišljenja glede prijenosa osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije Agencija vidi u činjenici proaktivne objave relevantnih mišljenja na svojim mrežnim stranicama.

Osim toga, tijekom 2021. godine Europski odbor za zaštitu podataka se nastavio intenzivno baviti međunarodnim transferima te je u okviru navedene tematike usvojio sljedeće dokumente:

- Smjernice 05/2021 o odnosu članka 3. i Poglavlja V Opće uredbe o zaštiti podataka (18.11.2021.);
- Smjernice 04/2021 o kodeksima ponašanja kao instrumentu za prijenos (7.7.2021.);
- Preporuke 01/2020 o mjerama koje dopunjuju instrumente za prijenos kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji (18.6.2021.);
- Izjavu 04/2021 o međunarodnim ugovorima koji uključuju prijenose (13.4.2021.);
- Preporuke 01/2021 o kriterijima primjerenosti u skladu s Direktivom o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva (2.2.2021.).

Nadalje, izostanak traženja odobrenja Agencije za iznošenje osobnih podataka u treće zemlje ili međunarodne organizacije nalazimo u činjenici da se najveći broj prijenosa odvija temeljem standardnih ugovornih klauzula koje donosi Komisija u skladu s postupkom ispitivanja, a za koje prijenose, nakon početka primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, više ne treba odobrenje nadležnog nadzornog tijela.

Nastavno na navedeno, Komisija je 4. lipnja 2021. godine donijela Provedbenu odluku (EU) 2021/914 o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka u treće zemlje u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Sukladno njenom čl. 4., tom Odlukom se stavljaju izvan snage „stare standardne ugovorne klauzule“ utvrđene Odlukom 2001/497/EZ i Odlukom 2020/87/EU.

Kada je riječ o obvezujućim korporativnim pravilima, Agencija je tijekom 2021. godine radila na 46 predmeta vezanih za odobravanje obvezujućih korporativnih pravila. U navedenim predmetima Agencija je davala mišljenja na odluke o vodećim nadzornim tijelima te primjedbe na nacрте obvezujućih korporativnih pravila koja su podnositelji zahtjeva podnijeli drugim nadzornim tijelima kao vodećima, a sve sukladno mehanizmu konzistentnosti iz čl.63. Opće uredbe o zaštiti podataka te sukladno Radnom dokumentu Radne skupine iz čl. 29. o postupku suradnje za odobravanje obvezujućih korporativnih pravila za voditelje i izvršitelje obrade sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka (WP263 rev .01) koji je Europski odbor za zaštitu podataka podržao na svojoj prvoj plenarnoj sjednici dana 25. svibnja 2018. godine.

6.4. Postupci vezano uz prethodno savjetovanje, kodekse ponašanja i certificiranje

Broj provedenih prethodnih savjetovanja sukladno članku 36. Opće uredbe o zaštiti podataka	0
Broj postupanja u vezi s kodeksom ponašanja i certificiranjem sukladno člancima 40. - 43. Opće uredbe o zaštiti podataka	0
Broj odobrenih ugovornih klauzula i odredaba administrativnih dogovora sukladno članku 46. stavku 3. Opće uredbe o zaštiti podataka	0

Nastavno na čl. 17. stavak 1. toč. 4., 5. i 6. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, br. 42/18) Agencija ističe kako ili nije zaprimila zahtjeve ili zaprimljeni zahtjevi nisu zadovoljavali procesne pretpostavke za provođenje postupka.

6.5. EU i međunarodni projekti

Agencija je prepoznala važnost sudjelovanja i provođenja EU i međunarodnih projekata, s obzirom na to da isti predstavljaju smislenu platformu za približavanje i provođenje ideja u stvarnost te, osobito u okviru svoje savjetodavne uloge, Agencija aktivno nastoji kroz projekte približiti materiju i educirati ciljane skupine o primjeni propisa o zaštiti osobnih podataka u svrhu poboljšanja i olakšavanja praktičnog djelovanja svih dionika koji se susreću sa navedenom tematikom. U 2021. godini, u okviru projekata i dalje je bio naglasak na edukaciji malih i srednjih poduzetnika, obzirom na to da je potreba za istim primijećena kroz pristigle upite.

6.5.1. Projekt ARC-AWARENESS RAISING CAMPAING FOR SMEs Kampanja podizanja svijesti o zaštiti podataka za male i srednje poduzetnike

Projekt je sufinanciran iz programa Europske unije „PRAVA, JEDNAKOST I GRAĐANSTVO 2014-2019“, REC-RDAT-TRAI-AG-2019 te je predviđeno trajanje projekta 24 mjeseca, od 3. mjeseca 2020. do 3. mjeseca 2022. Cjelokupna vrijednost projekta iznosi 401. 389,10 EUR. Koordinator projekta je Agencija za zaštitu osobnih podataka dok su partneri Data Protection Commission Ireland i Vrije University Bruxelles.

ARC je transnacionalni projekt koji ima za cilj pružiti podršku mikro, malim i srednjim poduzetnicima prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka kroz provedbu različitih projektnih aktivnosti, kao što su održavanje savjetodavnih aktivnosti i izrada edukativnih materijala prilagođenih specifičnim potrebama srednjih i malih poduzetnika.

Tijekom svog rada, Agencija je uočila snažnu potrebu za edukacijom iz područja zaštite osobnih podataka među mikro, malim i srednjim poduzetnicima. Većina velikih poduzeća ima dovoljno financijskih i ljudskih resursa potrebnih za usklađivanje s novim propisima o zaštiti podataka, dok se mnoga mala poduzeća zbog nedostatka istih i dalje suočavaju s brojnim nedoumicama prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Uzimajući u obzir da uspješna implementacija Opće uredbe o zaštiti podataka ovisi o dobroj informiranosti svih dionika na koje se propisi o zaštiti podataka odnose, Agencija za zaštitu osobnih podataka je u 2019. godini aplicirala na projektni natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Europske komisije pod nazivom „Prava, jednakost i građanstvo“. Početkom 2020. godine Europska komisija je odobrila provedbu projekta i dodjelu bespovratnih sredstava koja su usmjerena na edukaciju mikro, malih i srednjih poduzetnika.

Ključne aktivnosti ovog projekta su:

- provedba ankete među mikro, malim i srednjim poduzetnicima u svrhu identificiranja i analize njihovih potreba te sukladno tome izrada edukacijskih i promotivnih materijala
- edukacije i radionice namijenjene mikro, malim i srednjim poduzetnicima u Hrvatskoj i Irskoj
- izrada vodiča i smjernica za usklađivanje s Općom uredbom o zaštiti podataka
- organizacija dvije međunarodne konferencije s ciljem širenja znanja o Općoj uredbi o zaštiti podataka i prezentiranja rezultata projekta cjelokupnoj javnosti
- digitalna medijska kampanja
- izrada animiranog promotivnog spota
- izrada web stranice s interaktivnim materijalima i alatima za pomoć prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka.

U 2021. godini, Agencija je u sklopu projekta organizirala 16 edukacija za više od 1200 mikro, malih i srednjih poduzetnika. Također, Agencija je u suradnji s Irskom komisijom za zaštitu podataka, izradila čitav niz edukativnih materijala dostupnih na web stranici ARC projekta <https://arc-rec-project.eu/edukativni-materijali/> te provela istraživanje o razini svijesti o zaštiti podataka i potrebama mikro, malih i srednjih poduzetnika vezano za usklađivanje s Općom uredbom o zaštiti podataka. U organizaciji projektnih aktivnosti i diseminaciji projektnih rezultata kod mikro, malih srednjih poduzetnika i obrtnika, Agenciji za zaštitu osobnih podataka potporu pruža Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca i Hrvatska obrtnička komora.

Ističemo da Agencija, ovaj projekt od velikog značaja, provodi u svojstvu koordinatora, dok Data Protection Commission, Irsko nadzorno tijelo za zaštitu podataka i Sveučilište Vrije iz Brisela sudjeluju u svojstvu partnera. Suradnja između dva nadzorna tijela i partnera iz akademskog sektora omogućit će razmjenu znanja i iskustava među tijelima za zaštitu podataka i akademskom zajednicom, a ujedno i veću vidljivost te transnacionalnu dimenziju projektnih rezultata.

6.5.2. Projekt TWINNING - "Pružanje potpore u implementaciji moderniziranog zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka u Sjevernoj Makedoniji"

Twinning projekt pod nazivom "Pružanje potpore u implementaciji moderniziranog zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka" vrijedan 700.000 eura, Agencija za zaštitu osobnih podataka provodi od 1. lipnja 2021. u suradnji s partnerima iz Njemačke zaklade za međunarodnu suradnju (German Foundation for International Legal Cooperation – IRZ) i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (SAFU). Cilj je unaprijediti rad Agencije za zaštitu osobnih podataka te poboljšati zaštitu temeljnih prava i nacionalni sustav zaštite osobnih podataka u Republici Sjevernoj Makedoniji u skladu sa standardima pravne stečevine Europske unije.

Agencija za zaštitu osobnih podataka Sjeverne Makedonije, Agencija za zaštitu osobnih podataka Republike Hrvatske i Njemačka zaklada za međunarodnu pravnu suradnju (IRZ) u Skoplju, 30. rujna 2021. organizirali su kick-off sastanak na kojem je predstavljen Twinning projekt „Pružanje potpore u implementaciji moderniziranog zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka“.

Tijekom 2021. godine, stručnjaci Agencije za zaštitu osobnih podataka proveli su 11 ekspertnih misija u Sjevernoj Makedoniji, a pritom su izradili čitav niz edukativnih materijala, smjernica i internih akata za implementaciju Zakona o zaštiti osobnih podataka. Projektne aktivnosti AZOP-ovih stručnjaka nastavit će se u 2022. godini.

6.5.3. Projekt PRO-RES

U 2021. godini Agencija za zaštitu osobnih podataka surađivala je s Hrvatskim katoličkim sveučilištem u provedbi EU projekta PRO-RES, financiranog iz EU programa Horizon 2020, a koji za cilj ima poticati donositelje odluka, kreatore politika i njihove savjetnike da prije donošenja svojih odluka istraže znanstveno utemeljene dokaze dobivene istraživanjima provedenim na etičan i čestit način.

U okviru PRO-RES projekta, Agencija za zaštitu osobnih podataka i Hrvatsko katoličko sveučilište proveli su dva istraživanja. U središtu prvog istraživanja je obrada i zaštita osobnih podataka u znanstvenim istraživanjima, dok se drugo istraživanje bavilo ulogom službenika za zaštitu podataka s fokusom na znanstveno istraživačke institucije, njihovo opterećenje, dojmove, razumijevanje njihove uloge, nivo edukacije te općenitu motiviranost za obavljanje poslova i zadataka iz područja zaštite osobnih podataka. Naime, zaštita osobnih podataka jedno je od središnjih pitanja znanstveno-istraživačke etike te jedno od temeljnih ljudskih prava. Kao takvo, usko je povezano s autonomijom i ljudskim dostojanstvom koje svi istraživači moraju poštivati.

Agencija je u sklopu PRO-RES projekta provela anketu kako bi se utvrdila uloga službenika za zaštitu podataka s fokusom na znanstveno-istraživačke institucije, njihovo opterećenje,

razumijevanje njihove uloge, razinu znanja te općenitu motiviranost za obavljanje poslova i zadataka iz područja zaštite osobnih podataka. Istraživanje je ukazalo na nisku razinu svijesti službenika za zaštitu podataka o vlastitim dužnostima i zadaćama koje bi trebali obavljati, zatim na nedovoljnu komunikaciju između službenika za zaštitu podataka i etičkih povjerenstava znanstvenih i istraživačkih institucija, a ujedno i na nužnost kontinuirane edukacije službenika za zaštitu podataka.

6.6. Komunikacijske aktivnosti

6.6.1. Edukacijske aktivnosti

Kampanja za službenike za zaštitu podataka

Agencija za zaštitu osobnih podataka je tijekom cijele 2021. godine kontinuirano provodila online edukacije za službenike za zaštitu podataka u privatnom i javnom sektoru. Tijekom godine provedena je 21 edukacija za 2.173 službenika za zaštitu podataka.

Edukacije za službenike u privatnom sektoru Agencija je organizirala u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, a radionice za službenike u javnom sektoru samostalno.

U području zaštite osobnih podataka, upravo službenik ima ključnu ulogu, a iskustva iz prakse na lokalnoj, ali i EU razini, pokazuju da su službenici vrlo često nedovoljno educirani i nekvalificirani za izvršavanje svojih zadaća.

Uzimajući u obzir bitnu ulogu i brojne zadaće koje službenicima nameće Opća uredba o zaštiti podataka, Agencija je prepoznala potrebu za provođenjem ciljanih edukacija, koje uključuju specijalizirana znanja i vještine iz prava i prakse zaštite osobnih podataka i informacijske sigurnosti. Predmetna kampanja ima za cilj ojačati ulogu službenika za zaštitu podataka te dati konačne odgovore i rješenja ovoj ciljanoj skupini o tome kako da na adekvatan način usklade poslovanje svojih organizacija s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Državna škola za javnu upravu

U suradnji s Državnom školom za javnu upravu u 2021. godini nastavljena je uspješna suradnja u obliku edukacija o primjeni Opće uredbе o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka za državne dužnosnike, državne službenike, javne službenike i zaposlenike u pravnim osobama s javnim ovlastima, izabrane dužnosnike i službenike u tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Od početka primjene Opće uredbе o zaštiti podataka, Agencija zaprima povećani broj upita iz javnog sektora o primjeni odredbi Opće uredbе o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka te se, uzimajući u obzir upite koji pristižu, u okviru kontinuiranih edukacija naglasak stavlja na pojedine dijelove Opće uredbе o zaštiti podataka poput zadaća

službenika za zaštitu podataka, pregled pravnih temelja za zakonitost obrade osobnih podataka, primjena i uvjeti privole kao jednog od pravnih temelja, obrada posebnih kategorija podataka, tehničke i organizacijske mjere kojima se osigurava da integriranim načinom budu obrađeni samo osobni podaci koji su nužni za svaku posebnu svrhu obrade, uloge voditelja i izvršitelja obrade, pravna sredstva, odgovornost i sankcije.

Provedba edukacija ima za cilj podizanje razine znanja i kompetencija sudionika u okviru prava i obveza koje proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka te Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. U 2021. godini, sukladno epidemiološkim mjerama, provedeno je ukupno 5 edukacija.

Educiranje djece i mladih

U cilju edukacije djece i mladih, a kako bi što ranije stekli navike samozaštitnog ponašanja, Agencija je održala 22 edukativne radionice o važnosti zaštite osobnih podataka prilikom korištenja interneta i modernih tehnologija djece, za učenike od 3. do 8. razreda I. Osnovne škole Dugave. Planirano je kontinuirano održavanje radionica za osnovne škole u školskoj godini 2021./2022., ali uslijed pogoršanja epidemiološke situacije vezano za COVID-19 radionice se nisu mogle održavati te će se nastaviti čim se ista popravi.

Davanje savjeta i odgovora na upite putem info telefona

Agencija svakodnevno u svojem radu komunicira s građanima u svrhu davanja pravnih savjeta i telefonskim putem (pružanje pomoći građanima putem info telefona). Tako je u ovom izvještajnom razdoblju odgovoreno na više od 3000 telefonskih upita, od čega se najveći broj upita odnosio na primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka osobito na obveze voditelja i izvršitelja obrade, upiti vezani uz prava ispitanika (pristup, brisanje) uz osobiti naglasak na veliki broj upita vezano za obradu osobnih podataka o zdravlju uslijed pandemije COVID-19.

6.6.2. Promotivne aktivnosti

Hibridna konferencija „Digitalna transformacija i zaštita podataka u doba globalne pandemije“

Kao i svake godine, Agencija je prigodno obilježila 28. siječnja - Europski dan zaštite podataka i to hibridnom konferencijom na aktualnu temu „Digitalna transformacija i zaštita podataka u doba globalne pandemije“ u organizaciji s Hrvatskom gospodarskom komoru. U fokusu konferencije bili su mikro, mali i srednji poduzetnici koji su tijekom COVID-19 pandemije postali najugroženiji dio gospodarskog sustava u Hrvatskoj, a okupila je mnogobrojne dužnosnike te inozemne i domaće stručnjake u području zaštite podataka, među kojima je i Europski nadzornik za zaštitu podataka Wojciech Wiewiórowski.

U okviru konferencije organizirana je i panel diskusija pod nazivom “Nakon Covida-19: trenutno stanje i budući razvoj” na kojoj su istaknuti stručnjaci iz područja zaštite podataka i informacijske sigurnosti diskutirali o najaktualnijim temama iz područja zaštite podataka. Svi

zainteresirani konferenciju su mogli besplatno pratiti i online, a ista je bila i medijski popraćena. Snimku konferencije moguće je pogledati na [Youtube-u](#).

Više o konferenciji: <https://azop.hr/europski-dan-zastite-osobnih-podataka-azop-organizrao-medunarodnu-online-konferenciju-i-okupio-brojne-strucnjake/>

Slika 1. hibridna konferencija „Digitalna transformacija i zaštita podataka u doba globalne pandemije“, hotel Westin, Zagreb

Međunarodna konferencija „3 godine primjene GDPR-a: iskustva i izazovi europskih malih i srednjih poduzetnika u usklađivanju s Općom uredbom o zaštiti podataka“

Konferencija koja je održana 25. svibnja 2021., na treću godinu pune primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, organizirana je u svrhu prezentiranja projektnih rezultata projekta ARC, financiranog iz programa Europske unije „Prava, jednakost i građanstvo“, a sve s ciljem podizanja razine svijesti kod mikro, malih i srednjih poduzetnika o važnosti zaštite osobnih podataka. Konferencija je bila namijenjena prvenstveno poduzetnicima i njihovim iskustvima u usklađivanju s GDPR-om tijekom tri godine otkad je GDPR u punoj primjeni, ali je okupila i mnogobrojne inozemne i domaće stručnjake iz području zaštite podataka, informacijske sigurnosti i IT sektora.

U sklopu konferencije održane su dvije panel rasprave; na prvom panelu The Impact of the GDPR Across the Industries: State of Play and Future Developments, panelisti su diskutirali o pitanjima relevantnima za europske male i srednje poduzetnike, dok "Kako je GDPR utjecao na male i srednje poduzetnike" bila tema drugog panela.

Više o konferenciji: [https://azop.hr/predstavljanje-projektnih-rezultata-projekta-arc-odrzana-medunarodna-konferencija-za-male-i-srednje-poduzetnike/](https://azop.hr/predstavljanje-projektних-rezultata-projekta-arc-odrzana-medunarodna-konferencija-za-male-i-srednje-poduzetnike/)

Službenici Agencije za zaštitu osobnih podataka, redovito se i kao gosti odazivaju na konferencije, javne tribine i panele gdje informiraju zainteresiranu javnost o pravima i obvezama koje propisuje Opća uredba o zaštiti podataka. Neka od značajnijih sudjelovanja su:

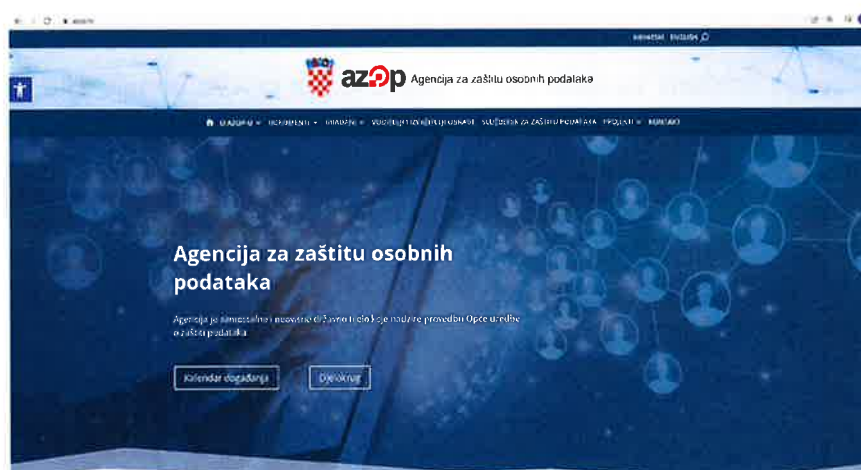
„Dan sigurnijeg interneta“, „Svjetski dan prava potrošača“, „Međunarodni skup za informacijsku, komunikacijsku i elektroničku tehnologiju“, javna tribina pod nazivom „Privatnost u digitalno doba“, webinar “Promjena paradigme u prodajno marketinškim aktivnostima tvrtki: jeste li spremni?”, ali i predavanja za studente Ekonomskog fakulteta Zagreb i Pravnog fakulteta Osijek, samo su neke od aktivnosti na kojima su tijekom 2021. sudjelovali službenici Agencije.

6.6.3. Ostale komunikacijske aktivnosti

Jedan od ključnih komunikacijskih ciljeva je podizanje razine opće svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka kako kod fizičkih, tako i kod pravnih osoba. Stoga Agencija za zaštitu osobnih podataka putem priopćenja, davanjem odgovora na medijske upite, kao i davanjem medijskih izjava, objavljivanjem mišljenja, rješenja i preporuka na službenim internetskim stranicama kontinuirano informira javnost o svim pitanjima zaštite osobnih podataka i primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka, ali i o aktivnostima koje provodi.

Novodizajnirana internetska stranica Agencije

Agencija za zaštitu osobnih podataka početkom 2021. godine predstavila je novodizajniranu službenu internetsku stranicu (www.azop.hr). Uz moderan i pregledan dizajn, stranica je prilagođena svim uređajima kako bi korisnik što lakše pristupio sadržaju i traženim informacijama. Isto tako, Agencija je internetsku stranicu prilagodila s Direktivom (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (OJ L 327/1, 2. prosinca 2016), odnosno ista je digitalno pristupačna svim korisnicima, posebno osobama s različitim oblicima invaliditeta te starijim osobama. Nova internetska stranica omogućila je korisnicima i lakše podnošenje Zahtjeva za utvrđivanje povrede prava. Na linku <https://azop.hr/zahtjev-za-utvrdivanje-povrede-prava/> građani mogu direktno ispuniti online obrazac te Agenciji podnijeti Zahtjev bez slanja dokumentacije poštom ili emailom. Web stranica se redovito ažurira te nadopunjuje s novim sadržajem.

Slika 2. službena internetska stranica Agencije

Agencija na društvenim mrežama

Agencija je prisutna i na društvenim mrežama *LinkedIn*, *Twitter* i *YouTube*. Zahvaljujući proaktivnoj komunikaciji na *LinkedInu*, gdje Agencija broji više od tisuću pratitelja, značajnije se približila javnosti gdje u svakodnevnim objavama informira javnost kroz kratke i konkretne objave te na taj način dugoročno utječe na svijest o zaštiti osobnih podataka kod građana.

Slika 3. profil Agencije na *LinkedIn*-u

Mobilna aplikacija

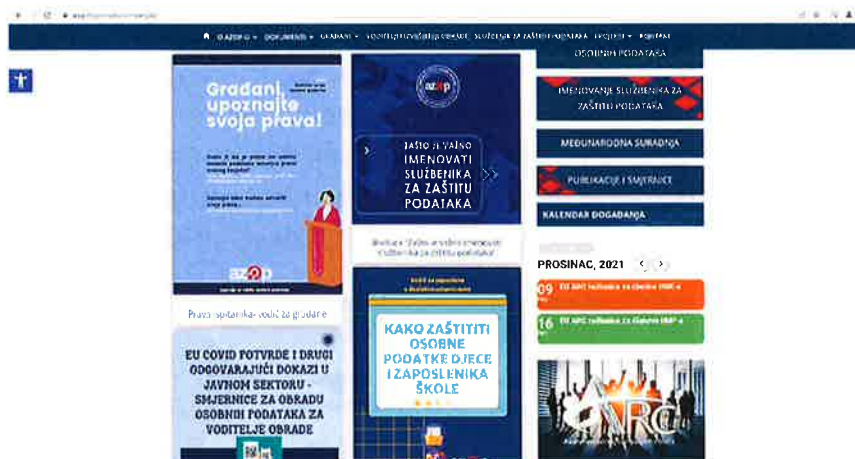
S ciljem upoznavanja građana s njihovim pravima iz Opće uredbe o zaštiti podataka te pružanja potpore voditeljima i izvršiteljima obrade prilikom usklađivanja s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, Agencija je u 2021. godini izradila mobilnu aplikaciju GDPR Hrvatska, koja je dostupna za Android i iOS uređaje te se može preuzeti besplatno u trgovini Google Play i App Store.

Slika 4. Mobilna aplikacija „GDPR Hrvatska“

Promotivni materijali

Jedna od komunikacijskih aktivnosti Agencije je i izrada jednostavnih edukativnih materijala, odnosno brošura, infografika i letaka namijenjenih građanima te voditeljima obrade i izvršiteljima obrade. Cilj je na što jednostavniji način ciljanu skupinu informirati o njihovim pravima, obvezama, ali i aktualnim temama. Tako je, primjerice, u 2021. godini izrađena brošura o pravima građana koja im jamči Opća uredba o zaštiti podataka, infografika o korištenju EU COVID potvrda u javnom i privatnom sektoru, odnosno izrađeni su edukativni materijali koji će olakšati razumijevanje prava i obveza sukladno odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka. Sve edukativne materijale moguće je pronaći na [službenim internetskim stranicama](#).

Slika 5. službena internetska stranica – promotivni materijali

Agencija u medijima

Što se tiče medija, u 2021. godini Agencija za zaštitu osobnih podataka spomenuta je više od 900 puta, od toga najviše na webu – 751 put. U navedenom periodu dominirale su sljedeće teme:

- obrada osobnih podataka u kontekstu pandemije koronavirusa – traženje potvrde o cijepljenju radnika od strane poslodavac;
- uvođenje EU digitalne COVID potvrde;
- izricanje upravne novčane kazne izvršitelju obrade od strane AZOP-a zbog nepoduzimanja tehničkih i organizacijskih mjera;
- nadzor Agencije nad Ministarstvom zdravstva, kao voditeljem obrade platforme cijepise.hr;
- nadzor Agencije u odnosu na obradu osobnih podataka unutar referendumske inicijative: „Zaštitimo hrvatsku kunu“

Od 1.siječnja do 31. prosinca 2021. godine, kako je prikazano u tablici, odgovoreno je na 67 novinarskih upita te baš kao i u prethodnoj godini, najviše upita odnosilo se na obradu osobnih podataka u kontekstu pandemije koronavirusa.

Usporedba broja medijskih upita u 2020. i 2021. godini

Godina	Ukupan broj medijskih upita	Tiskani mediji/portali	Televizija	Radio
2020.	67	44	19	4
2021.	66	41	21	4

Na službenim internetskim stranicama objavljeno je 42 priopćenja vezanih uz aktualnosti i aktivnosti Agencije koje su prenosili i mediji, organizirana su gostovanja i intervjui u elektroničkim i tiskanim medijima, a sve kako bi korisne informacije došle do što većeg broja građana.

Agencija pravodobno i kontinuirano komunicira prema svim kategorijama javnostima kako bi postigla svoj komunikacijski cilj – podizanje razine svijesti građana o zaštiti osobnih podataka i pravima koja su im zajamčena Uredbom, kao i populariziranje područje zaštite osobnih podataka.

7. Ustroj i proračun

7.1. Organizacijska struktura

Agencija za zaštitu osobnih podataka je samostalno i neovisno, državno tijelo sa savjetodavnim, korektivnim, nadzornim i istražnim ovlastima koja za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru.

Radom Agencije upravlja ravnatelj, koji ima svog zamjenika. Agencija ima stručnu službu, u kojoj su ustrojene Služba za zaštitu osobnih podataka, Služba za nadzor i središnji registar, Služba za međunarodnu suradnju, EU i pravne poslove te Samostalni odjel za financijsko-planske, računovodstvene poslove, poslove riznice i zajedničke poslove. Sukladno čl. 10 st. 2. Zakona provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka na zaposlene u Agenciji primjenjuju se odredbe Zakon o državnim službenicima.

U 2021. godini točnije 1.6.2021. godine u Narodnim novinama broj 61/2021 objavljen je Pravilnik o radu Agencije kojim se uređuje način rada, način planiranja i obavljanja poslova, unutarnje ustrojstvo te druga pitanja vezana uz obavljanje poslova Agencije.

Na dan 31.12.2021. godine u Agenciji su zaposlene 34 osobe od toga njih 32 su državni službenici, a 2 osobe su državni dužnosnici. U odnosu na podjelu djelatnika prema spolu, veći je broj žena nego muškaraca (23 žene i 11 muškaraca). Prosječni ukupni radni staž zaposlenika je 15,3 godina, dok je prosječni staž rada 7,5 godina. Prosječna starost službenika je 40,7 godina.

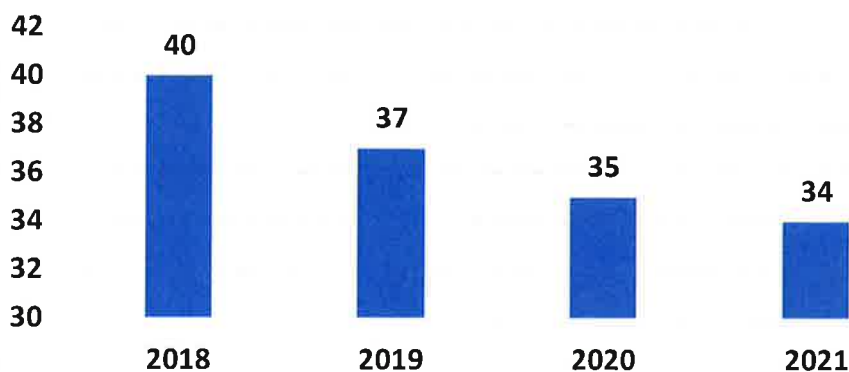
Struktura broja zaposlenih u Agenciji prema stručnoj spremi u 2021. godini

Ukupan broj zaposlenih	Dužnosnik	SSS	VŠS/bacc.	VSS/mag.			UNIV.SPEC	
				Tehničke znanosti (inform. i dr.)	Društvene znanosti		Društvene znanosti	
					pravo	ostalo	pravo	ostalo
34	2	4	1	5	14	6	1	1

U odnosu na stručnu spremu i stupanj obrazovanja prevladava visoka stručna sprema i pravna struka (14 zaposlenika).

U ovom izvještajnom razdoblju, kao i u prošlom, Agencija ima manje zaposlenih u odnosu na prethodne dvije godine (2020. - 35, 2019. – 37 zaposlenika i 2018. - 40). Jednoj zaposlenici je 2021. godine prestao radni odnos umirovljenjem, dok je drugoj prestao radni odnos istekom ugovora o radu na određeno vrijeme.

Broj zaposlenika Agencije po godinama

Obzirom na broj i kompleksnost predmeta Agencije, zaposlenici/službenici su svakodnevno opterećeni velikim brojem predmeta različitih tematika/područja, što u konačnici rezultira nemogućnošću rješavanja svih od ukupno zaprimljenih predmeta u propisanim rokovima.

Agencija kao i sva nadzorna tijela država članica Europske unije suočena su s novim, proširenim opsegom poslova, zadaća, ovlasti i nadležnosti, direktno povezana s širom/općom primjenom zakonodavnog okvira i ukupnog koncepta zaštite osobnih podataka na prostoru Europske unije. U odnosu na period prije 2018., od obvezujuće primjene Opće uredbe o zaštiti podataka bilježi se veliko radno opterećenje u stalnom porastu (kako u prethodnoj godini, tako i u 2021. godini).

7.2. Proračun

U državnom proračunu osigurana su sredstva u iznosu 9.595.362,00 kn. Na Izvoru 11 koji uključuje financiranje aktivnosti na stavkama A765000 Administracija i upravljanje u iznosu 8.893.875,00 kn i K765001 Opremanje Agencije u iznosu 235.296,00 kn. Na izvoru 51 planirana su sredstva na A765005- Europska inovativna otvorena platforma za elektroničku mrežu i održivo pružanje obrazovanja usmjerenog na odrasle u privatnosti i zaštitu podataka u iznosu 19.044,00 kn, A765006 Edukacija Nacionalnih tijela i službenika za zaštitu osobnih podataka u iznosu 22.042,00 kn i A765007 ARC- Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednja i mala poduzeća u iznosu 250.474,00 kn. Na izvoru 31, A765000 Administracija i upravljanje u iznosu 132.775,00 kn. Neutrošena sredstva po izvoru 31 i 51 prenesena su u 2022. u iznosu 129.648,93 kn.

Aktivnost A765000, Izvor 11-Administracija i upravljanje

Najveći dio rashoda odnosi se na rashode za zaposlene, a to su plaće, ostali rashodi za zaposlene, doprinosi na plaće i naknade za prijevoz te službena putovanja. Ostatak se odnosi na rashode za materijal i energiju te rashode za usluge poput usluga telefona, pošte i prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe i informiranja. Najveći dio odnosi se na zakupnine i najamnine koje se sastoje od zakupnina i najamnina za građevinske objekte

(Agencija za zaštitu osobnih podataka preselila se u nove prostore s 01.12.2019.), zakupnina i najamnina za opremu, licenci te ostalih najamnina i zakupnina, zatim na troškove osiguranja službenih automobila, troškovi sudskih postupaka te školarine za diplomski studij.

Aktivnost K765001, Izvor 11- Opremanje Agencije

Rashodi se odnose na nabavku trajnih licenci, prijenosnih računala, multifunkcijskog printera, uništavače papira, projektor i mobilnih aparata.

Aktivnost A765000, Izvor 31- Administracija i upravljanje.

Twinning projekt „*Support to the implementation of the modernised data protection legal framework*“, Twinning broj: MK 18 IPA JH 01 20 između Delegacije Europske Unije u Sjevernoj Makedoniji s jedne strane i Agencije za zaštitu osobnih podataka s druge strane. Twinning ugovorom Agencija je određena kao vodeći partner, Njemačka zaklada za međunarodnu pravnu suradnju kao sudjelujući partner, a Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kao tijelo administrator. Rashodi se odnose na troškove dugoročne Twinning savjetnice.

Aktivnost A765005 - Europska inovativna otvorena platforma za elektroničku mrežu i održivo pružanje obrazovanja usmjerenog na odrasle u privatnosti i zaštitu osobnih podataka

Tijekom 2021. Agencija je nastavila diseminaciju projekta eOpenSpace u kojem je sudjelovala s partnerima iz Italije, Bugarske, Poljske u periodu od 2017. do 2019., pri čemu je s obzirom na obveze iz projektnog ugovora, bila dužna osigurati funkcioniranje podatkovno poslužitelja za potrebe smještaja edukativnog materijala, a koji bi bio povezan s glavnim poslužiteljem u Bugarskog <http://eopen.cdpd.bg/> kao i poslužitelji drugih partnera.

U svezi s time, prethodno ugovorena usluga smještaja edukativnog materijala na FTP poslužitelj <http://eopenazop.eu/> koji je linkom povezan s glavnim poslužiteljem u Bugarskoj, je redovno provjeravana i testirana na tjednoj bazi te su prekidi u radu ili nedostupnost poslužitelja prijavljivani administratorima u Hrvatskoj i Bugarskoj. Agencija je također komunicirala putem telefona i emaila s predstavnicima drugih institucija partnera u projektu na usklađivanju ideja i sadržaja materijala na portalu <http://eopen.cdpd.bg/>.

Agencija je izvršila prijevod i korekcije dodatnog i postojećeg edukativnog materijal/poglavlja na engleski jezik te sadržaja o projektu s engleskog na hrvatski i prilagodila za potrebe web portala <http://eopen.cdpd.bg/>.

Temeljem odredbi projektnog ugovora koji propisuje da su nakon završetka projekta partneri dužni osigurati funkcioniranje nacionalnog FTP poslužitelja i konekciju s glavnim u Bugarskoj i to zaključno do 2023. godine, Agencija je provela ugovaranje te usluge s tvrtkom koja može osigurati kontinuitet i tehničku podršku za navedeno.

Aktivnost A765006- Edukacija nacionalnih tijela i službenika za zaštitu osobnih podataka

Glavni cilj projekta bio je pružiti potporu u obuci nadzornih tijela za zaštitu podataka i (budućih ili sadašnjih) službenika za zaštitu podataka javnih tijela o praktičnim implikacijama i mogućim tumačenjima GDPR-a organiziranjem transnacionalnih i lokalnih aktivnosti obuke.

Posebni ciljevi takve potpore su: pružanje smjernica i potpore javnim tijelima i tijelima u ispunjavanju takvih zahtjeva: od zapošljavanja i imenovanja valjano osposobljenih osoba do pomoći u svakodnevnom upravljanju bazama podataka i postupcima obrade od strane pojedinog javnog tijela. Primjerice, Opća uredba o zaštiti podataka određuje da se službenika za zaštitu podataka imenuje na temelju profesionalnih kvaliteta i, posebno, stručnog znanja o zakonu i praksi zaštite podataka.

Navedeni ciljevi postignuti su organiziranjem aktivnosti izobrazbe na dvije razine: transnacionalne i lokalne aktivnosti obuke. Transnacionalne obuke su upućene nadzornim tijelima kako bi se ojačalo njihovo razumijevanje o Općoj uredbi o zaštiti podataka, potaklo uzajamno učenje i razmjena iskustava te ojačali njihovi kapaciteti za obuku krajnjih korisnika, s posebnim naglaskom na državne službenike. Jedan od glavnih rezultata projekta je i izrada Priručnika za službenike za zaštitu podataka koji, osim što je dostupan na engleskom jeziku, je preveden i na svaki od jezika partnera projekta te je uspostavljena platforma (IT alat nastavnih modula) <https://t4data.eu/> kao portal za e-učenje o praktičnoj primjeni GDPR-a.

Rashodi se odnose na lekturu Priručnika za službenike za zaštitu podataka te usluga udomljavanja sustava za e-učenje i održavanje.

Aktivnost A765007- ARC- Kampanja za podizanje razine svijesti o važnosti zaštite osobnih podataka za srednja i mala poduzeća

ARC je transnacionalni projekt koji ima za cilj pružiti podršku srednjim i malim poduzetnicima prilikom usklađivanja s Općom uredbom o zaštiti podataka kroz provedbu različitih projektnih aktivnosti kao što su održavanje savjetodavnih aktivnosti i izrada edukativnih materijala prilagođenih specifičnim potrebama srednjih i malih poduzetnika. Rashodi se odnose na promidžbene aktivnosti i intelektualne usluge.

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA - PRIMICIMA I IZDACIMA AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

Šifra	Naziv	Proračun za 2021.	Realizacija plana do 31.12.2021.	Postotak realizacije u 2021. godini
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	9.595.362,00	9.609.856,38	100,15
A765000 (11)	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	8.893.875,00	8.851.366,94	99,52
31	Rashodi za zaposlene	6.236.942,00	6.236.940,69	100,00
311	Rashodi za plaće	5.221.281,00	5.221.280,28	100,00
312	Ostali rashodi za zaposlene	151.386,00	151.386,00	100,00
313	Doprinosi na plaće	864.275,00	864.274,41	100,00
32	Materijalni rashodi	2.637.933,00	2.595.426,25	98,39
321	Naknada troškova zaposlenima	267.425,00	236.671,06	88,50
322	Rashodi za materijal i energiju	311.942,00	311.940,86	100,00
323	Rashodi za usluge	1.909.264,00	1.908.964,00	99,98
329	Ostali nespomenuti rashodi za usluge	149.302,00	137.850,33	92,33
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	19.000,00	19.000,00	100,00
372	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	19.000,00	19.000,00	100,00
K765001 (11)	INFORMATIZACIJA	235.296,00	225.302,40	95,75
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	4.750,00	2.428,20	51,12
412	Nematerijalna imovina	4.750,00	2.428,20	51,12
42	Postrojenje i oprema	230.546,00	222.874,20	96,67
422	Postrojenje i oprema	230.546,00	222.874,20	96,67
A765000 (31)	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE (Twinning projekt)	132.775,00	266.815,06	200,95
31	Rashodi za zaposlene	73.982,00	121.044,09	163,61
311	Rashodi za plaće	62.216,00	105.856,53	170,14
312	Ostali rashodi za zaposlene	1.500,00	1.500,00	100,00
313	Doprinosi na plaće	10.266,00	13.687,56	133,33
32	Materijalni rashodi	58.793,00	145.770,97	247,94
321	Naknada troškova zaposlenima	58.793,00	145.770,97	247,94
A765000 (51)	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	0,00	9.738,79	
31	Rashodi za zaposlene	0,00	9.738,79	
321	Naknada troškova zaposlenima	0,00	9.738,79	
A765005 (51)	EUROPSKA INOVATIVNA OTVORENA PLATFORMA ZA ELEKTRONIČKU MREŽU I ODRŽIVO PRUŽANJE OBRAZOVANJA USMJERENOG NA ODRASLE U PRIVATNOSTI I ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	19.044,00	19.044,23	100,00
32	Materijalni rashodi	19.044,00	19.044,23	100,00
323	Rashodi za usluge	19.044,00	19.044,23	100,00
A765006 (51)	EDUKACIJA NACIONALNIH TIJELA I SLUŽBENIKA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	22.042,00	9.995,00	45,35
32	Materijalni rashodi	22.042,00	9.995,00	45,35
323	Rashodi za usluge	22.042,00	9.995,00	45,35
A765007 (51)	ARC-KAMPANJA ZA PODIZANJE RAZINE SVIJEŠTI O VAŽNOSTI ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA ZA SREDNJA I MALA PODUZEĆA	292.330,00	227.593,96	77,86
311	Rashodi za plaće	12.525,00	0,00	-
313	Doprinosi na plaće	2.475,00	0,00	-
32	Materijalni rashodi	263.330,00	227.593,96	86,43
321	Naknada troškova zaposlenima	30.000,00	0,00	-
323	Rashodi za usluge	228.606,00	227.593,96	99,52
329	Ostali nespomenuti rashodi za usluge	4.724,00	4.724,00	100,00
42	Postrojenje i oprema	14.000,00	0,00	-
422	Postrojenje i oprema	14.000,00	0,00	-

8. Zaključak

Ovu izvještajnu godinu, kao i onu prethodnu, obilježila je pandemija izazvana virusom COVID-19. Svojom pojavnošću utjecala je na sve sfere života i rada, pa tako je svoj utjecaj ostavila i u radu Agencije. Naime, djelatnicima Agencije bio je otežan posao u provođenju nadzornih aktivnosti, što zbog izolacije samih zaposlenika, tako i ispitanika/građana, kao i posebnih uvjeta rada pojedinih voditelja obrade, što se u konačnici ogleda i u broju riješenih predmeta koji se zbog malog broja zaposlenika i otežanih uvjeta rada prenose za rad u iduću izvještajnu godinu. Naime, u velikom broju predmeta, potrebno je obaviti izravan nadzor kod samih voditelja/izvršitelja obrade kako bi se prikupile sve činjenice i dokazi za konačno rješavanje predmeta. Također, prilikom obavljanja nadzornih aktivnosti primijećen je i velik broj slučajeva nesuradnje, čije bi sankcioniranje bilo potrebno detaljnije regulirati u budućim izmjenama Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Unatoč pandemijskom razdoblju održane su online edukacije za sve obveznike primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u sklopu navedenih projekata, a građanima se pružao savjet i pomoć putem info telefona budući da osobni dolazak, osim u iznimnim situacijama, nije bio moguć.

Što se tiče samih građana, možemo istaknuti da je u ovo pandemijsko razdoblje porasla njihova svijest o zaštiti osobnih podataka, što je posebno istaknuto u vidu zahtjeva za mišljenjem/upita u svezi prikupljanja i obrade podataka o zdravlju. Porast svijesti građana o njihovim pravima, kao i sve veće poznavanje propisa o zaštiti osobnih podataka, razvidno je i u broju podnesenih i riješenih zahtjeva za utvrđivanje povrede prava na zaštitu osobnih podataka koje može podnijeti svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i Općom uredbom o zaštiti podataka, sukladno čl. 34. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Kao što su građani imali upite u svezi njihovih prava i načina ostvarivanja, a koje im pruža Opća uredba o zaštiti podataka, obveznici njezine primjene postavljali su upite u vezi pravnih osnova za obradu osobnih podataka ispitanika, kao i poduzimanja odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera zaštite.

Osim toga, izdane upravne novčane kazne u ovom izvještajnom razdoblju koje trebaju djelovati učinkovito, proporcionalno i odvraćajuće pokazatelj su da voditelji i izvršitelji obrade još uvijek u dovoljnoj mjeri ne poštuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka.

Međutim, unatoč tome što raste svijest građana o zaštiti njihovih prava, potrebno je istaknuti kako građani često očekuju djelovanje Agencije u područjima za koje Agencija nije nadležna. Tako primjerice, Agencija zaprima predmete koji se odnose na isključivu nadležnost sudova, posebice radnih sporova i sporova glede smetanja posjeda, kao i predmete koji se tiču nadležnosti različitih inspeksijskih službi, posebice onih prosvjetnih, kao i onih u čijoj je nadležnosti postupanje po Zakonu o zaštiti prava potrošača.

Također, potrebno je napomenuti kako je Agencija u ovom izvještajnom razdoblju zbog sve učestalijeg ponavljanja pritužbi od strane istih adresata (koje se Agenciji javljaju s pritužbama

vrlo sličnog ili identičnog supstrata), po takvim pretjeranim i neutemeljenim pritužbama odbijala postupati temeljem čl. 43. st. 2. Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i čl. 57. st. 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, a sve u svrhu poboljšanja učinkovitosti, ekonomičnosti i razmjernosti u zaštiti prava svih stranaka koje joj se obrate kao nadzornom tijelu. Takvo postupanje potvrđeno je od strane Upravnog suda (presuda Poslovni broj: 3 Usl I-1004/2021-4 od 19. listopada 2021. godine) i Visokog upravnog suda (presuda Poslovni broj:Usž-4230/21-2 od 16. prosinca 2021. godine).

Naposljetku, unatoč pandemiji Agencija je bila aktivna i u međunarodnim aktivnostima, koje su većinom održane online, a u idućoj 2022. godini očekujemo normaliziranje rada, aktivniju suradnju na svim područjima djelovanja te nas očekuje organizacija i održavanje Proljetne konferencije nadzornih tijela u Cavtatu, koja se zbog pandemije nije održala niti u ovom izvještajnom razdoblju već se njezino održavanje očekuje u svibnju 2022. godine.

Obveznik: AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

**MIŠLJENJE UNUTARNJE REVIZIJE
O SUSTAVU UNUTARNJIH KONTROLA ZA PODRUČJA KOJA SU BILA
REVIDIRANA
U 2021. GODINI**

**I. MIŠLJENJE O FUNKCIONIRANJU SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA
ZA REVIDIRANA PODRUČJA**

Mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Agenciji za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: Agencija) temelji se na Reviziji procesa strateškog planiranja koja je obavljena u 2021. godini.

Revizijom procesa strateškog planiranja utvrđene su slabosti u sustavu unutarnjih kontrola temeljem kojih su dane preporuke za poboljšanje, a njihovom provedbom poboljšani su kontrolni mehanizmi u dijelu usklađivanja obveze izrade akata strateškog planiranja te izrade godišnjeg Izvještaja o ostvarenju posebnog cilja i Izvještaja o provedbi načina ostvarenja i reformskih mjera iz strateškog plana za 2020. godinu koji su dostavljeni nadležnim tijelima.

Mišljenje unutarnje revizije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za revidirano područje je zadovoljavajuće - pozitivno.

II. BROJ PLANIRANIH I OBAVLJENIH REVIZIJA U 2020. GODINI

Ukupno planirane revizije	Ukupno obavljene revizije		Obrazloženje
	U korisniku proračuna	U institucijama iz nadležnosti	
1	1	-	-

III. PODACI O OBAVLJENIM REVIZIJAMA I PREPORUKAMA UNUTARNJE
REVIZIJE U 2021. GODINI

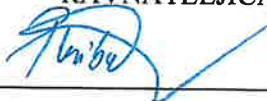
Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Izraženo mišljenje	Pozitivni nalazi	Utvrđene slabosti	Preporuke za unaprjeđenje	Status provedbe preporuka
1.	Revizija procesa strateškog planiranja u Agenciji za zaštitu osobnih podataka	10.06.2021.	Planiranje proračuna/financijskog plana	Zadovoljava juće uz stanovite nedostatke	<p>-Postojećim internim aktima Agencije propisana je obveza izrade strateških planova kao i odgovornost višeg savjetnika specijaliste za koordinaciju nadležnog za koordiniranje, objedinjavanje i izradu strateških planova i izvješća.</p> <p>-Uspostavljen je sustav upravljanja rizicima</p> <p>-Odlukom o prijenosu ovlasti i odgovornosti za provedbu Strateškog plana Agencije imenovane su osobe za praćenje provedbe strateškog plana na razini posebnog cilja 1.1. i pojedinog načina ostvarenja i to imenom i funkcijom kako propisuje Uputa za izradu strateških planova.</p>	<p>1. Agencija je u svojim internim aktima definirala proces strateškog planiranja iako po novom Zakonu o sustavu strateškog planiranja nije obveznik izrade provedbenog programa.</p> <p>2. Izvještaj o ostvarenju posebnog cilja i Izvještaj o provedbi načina ostvarenja i reformskih mjera iz Strateškog plana za 2020. godinu, nije izrađen i dostavljen nadležnim tijelima.</p>	<p>1. Uskladiti obvezu izrade akata strateškog planiranja/provedbenih programa te sistim ažurirati interne akte i Master listu poslovnih procesa u dijelu poslovnog procesa "Donošenje Strateškog plana rada i Godišnjeg plana rada".</p> <p>2. Izraditi godišnji Izvještaj o ostvarenju posebnog cilja i Izvještaj o provedbi načina ostvarenja i reformskih mjera iz strateškog plana za 2020. godinu i dostaviti ih nadležnim tijelima.</p>	<p>1. Provedena</p> <p>2. Provedena</p>

**IV. PODACI O PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ RANIJIH RAZDOBLJA
KOJE SU PROVEDENE U 2021. GODINI**

Rb	Obavljena revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Provedene preporuke iz ranijih razdoblja
	-			

**V. PODACI O NEPROVEDENIM PREPORUKAMA UNUTARNJE REVIZIJE IZ
RANIJIH RAZDOBLJA**

Rb	Obavljen a revizija	Datum konačnog revizijskog izvješća	Područje revidiranja	Preporuke za unaprjeđenje	Rok provedbe preporuka	Razlog neprovođenja preporuka	Poduzete mjere
	-	-	-	-	-	-	-

<p>Mjesto i datum: Zagreb, 21. siječnja 2022.</p>	<p>RAVNATELJICA</p> <hr style="border: 0.5px solid black;"/> <p>Karmela Plazibat</p>
---	---

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
OSOBNIH PODATAKA

KLASA: 400-01/22-01/09
URBROJ: 567-01/05-22-03
Zagreb, 28.03.2022. god.

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI
za 2021. god.

Ja, Zdravko Vukić, ravnatelj Agencije za zaštitu osobnih podataka iz Zagreba, Selska cesta 136, na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, nalaza Državnog ureda za reviziju, odnosno vanjske revizije, te raspoloživih informacija, potvrđujem:

- zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,
- učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

RAVNATELJ
Zdravko Vukić, mag.oec.

PRILOG 2.a

Obveznik: Agencija za zaštitu osobnih podataka, Selska cesta 136, Zagreb
**UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNIKE UTVRĐENE U REGISTRU PRORAČUNSKIH I
 IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA PRORAČUNSKU GODINU 2021.**

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca ¹
		N/P	DA	NE ²	
PLANIRANJE PRORAČUNA/FINANCIJSKOG PLANA					
1.	<p>U uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno uputama upravnih tijela utvrđeni su i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koji su raspoređeni na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sredstva potrebna za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - sredstva potrebna za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, <p>a u razdoblju privremenog financiranja, u uputama su utvrđeni i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima odnosno proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za razdoblje privremenog financiranja (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje, u svojoj nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)</p>				preslike odnosno reference dopisa i uputa
2.	<p>Ministarstvo je nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima u apsolutnom iznosu, odnosno s visinama financijskog plana po proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na:</p>	X			preslika, odnosno referenca dopisa i upute

¹ Stupac Referenca se ne popunjava već su u njemu dane upute koja je vrsta dokaza podloga za davanje odgovora na pitanje

² Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

	<p>- visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i</p> <p>- visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, a u razdoblju privremenog financiranja, ministarstvo je, nakon primitka uputa za izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za prva tri mjeseca proračunske godine od Ministarstva financija, izradilo i dostavilo upute s limitima plana za prva tri mjeseca proračunske godine korisnicima iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)</p>				
3.	<p>Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu <i>donosa</i> sredstava iz prethodne, odnosno <i>odnosa</i> u sljedeću godinu</p>	X		<p>https://azop.hr/financijski-planovi/</p>	<p>preslika, odnosno referenca financijskog plana odnosno proračuna</p>
4.	<p>Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu ukupnog rezultata poslovanja koji se prenosi u sljedeću(e) proračunsku(e) godinu(e)</p>	X			<p>preslika, odnosno referenca obrazložena proračuna, odnosno financijskog plana usvojenog do 31. prosinca</p> <p>pitanje nije primjenjivo za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju za prva tri mjeseca naredne godine</p>
5.	<p>Obrazložene proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazložena općeg dijela proračuna odnosno financijskog plana i obrazložena posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana. Obrazložene općeg dijela proračuna, odnosno financijskog plana sadrži obrazložene prihoda i rashoda, primitaka i izdataka. Obrazložene posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazložena programa koje se daje kroz obrazložene aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti</p>	X			<p>preslika, odnosno referenca obrazložena proračuna, odnosno financijskog plana usvojenog do 31. prosinca</p> <p>pitanje nije primjenjivo za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju za prva tri mjeseca naredne godine</p>
6.	<p>Usklađeni prijedlog financijskog plana ministarstva sastavljen je temeljem prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)</p>	X			<p>provedbi analizu na način da se zbroje prihodi i rashodi iz financijskih planova proračunskih korisnika te prihodi i rashodi iz financijskog plana nadležnog ministarstva bez proračunskih korisnika te usporede s podacima u usklađenom financijskom planu</p>

7.	Posebni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen je od prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika proračuna jedinice u koji su uključeni svi vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			financijski plan proračunskog korisnika jedinice usvojen od strane upravljačkog tijela odgovara financijskom planu tog proračunskog korisnika sadržanom u posebnom dijelu proračuna jedinice, a kod zajedničkih proračunskih glava zbroju financijskih planova svih proračunskih korisnika unutar te glave
8.	Rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava planirani su realno, odnosno odstupanje između plana usvojenog od strane Hrvatskog sabora i konačnog izvršenja nije veće od 5% (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)	X			usporedba izvornog financijskog plana (iz posljednjih izmjena i dopuna Državnog proračuna koje je donio Hrvatski sabor) i izvještaja o izvršenju odstupanje od 5% podrazumijeva 5% ispod planiranih veličina
9.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova, odnosno pokriva manjkova, uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave doneseni su odgovarajući akti: (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
9.1.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova donesen je akt koji sadrži analizu nastanka tako značajnog viška, mjere za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju proračunski korisnici te način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak	X			preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
9.2.	U slučaju pokriva manjkova donesen je akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom	X			preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
10.	Izrađen je godišnji plan rada koji sadrži podatke o ciljevima koji se planiraju ostvariti te opći prikaz zadaća i poslova (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		preslika odnosno referenca godišnjeg plana rada

11.	Čelnik je u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za ostvarenje strateških ciljeva i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)				preslika, odnosno referenca odluke
12.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se zaduživala/davala suglasnost za zaduživanje/jamstvo sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)		X		
12.1.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost Vlade za dugoročno zaduživanje		X		preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti
12.2.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju jamstva pravnoj osobi u njezinu većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove		X		preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti
12.3.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju suglasnosti izvanproračunskim korisnicima za zaduživanje i davanje jamstva		X		preslike, odnosno reference dobivenih i danih suglasnosti
12.4.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja davala suglasnost na zaduživanje pravnoj osobi u njezinu većinskom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač		X		preslike, odnosno reference danih suglasnosti

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U čelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ³	DJELOMIČNO ⁴	
IZVRŠAVANJE PRORAČUNA/FINACIJSKOG PLANA						
13.	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
14.	Obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje iz proračuna u slijedećim godinama preuzimale su se isključivo uz suglasnost ministra financija/Mlade Republike Hrvatske, odnosno općinskog načelnika /gradonačelnika /župana (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslike, odnosno reference dobivenih suglasnosti na uzorku od najviše 20
15.	Obveze po investicijskim projektima preuzimaju se isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama, financijskom planu i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta	X				na uzorku od najviše 10 investicijskih projekata dokazati povezanost s proračunom i projekcijama, odnosno s financijskim planom i priložiti preslike, odnosno reference provedenih vrednovanja
16.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sredstva proračunske zalihe koristila samo za elementarne nepogode i druge nepredvidive događaje	X				izvješća o korištenju proračunske zalihe
17.	Postoji jasna procedura naplate prihoda	X				preslika, odnosno referenca pisane procedure iz koje su vidljive vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje će poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, slučajeve u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama, osobe koje će obavljati navedene poslove i slično

³ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁴ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

18.	Poduzete su sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima	X					na uzorku od 10% dospjelih nenaplaćenih potraživanja sa stanjem 31. prosinca dokazi o poduzetim radnjama za naplatu (preslike, odnosno reference odgovarajućih dopisa, opomena), a najviše 100
19.	Uređen je sustav ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda						preslika akta
19.1.	Ministarstvo/jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijelo je akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X					preslika akta
19.2.	Upravljajčko tijelo proračunskog korisnika donijelo je akt kojim je uređeno ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda (a koji je u skladu s aktom nadležnog ministarstva/jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika, ako je to primjenjivo)	X					izvještaj o izvršenju proračuna za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz kojeg se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih proračunom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu)
20.	Sredstva su utrošena u skladu s proračunom, odnosno financijskim planom					X	usporedba izvršenja i financijskog plana iz koje se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih financijskim planom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) za proračunske i izvanproračunske korisnike
21.	Isplata sredstava temeljila se na vjerodostojnoj dokumentaciji					X	nasumično odabrano najmanje pet isplata po svakoj od vrsta rashoda na razini definiranoj u Tablici: Testiranja uz pitanje 21 danoj u dodatku 1 Upitnika
22.	Pratilo se i kontroliralo namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te korištenje istih					X	

22.1.	Dostupne su preslike, odnosno reference ugovora koji su podloga za isplate	X				Preslika, odnosno referenca ugovora na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.2.	Postoji izvješće od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta	X				preslika, odnosno referenca izvješća na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.3.	Objavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više	X				preslika, odnosno referenca zapisnika o izvršenoj kontroli kod 10%, a najviše 100 krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više
23.	Evidencijski nalozi (EV nalozi) dostavljani su Ministarstvu financija u skladu sa Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna i uputom Ministarstva financija					
23.1.	Nadležno ministarstvo/središnji državni ured dostavio je proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti uputu s rokom do kojeg su mu isti dužni dostaviti mjesečne podatke o ostvarenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka izuzetih od obveze uplate u državni proračun i rashoda i izdataka financiranih iz istih (mjesečne evidencijske naloge) (odgovaraju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				preslika upute i dokaz o dostavi proračunskim korisnicima
23.2.	Proračunski korisnici dostavljali su mjesečne podatke o ostvarenim vlastitim i namjenskim приходima i primicima, koji su izuzeti od obveze uplate u državni proračun, te rashodima i izdacima financiranim iz njih (evidencijske – EV – naloge) u skladu s rokom danim u uputi nadležnog ministarstva/središnjeg državnog ureda (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)					dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka
23.3.	Ministarstvo/središnji državni ured je tijekom godine dostavljalo evidencijske naloge (EV naloge) Ministarstvu financija najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec (odgovaraju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su	X				dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka

	izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)							
24.	Prilikom isporuke opreme/izvođenja radova obavljene su sve potrebne provjere						provjera na uzorku 5% ukupnog broja svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine	
24.1.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na način utvrđen ugovorom				X		priložiti odgovarajući dokaz	
24.2.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu s vremenskim rokovima iz ugovora				X		priložiti odgovarajući dokaz	
24.3.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu sa zahtjevima količine i kvalitete iz ugovora				X		priložiti odgovarajući dokaz	
24.4.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na lokacijama koje su navedene u ugovoru				X		priložiti odgovarajući dokaz	
24.5.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni prema opisu iz ugovora				X		priložiti odgovarajući dokaz	
24.6.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni sukladno nacrtima, analizama, modelima i uzorcima iz ugovora				X		priložiti odgovarajući dokaz	
24.7.	Oprema je instalirana i u upotrebi				X		priložiti odgovarajući dokaz	
25.	Propisana je procedura zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja				X		preslika, odnosno referenca pisane procedure	
26.	Propisana je procedura blagajničkog poslovanja kojom su definirane sve aktivnosti vezane uz promet gotovim novcem			X			preslika, odnosno referenca pisane procedure	
27.	Propisana je procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga				X		preslika, odnosno referenca pisane procedure	
28.	Prije isplate sredstava neprofitnoj organizaciji sklopljen je ugovor u kojem su definirana prava i obveze neprofitne organizacije i isplatelja			X			uzorak od 5% ukupnog broja svih ugovora, a najviše 20	
29.	Pravomoćne presude izvršavale su se bez postupka prisilne naplate				X		sve pravomoćne presude s dospijanjem u godini za koju se ispunjava Upitnik ili u ranijim godinama, a nepodmirene su, te izvodi ili drugi dokumenti koji dokazuju da je plaćeno	

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁵	DJELOMIČNO ⁶	
JAVNA NABAVA						
30.	U zaključenim ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni	X				dokazati na uzorku od 20% financijski najznačajnijih ugovora/objava/provedenih postupaka javne nabave, a najviše 50
31.	Ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi	X				preslike, odnosno reference ugovora, navesti članak u kojem stoje odredbe o instrumentima urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni
32.	Za sve predmete javne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kuna za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova jednaka ili veća od 500.000,00 kuna provedeni su postupci javne nabave sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				preslike, odnosno reference dokumentacije o provedenim postupcima i preslike, odnosno reference ugovora
33.	Za ugovore o javnoj nabavi koji su se tijekom njegova trajanja značajno izmijenili, proveden je novi postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				oznake i datum objave
34.	Donesen je i redovito ažuriran plan nabave koji je objavljen na mrežnim stranicama u skladu s propisima o javnoj nabavi	X				Registar sklopljenih ugovora preslika, odnosno referenca dodataka ugovora
35.	Donesena je interna odluka kojom je imenovano stručno povjerenstvo za javnu nabavu koje je pripremalo i provodilo postupak javne nabave, a najmanje jedan član stručnog povjerenstva imao je važeći certifikat u području javne nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi	X	X			adresa mrežne stranice gdje je objavljen plan nabave i poveznica na objavljeni plan nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kuna preslika, odnosno referenca potvrda i internih odluka o imenovanju stručnih povjerenstava za javnu nabavu

⁵ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁶ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

36.	Osobe koje prate provedbu ugovora različite su od osoba koje su bile članovi stručnog povjerenstva	X				imena osoba koje su sudjelovale u provedbi postupka i osoba koje prate provedbu ugovora te preslika, odnosno referenca internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja
37.	Naručitelj vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen na mrežnim stranicama, a sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi					adresa mrežne stranice gdje je objavljen registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i poveznica na objavljeni registar ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn
38.	Do 31. ožujka tijelu nadležnom za politiku javne nabave dostavljeno je statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu koje sadrži podatke sukladno Zakonu o javnoj nabavi		X			preslika, odnosno referenca izvješća u EOJN, preslika, odnosno referenca izvješća o javnoj nabavi koje sadrži i ukupan iznos jednostavne nabave prema vrsti predmeta nabave (roba, usluga i radovi)
39.	Donesen je akt kojim su uređena pitanja jednostavne nabave za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi te je akt objavljen na mrežnim stranicama		X			preslika, odnosno referenca akta adresa mrežne stranice na kojoj je objavljen akt

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako je provedenje postupaka javne nabave objedinjeno na razini osnivača, obveznik odgovara „NIJE PRIMJENJIVO – N/P“

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U čelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁷	DJELOMIČNO ⁸	
RAČUNOVODSTVO						
40.	Narudžbenice su vajlano ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja, uz detaljnu specifikaciju jedinica mjere, količina, jediničnih cijena te ukupnih cijena		X			uzorak 1% svih narudžbenica, a najviše 100
41.	U potpisanim ugovorima s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova detaljno je utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju		X			uzorak 5% svih ugovora i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih ugovora
42.	Iz primke, otpremnice i drugog odgovarajućeg dokumenta potpisanog od skladištara ili druge osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača vidljivo je da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe		X			preslike, odnosno reference dokumenata na uzorku 5% svih dokumenata, a najviše 100
43.	Postoji izvještaj o obavljenoj usluzi, odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge		X			preslika, odnosno referenca izvještaja ili druge dokumentacije na uzorku 1% izvršenih usluga, a najviše 100
44.	O izvedenim radovima, sukladno definiranoj proceduri odobrenja radova, postoji privremena, odnosno konačna obračunska situacija, koju odobrava osoba, odnosno tijelo koje nadzire i odobrava radove	X				preslike, odnosno reference odobrenih privremenih, odnosno konačnih situacija na uzorku 5% svih ugovora
45.	Na zaprimljenim računima navedeni su svi elementi računa u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
46.	Računi sadrže detaljnu specifikaciju roba/usluga/radova koje odgovaraju opisu i specifikaciji roba/usluga/radova definiranih narudžbenicom, odnosno ugovorom		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
47.	Za svaki račun obavljena je matematička kontrola ispravnosti iznosa koji je zaračunan što je evidentno u postupku obrade računa		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100

⁷ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁸ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

48.	Provjeren je postojanje potpisa, žiga ili elektroničke oznake kojom se može potvrditi da je račun odobren za plaćanje		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
49.	Za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi evidentirani su prihodi i rashodi, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika evidentiran je preko promjena u obujmu imovine (odgovarajuju obveznici primjene proračunskog računovodstva)	X				uzorak 5% svih donacija i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih primljenih i danih donacija
50.	S dužnicima su usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada	X				preslika, odnosno reference izvoda otvorenih stavaka na uzorku 10%, ali ne više od 20 izvoda otvorenih stavaka
51.	Izvjestaj o obavljenom popisu sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku		X			preslika popisa vjerovnika i dužnika s iznosim potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku
52.	Uspostavljene računovodstvene evidencije omogućile su praćenje korištenja sredstva po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima)		X			dio analitičke evidencije po izvorima financiranja i programima (projektima i aktivnostima) ili referenca iz pitanja 21.
53.	Prati se stvaranje ugovornih obveza i njihov financijski učinak					
53.1.	Uspostavljena je evidencija svih ugovora, uključujući ugovore vezane uz zaposlene		X			preslika, odnosno referenca dijela evidencije
53.2.	Organizacijska jedinica, odnosno osoba zadužena za financijsko-računovodstvene poslove ima uvid u sve sklopljene ugovore iz kojih proizilaze financijski učinci		X			preslika procedure u kojoj je propisano da se sve kopije ugovora dostavljaju na znanje ustrojstvenoj jedinici za financije
54.	Provodio se ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu					uzorak 10% potraživanja od čijeg je dospjeća prošlo više od godinu dana, odnosno potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, ali ne više od 20 pojedinačnih
55.	Proračunski korisnik koji je doznačio sredstva proračunskom korisniku istog proračuna, a iskazao ih je unutar podskupine računa 369 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> , uskladio je evidencije s proračunskim korisnikom koji su sredstva primili i iskazali ih unutar podskupine računa 639 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> . (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako su njeni upravni odjeli dodjeljivali	X				preslika, odnosno referenca usklađenja s proračunskim korisnicima istog proračuna, odnosno pisani trag kojim se informira primatelja sredstava, na uzorku 10%, ali ne više od 20 dokumenata usklađenja s proračunskim korisnicima

	sredstva proračunskim korisnicima u nadležnosti drugih upravnih odjela te jedinice)								
56.	Vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i usklađena je s glavnom knjigom					X			preslika, odnosno referenca dijela evidencije
57.	Ulaganja u dugotrajnu imovinu prenose se u glavnoj knjizi s računa imovine u pripremi na račune imovine u upotrebi odmah po završetku ulaganja				X				uzorak 20% okončanih građevinskih situacija
58.	Najkasnije u roku od 15 dana od isplate naknade za bolovanje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), HZZO-u je dostavljen zahtjev za refundaciju								zahtjevi za refundaciju za svaki mjesec u kojem je bila isplata bolovanja

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ⁹	
IZVJEŠTAVANJE I OSTALO					
59.	Kod predaje financijskih izvještaja poštivali su se rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)		X		preslike, odnosno reference referentnih stranica financijskih izvještaja
60.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavala je Ministarstvo financija o zaduženjima/danim suglasnostima za zaduženja/jamstva sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili elektroničke pošte
61.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (korisnik pomoći izravnanja) dostavila je izvještaj o utrošenim sredstvima resornom ministarstvu ili nadležnom tijelu državne uprave na propisan način i u rokovima utvrđenima Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odlukama o kriterijima i mjerilima za osiguranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba u djelatnostima osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - nositelji decentraliziranih funkcija)				preslika, odnosno referenca dopisa
62.	Izvještaj o izvršenju financijskog plana izrađen je i dostavljen upravljačkom tijelu (odgovaraju proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski korisnici državnog proračuna, izuzev onih koji nemaju upravljačka tijela)	X			preslika, odnosno referenca izvještaja o izvršenju financijskog plana dostavljenog upravljačkom tijelu

⁹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

63.	<p>Obrazložene godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži elemente propisane Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)</p>						
63.1.	<p>Obrazložene godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nenaplaćenih potraživanja za prilode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika</p>	X					preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.2.	<p>Obrazložene godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nepodmirenih dospjelih obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika</p>	X					preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.3.	<p>Obrazložene godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih postupaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika</p>	X					preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
64.	<p>Kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave poštivali su se rokovi utvrđeni Zakonom o proračunu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)</p>						
64.1.	<p>Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prethodnu godinu dostavljen je predstavničkom tijelu do 1. lipnja tekuće proračunske godine</p>	X					preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je godišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
64.2.	<p>Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prvo polugodište tekuće proračunske godine dostavljen je predstavničkom tijelu do 15. rujna tekuće proračunske godine</p>	X					preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je polugodišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
65.	<p>Provedene su suštinske i formalne kontrole dostavljenih izvjava o fiskalnoj odgovornosti (odgovaraju nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dostavljaju izvjava o fiskalnoj odgovornosti)</p>						preslika, odnosno referenca dopisa ili pismena o izvršenim kontrolama
66.	<p>Uspostavljen je sustav dokumentiranja podataka o rizicima koji sadrži najznačajnije strateške i operativne rizike, mjere za postupanje po riziku te odgovorne osobe i rokove za provedbu mjera (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)</p>						preslika dijela registra rizika

67.	Internim aktom (uputom, sporazumom) uređen je način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)	X			preslika, odnosno referenca akta
-----	---	---	--	--	----------------------------------

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ¹⁰	
TRANSPARENTNOST					
68.	Godišnji plan rada je objavljen na mrežnim stranicama (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		poveznica na mrežnu stranicu
69.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljeni su svi proračunski dokumenti (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
69.1.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen proračun koji uključuje opći i posebni dio te obrazloženje	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen opći i posebni dio proračuna te obrazloženje
69.2.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune proračuna
69.3.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljena je od strane predstavničkog tijela usvojena odluka o izvršavanju proračuna				poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena odluka o izvršavanju proračuna
69.4.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna
69.5.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna

¹⁰ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

69.6.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna
70.	Uz proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađen je i objavljen vodič za građane	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen vodič za građane https://azop.hr/financijski-planovi/
71.	Nakon usvajanja državnog proračuna od strane Hrvatskog sabora, odnosno upravljačkih tijela, financijski planovi objavljeni su na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ako ne posjeduju mrežnu stranicu (odgovaraju ministarstva i proračunski korisnici državnog proračuna)			X	
72.	Godišnji financijski izvještaji objavljeni su u roku od 8 dana od propisanog roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog proračuna ako ne posjeduju mrežnu stranicu			X	https://azop.hr/financijski-izvjestaji/

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ¹¹	DJELOMIČNO ¹²	
UPRAVLJANJE IMOVINOM						
73.	Doneseni su strateški i provedbeni dokumenti za upravljanje i raspolaganje nekretninama (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)					
73.1.	Donesena je strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama	X				preslika strategije, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena strategija
73.2.	Na temelju strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama donesen je godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji	X				preslika godišnjeg plana, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji plan
74.	Za nekretnine u vlasništvu upisane su vlasnička prava u zemljišnim knjigama	X				preslika popisa imovine i obveza te preslike zemljišnoknjižnih izvadaka
75.	Ustrojen je registar imovine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslika registra
76.	Državna imovina kojom se raspoložuje/upravlja neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine (knjižno vlasništvo, izvan knjižno vlasništvo, druga pravna osnova korištenja, bez dokumentirane pravne osnove) evidentirana je u glavnoj knjizi onog tko raspoložuje s/upravlja imovinom, u skladu s Uputom Ministarstva financija o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske		X			priložiti odgovarajući dokaz
77.	Utvrđena je namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspoložuje	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom ili drugi odgovarajući dokaz

¹¹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

¹² Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

78.	Za nekretnine kojima je definirana namjena utvrđeno je jesu li u funkciji ili ne, odnosno koriste li se ili ne u skladu s namjenom	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom i korištenjem (jesu li u funkciji ili ne) ili drugi odgovarajući dokaz
79.	Za nekretnine koje nisu u funkciji poduzimane su aktivnosti za stavljanje istih u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni	X				popis nekretnina za koje je utvrđena namjena, a nisu u funkciji i odgovarajući dokazi o poduzimanim aktivnostima (dopisi, zahtjevi...)
80.	Za imovinu za koju nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi poduzimane su aktivnosti za rješavanje istih	X				priložiti odgovarajući dokaz
81.	Prije stjecanja nekretnina izrađena je analiza kojom je utvrđena opravdanost odabranog oblika stjecanja nekretnine	X				dokaz za ovo pitanje je preslika analize za svaku pojedinu nekretninu koja je stečena u godini za koju se popunjava Upitnik o fiskalnoj odgovornosti
82.	Isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a temeljem izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije		X			preslike ugovora/akta o prodaji, darovanju ili drugom načinu otuđenja ili uništenja imovine
83.	Čelnik je donio interni akt o načinu korištenja službenih automobila		X			preslika, odnosno referenca na interni akt
84.	Postoji pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspologanja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova					preslika donesene procedure s popisanim aktivnostima, osobama i ovlaštenjima na temelju kojih se upravlja i raspolaže nekretninama i osigurana je koordinacija odjela u slučaju ako se poslovi u vezi s evidentiranjem, procjenom i praćenjem nekretnina obavljaju u više odjela

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U čelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

KLASA: 400-01/22-01/05

URBROJ: 567-01/05-22-02